

ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ ԼՐԱՑՈՒՄ

«ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը, կազմակերպաիրավական ձևը
Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք.Երևան, Հանրապետության հրապարակ,
Վազգեն Սարգսյան 26/1
հեռ. (+374 10) 511-211
Էլ.փոստ՝ post@conversebank.am
ինտերնետային կայք՝ www.conversebank.am

«ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գլխավոր տեղաբաշխողի անվանումը, կազմակերպաիրավական ձևը
Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք.Երևան, Հանրապետության հրապարակ,
Վազգեն Սարգսյան 26/1
հեռ. (+374 10) 511-211
Էլ.փոստ՝ post@conversebank.am
ինտերնետային կայք՝ www.conversebank.am

**ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ
ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ**

Արժեթղթերի տեսակը՝	Անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	Ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝	100 (Մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, 50,000 (Հիսուն հազար) ՀՀ դրամ

Արժեթղթերի թողարկման ընդհանուր քանակը՝	150,000 (Հարյուր հիսուն հազար) հատ ԱՄՆ դոլարով, 200,000 (Երկու հարյուր հազար) հատ ՀՀ դրամով
Արժեթղթերի թողարկման ընդհանուր ծավալը՝	15,000,000 (Տասնհինգ միլիոն) ԱՄՆ դոլար, 10,000,000,000 (Տաս միլիարդ) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման ծավալը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Արժեթղթերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման քանակը՝	Համապատասխան յուրաքանչյուր տրանշի ծավալի և անվանական արժեքի
Արժեթղթերի արժեկտրոնի տարեկան եկամտաբերությունը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Արժեթղթերի շրջանառության ժամկետը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Արժեկտրոնների վճարման հաճախականությունը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Տեղաբաշխման ձևը՝	Չերաշխավորված

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ	5
ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	8
1.1. Բանկի և բանկի գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն	8
1.1.1. Բանկի տվյալները և կապի միջոցները	8
1.1.2. Բանկի հիմնադրումը և համառոտ պատմությունը	9
1.1.3. Աշխարհագրական տեղաբաշխվածությունը	10
1.1.5. Զբաղեցրած դիրքը բանկային համակարգում (31.12.2023 դրությամբ)	11
1.1.6. Բանկի առաքելությունը, տեսլականը և հիմնարար արժեքները	11
1.1.7. Բիզնեսի նկարագիրը	13
1.1.8. Բանկի ռազմավարությունը	17
1.1.9. Ակտիվների որակը	18
1.2. Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը	19
1.2.1. Թողարկողին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը	19
1.2.3. Բանկի կանոնադրական կապիտալը	21
1.2.2. Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը	22
1.3. Բանկի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները	23
1.4. Համառոտ տեղեկություններ Բանկի աուդիտն իրականացնող անձանց մասին	24
1.5. Բանկի կառավարման մարմինների կազմի վերաբերյալ տեղեկատվություն	24
1.5.1. Բանկի բաժնետերերը	24
1.5.2. Բանկի կառավարման մարմինները	26
1.6. Առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական վիճակագրական տվյալները	27
1.7. Պարտատոմսերի առաջարկի ծրագրի համակողմանի նկարագիրը	29
1.8. Այլ էական տեղեկություններ	29
1.9. Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ	30
ԲԱԺԻՆ 3. ԲԱՆԿԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	33
3.8. Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	33
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	41

Հավելված 1. «ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական իրավաբանական անձանց համար	41
Հավելված 2. «ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական ֆիզիկական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի համար	44
Հավելված 6. Թողարկման վերջնական պայմաններ	48
Հավելված 7. Ֆինանսական հաշվետվություններ	62

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթուրել ազդագրի բովանդակությունը:

Ստորագրող անձինք

Մարսելո Վենդե
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի նախագահ

08/10/2024

(ամսաթիվ)

Արսեն Գամաղելյան (Տեր Հովել քահանա)
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

08/10/2024

(ամսաթիվ)

Դանիել Գիլերմո Սիմոնուսի
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

(ամսաթիվ)

Մարտին Ֆրանցիսկո Էռնեսկյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

(ամսաթիվ)

Ալեքրանիկ Գրիգորյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Գլխավոր գործադիր տնօրեն,
Տնօրինության նախագահ

08/10/2024
(ամսաթիվ)

Հրանտ Հակոբյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ,
Ֆինանսական դեպարտամենտի տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

(ամսաթիվ)

Գրիգորի Զաքարյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Ներդրումային
դեպարտամենտի տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

08/10/2024
(ամսաթիվ)

Դավիթ Ազատյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Հաշվապահական հաշվառման վարչության պետ,
Գլխավոր հաշվապահ,
Տնօրինության անդամ

08/10/2024
(ամսաթիվ)

Վահագն Մելիք-Փարսադանյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Ռիսկերի
դեպարտամենտի տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

08/10/2024
(ամսաթիվ)

Արթուր Մխիթարյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Գործառնական դեպարտամենտի տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

(ամսաթիվ)

Քենիամին Թադևոսյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
ՏՏ և թվայնացման դեպարտամենտի տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

08/10/2024

(ամսաթիվ)

Աարգիս Խաչատրյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Կորպորատիվ դեպարտամենտի տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

08/10/2024

(ամսաթիվ)

Արամ Բավոյան
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
Մանրաձախ բիզնեսի գծով տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

08/10/2024

(ամսաթիվ)

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

Սույն ամփոփաթերթը դիտվում է որպես ազդագրի ներածական համառոտ նկարագրություն և առաջարկվող արժեթղթերում ներդրում անելու վերաբերյալ ներդրողի որոշումը պետք է հիմնված լինի ամբողջական ազդագրի վրա:

Ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու դեպքում (այդ թվում նաև թարգմանությանը վերաբերող մասով) ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձինք կրում են քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել սույն փաստաթուղթը և դրան կից փաստաթղթերը թղթային տարբերակով Բանկի Գլխավոր գրասենյակում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝ Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.conversebank.am:

1.1. Բանկի և բանկի գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն

1.1.1. Բանկի տվյալները և կապի միջոցները

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերություն
ռուսերեն՝ закрытое акционерное общество “Конверс Банк”
անգլերեն՝ “Converse Bank” closed joint-stock company

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
ռուսերեն՝ ЗАО “Конверс Банк”
անգլերեն՝ “Converse Bank” CJSC

Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝

ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1
Բանկի պետական գրանցման համարն է 57:

Բանկի գտնվելու վայրն է՝

ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1

Կապի միջոցները՝

հեռ.՝ (+374 10) 511-211

ֆաքս՝ (+374 10) 511-212

էլ. Փոստ՝ post@conversebank.am,

հնտերնետային կայք՝ www.conversebank.am :

Բանկի հիմնադրման երկիրը՝

Հայաստանի Հանրապետություն:

Ընկերության կազմակերպարավական ձևը՝

փակ բաժնետիրական ընկերություն (գրանցված 20.12.1993թ.):

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապ հաստատել Կոնվերս Բանկի Ներդրումային դեպարտամենտի Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային ծառայությունների բաժնի համապատասխան աշխատակիցների հետ՝ հետևյալ հեռախոսահամարներով.

(+374 10) 511-211 (ներքին) 2449 կամ 2454, էլ հասցե. KarimyanElen@conversebank.am,
YeghiazaryanEmilia@conversebank.am, corpinvest@conversebank.am:

1.1.2. Բանկի հիմնադրումը և համառոտ պատմությունը

Բանկը փաստացի գործունեությունը սկսել է 1993 թվականից և 30 տարի գործունեություն է ծավալում ՀՀ բանկային շուկայում:

Բանկը գրանցվել է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից 1993թ. դեկտեմբերին և հանդիսանում է «Հյուսիս-հայկական» փայտիրական բանկի իրավահաջորդը:

Որպես «Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերություն Բանկը վերակազմավորվել է 1997թ.-ին: Բանկն ունի ՀՀ ԿԲ կողմից տրված բանկային գործունեության թիվ 57 լիցենզիա:

«Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը գրանցվել է ՀՀ, 0010, ք.Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1 հասցեում, իսկ գրանցող մարմին է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական Բանկը (Այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ):

Բանկի ֆիրմային անվանումը պաշտպանված է ՀՀ նորմատիվ իրավական ակտերով և գրանցված է ՀՀ արտոնագրային վարչությունում (ֆիրմային անվանման գրանցման մասին 03.06.1999թ. որոշում, գրանցման համարը 107913):

Բանկի ապրանքային նշանն է՝

Բանկի հիմնադիր և հիմնական բաժնետեր է հանդիսանում «Ըղվանսդ Գլոբալ Ինվեսթմենթս» ԷԼԷՍԻ-ն:

1.1.3. Աշխարհագրական տեղաբաշխվածությունը

31.12.2023թ. դրությամբ Բանկն ունի 33 մասնաճյուղ, որոնք տեղաբաշխված են ՀՀ 9 մարզերում և Երևան քաղաքում:

Բանկի մասնաճյուղերի աշխարհագրական տեղաբաշխվածությունը:

Մարզեր և քաղաքներ	Մասնաճյուղերի քանակը
Կոտայք	5
Լոռի	1
Սյունիք	1
Շիրակ	3
Տավուշ	2
Արմավիր	3
Արարատ	1

Արագածոտն	1
Գեղարքունիք	1
Երևան	15
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	33

Մասնաճյուղերի ցանկը ներկայացված է Հավելված 5-ում:

1.1.5. Զբաղեցրած դիրքը բանկային համակարգում (31.12.2023 դրությամբ)

31.12.2023թ. դրությամբ բանկերի կողմից հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա հաշվարկված ֆինանսական ցուցանիշներով Բանկը ՀՀ բանկային համակարգում գտնվում է ստորև նշված դիրքերում՝

- Ակտիվների մեծությամբ՝ 6-րդ տեղում՝ 506.76 մլրդ դրամ կամ համակարգի 5.5%:
- Պարտավորությունների մեծությամբ՝ 6-րդ տեղում՝ 431.06 մլրդ դրամ կամ համակարգի 5.6%:
- Վարկային պորտֆելի մեծությամբ՝ 7-րդ տեղում՝ 271,8 մլրդ դրամ կամ համակարգի 5.4%:
- Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ցուցանիշով՝ 6-րդ տեղում՝ 360.25 մլրդ դրամ կամ համակարգի 6.5%:
- Զուտ շահույթի մեծությամբ՝ 6-րդ տեղում՝ 14.6 մլրդ դրամ կամ համակարգի 6.4%:
- Ընդհանուր կապիտալի մեծությամբ՝ 6-րդ տեղում՝ (75.7մլրդ դրամ կամ համակարգի 5.1%):

1.1.6. Բանկի առաքելությունը, տեսլականը և հիմնարար արժեքները

Առաքելություն և կարգախոս

Մենք հավատում ենք, որ պետության և հասարակության ուժն ընտանիքի, նրա միասնության և փոխօգնության մեջ է: Կոնվերս Բանկն աջակցում է ընտանիքներին՝

զարգացնելու ֆինանսական պոտենցիալը, ձեռք բերելու ֆինանսական անկախություն և կայունություն:

Մեր կարգախոսն է. «Վստահված սերունդների կողմից»:

Տեսլական

Հաճախորդների համար դառնալ առաջին նախընտրության թվային բանկը Հայաստանում՝ նորագույն տեխնոլոգիաների ներդրմամբ ստեղծելով և մատուցելով հարմարավետ, պարզ և հասանելի բանկային ծառայություններ՝ ժամանակակից աշխարհի պահանջներին համապատասխան:

Հիմնարար արժեքներ

Պատասխանատվություն և ազնվություն

Բանկը՝ առաջնորդվելով ազնվության, պատասխանատվության և թափանցիկության սկզբունքով՝ վստահություն է ձևավորում հաճախորդների, գործընկերների և աշխատակիցների հետ՝ երաշխավորելով, որ յուրաքանչյուր փոխգործակցություն արտացոլում է բարոյական և մասնագիտական վարքագծի ամենաբարձր չափանիշները:

Հաշվետվողականություն

Հաշվետվողականությունը հաճախորդների և աշխատակիցների հանդեպ Բանկի ստանձնած պարտավորության հիմնաքարն է: Հաճախորդների համար դա նշանակում է կատարել խոստումները, ապահովել ֆինանսական անվտանգությունը և օգնել նրանց հասնել նպատակներին: Աշխատակիցների համար դա նշանակում է ստեղծել աշխատանքային միջավայր, որտեղ հաշվետվողականությունը խրախուսվում և պարգևատրվում է:

Հասանելիություն

Բանկը պատրաստակամ է ապահովել հասանելիություն իր բոլոր իմաստներով: Սա մի կողմից նշանակում է մատուցվող ծառայությունների պարզություն, հարմարավետություն և դրանց հասանելիությունը հաճախորդների համար, մյուս կողմից՝ աշխարհագրական հասանելիություն, մեկ այլ իմաստով՝ հասանելի աշխատակիցների համար՝ աշխատանքի տարբեր փուլերում և գործընթացներում:

Համագործակցություն

Համագործակցությունը Բանկին թույլ է տալիս կառուցել երկարաժամկետ կայուն հարաբերություններ ինչպես հաճախորդների, այնպես էլ գործընկերների հետ: Այս

համատեքստում Բանկը նպատակաուղղված է ապահովել ամուր ֆինանսական փոխգործակցություն, որակյալ տեխնիկական աջակցություն և ծրագրերի անխափան աշխատանք:

Շարունակական աճ

Բանկը մշտապես պատրաստ է զարգանալու, աճելու և գտնելու լավագույն լուծումներ ինչպես հաճախորդների և գործընկերների, այնպես էլ աշխատակիցների համար:

1.1.7. Բիզնեսի նկարագիրը

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն ՀՀ բանկային համակարգում դիրքավորված է և գործունեությունը ծավալում է որպես ունիվերսալ բանկ՝ կարևորելով թե՛ մանրածախ, թե՛ կորպորատիվ, թե՛ ներդրումային բիզնեսի զարգացումը՝ բանկային ծառայությունների ստեղծման և մշակման հիմքում դնելով յուրաքանչյուր հաճախորդի և աշխատակցի հարմարավետությունը, ծառայությունների պարզությունն ու հասանելիությունը:

Բանկի բիզնես մոդելի հիմքում դրված է «թվայինը՝ որպես առաջնահերթություն» գաղափարը, որի ներքո Բանկը կարևորում է գործունեության բոլոր ոլորտներում լայնամասշտաբ թվային տրանսֆորմացիայի իրականացումը և թվային էկոհամակարգի ձևավորումը:

Այս գործընթացներն իրենց արտացոլումն են գտնում ինչպես հաճախորդներին մատուցվող թվային ծառայությունների ավելացմամբ, այնպես էլ Բանկի ներքին գործընթացներում՝ կատարելագործելով, պարզեցնելով և արդիականացնելով գործընթացները՝ ներդնելով տեխնոլոգիական այնպիսի գործիքակազմ և լուծումներ, որոնք և՛ կարճաժամկետ, և՛ երկարաժամկետ հեռանկարում կապահովեն Բանկի որակական զարգացման համար հիմնարար ու կայուն հիմքեր և նախադրյալներ:

Բանկի էական բիզնես ուղղությունները ներկայացված են ստորև:

Բիզնես ուղղություն	Մատուցվող ծառայություններ
Մանրածախ բիզնես	<ul style="list-style-type: none"> Վարկեր՝ այդ թվում հիպոտեկային, սպառողական, օվերդրաֆտներ

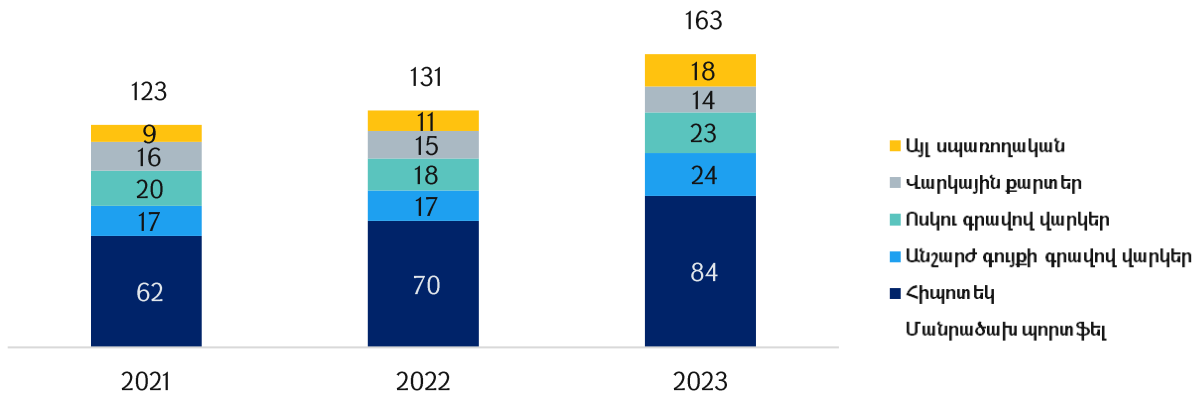
	<ul style="list-style-type: none"> • Բանկային հաշիվներ, քարտեր, ժամկետային ավանդներ, պարտատոմսեր • Տրանզակցիոն բիզնես ծառայություններ • Այլ մանրածախ բանկային ծառայություններ
<p>Կորպորատիվ բիզնես</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Վարկեր՝ այդ թվում հիմնական և շրջանառու միջոցների ձեռքբերման համար, • Լիզինգ, ֆակտորինգ, • Առևտրի ֆինանսավորում, • Բանկային հաշիվներ, քարտեր, ժամկետային ավանդներ, պարտատոմսեր • Տրանզակցիոն բիզնես ծառայություններ • Այլ կորպորատիվ ֆինանսական ծառայություններ
<p>Ներդրումային բիզնես</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Բրոքերային ծառայությունների մատուցում • Ակտիվների և հարստության կառավարում և խորհրդատվության տրամադրում • Ներդրումային բանկային պրոդուկտների նախագծում և խորհրդատվության մատուցում • Այլ ֆինանսական ծառայություններ

Մանրածախ բիզնես

Բանկը՝ կարևորելով ֆիզիկական անձանց մատուցվող բանկային ծառայությունների զարգացումը, ինչպես նաև հիմք ընդունելով այս համատեքստում նախորդ տարիներին արձանագրած փաստացի արդյունքները՝ որպես էական ուղղություն է դիտարկում մանրածախ բիզնեսը: 2023 թվականի արդյունքներով Բանկն ապահովել է մոտ 163 մլրդ

դրամի մանրածախ վարկային պորտֆել, ինչը նախորդ տարվա համեմատ աճել է 23.9%-ով: Բանկի մանրածախ վարկային պորտֆելի կառուցվածքը ներկայացված է Գծապատկեր 1-ում:

Գծապատկեր 1. Մանրածախ վարկային պորտֆելի կառուցվածքը, 2021-2023թթ., մլրդ դրամ

Բանկում մանրածախ բիզնեսի զարգացման առանցքային ուղղություններն են.

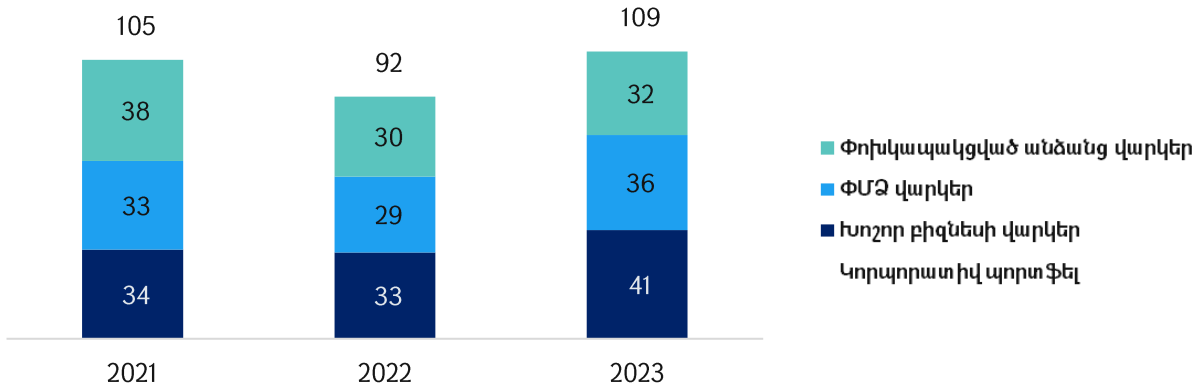
- Բանկային հաշվի ծառայություն, ժամկետային ավանդ
- Ռիսկի վրա հիմնված եկամտաբերությամբ վարկային պորտֆելի աճ
- Մասնաճյուղերի արդյունավետության բարձրացում, գործառույթների/գործընթացների օպտիմալացում
- Թվային բանկային ծառայություններ

Կորպորատիվ բիզնես

Բանկը կարևորում է իրավաբանական անձանց մատուցվող բանկային ծառայությունների ընդլայնումն ու զարգացումը: Հիմք ընդունելով այս համատեքստում նախորդ տարիներին արձանագրած փաստացի արդյունքները՝ Բանկն իր գործունեության էական ուղղություն է դիտարկում նաև կորպորատիվ բիզնեսը:

2023 թվականի արդյունքներով Բանկն ապահովել է մոտ 109 մլրդ դրամի կորպորատիվ վարկային պորտֆել, ինչը նախորդ տարվա համեմատ աճել է 18.6%-ով: Բանկի կորպորատիվ վարկային պորտֆելի կառուցվածքը ներկայացված է Գծապատկեր 2-ում:

Գծապատկեր 2. Կորպորատիվ վարկային պորտֆելի կառուցվածքը, 2021-2023թթ., մլրդ դրամ

Բանկում կորպորատիվ բիզնեսի զարգացման առանցքային ուղղություններն են.

- ՓՄՁ վարկավորում
- Խոշոր բիզնեսի վարկավորում

Ներդրումային բիզնես

2023 թվականին Բանկը շարունակեց զարգացնել դեռևս 2022-ին որդեգրած ներդրումային քաղաքականությունը: Այն է՝ ներդրումային բանկային ծառայությունների ոլորտը որպես բիզնես առաջնահերթություն ընտրելու ցուցիչը:

Տվյալ ոլորտում իր ակտիվության շնորհիվ Բանկը գրեթե կրկնապատկել է ակտիվներում ներդրումային պորտֆելի (ներառյալ ռեպո գործարքները) տեսակարար կշիռը՝ հասցնելով 30.6%-ի: Բանկն ակտիվ է եղել նաև կապիտալի շուկաներում՝ թե՛ իր պարտքի թողարկման և տեղաբաշխման, թե՛ ֆինանսական այլ մասնակիցների արժեթղթերի շուկային խորություն ապահովելու առումով: Էականորեն ավելացել է նաև գործառնական եկամտի մեջ առևտրային եկամուտների տեսակարար կշիռը՝ հասնելով 23.1%-ի, իսկ ներդրումային գործառնություններից ստացված տոկոսային եկամուտները կազմել են տոկոսային եկամուտների 28.5%-ը:

Բանկը շարունակելու է այս ոլորտում իր որդեգրած ռազմավարությունը, որը հիմնված է լինելու սեփական ներդրումային պորտֆելի կառավարման արդյունավետության բարձրացման, իրացվելիության տեղաբաշխման համար նոր միջազգային գործիքակազմի կիրառման, հաճախորդներին կապիտալի շուկաներում առաջարկվող ներդրումային պրոդուկտների տեսականու ընդլայնման և ակտիվների կառավարման գործառույթի ներդրման վրա:

1.1.8. Բանկի ռազմավարությունը

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն ՀՀ բանկային համակարգում դիրքավորված է և գործունեությունը ծավալում է որպես ունիվերսալ բանկ՝ կարևորելով թե՛ մանրածախ, թե՛ կորպորատիվ, թե՛ ներդրումային բիզնեսի զարգացումը: Բանկի բիզնես մոդելի հիմքում դրված է «թվայինը՝ որպես առաջնահերթություն» գաղափարը, որի ներքո Բանկը կարևորում է գործունեության բոլոր ոլորտներում լայնամասշտաբ թվային տրանսֆորմացիայի իրականացումը և թվային էկոհամակարգի ձևավորումը:

Հաշվի առնելով Բանկի առաքելությունն ու տեսլականը, բաժնետերերի ու հաճախորդների շահերը, և ռիսկերի ու շահութաբերության միջև հավասարակշռությունը՝ Բանկը սահմանել է հինգ ռազմավարական առաջնահերթություններ, և դրանց սպասարկող միջնաժամկետ նպատակներ:

Բանկի էական բիզնես ուղղությունների զարգացում

- Աճեցնել բիզնեսի ծավալները՝ բարելավելով և ամրապնդելով դիրքերը լավագույն հնգյակում
- Բարելավել մատուցվող ծառայությունների որակը
- Ընդլայնել հաճախորդների բազան

Բանկի թվայնացման մակարդակի բարելավում

- Զարգացնել Բանկի թվային հարթակները
- Ընդլայնել մոբայլ հավելվածի ամսական ակտիվ օգտատերերի (MAU) քանակը
- Բարելավել Բանկի կողմից առաջարկվող հիմնական ծառայությունների Offloading Ratio-ները
- Ընդլայնել գործընթացների ավտոմատացված համակարգերի կիրառությունը

Հաճախորդների գերազանց և անխափան սպասարկում

- Բարելավել հաճախորդների սպասարկման որակը բոլոր տեսակի գործառնություններում
- Ապահովել թվային ուղիների հասանելիության հնարավոր առավելագույն մակարդակ
- Պարզեցնել և օպտիմալացնել գործընթացները

Կայուն շահութաբերության ապահովում և գործառնական արդյունավետության բարելավում

- Ապահովել ըստ կապիտալի շահութաբերության առնվազն 15.0% մակարդակ
- Զարգացնել և դիվերսիֆիկացնել եկամուտների աղբյուրները
- Ապահովել ծախսերի արդյունավետ վերահսկում և օպտիմալացնել Բանկի գործառնական արդյունավետությունը
- Ներքին գործընթացների ավտոմատացման շնորհիվ ավելացնել Բանկի ընդհանուր արդյունավետությունը
- Բարձրացնել ռիսկերի կառավարման արդյունավետությունը

Բնապահպանական, սոցիալական և կառավարման միջազգային պահանջներին ու չափորոշիչներին Բանկի քաղաքականության համապատասխանեցում

- Բարելավել Բանկի կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվության և բնապահպանական ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը
- Ինտեգրել միջազգային ֆինանսական ինստիտուտների ամենանախընտրելի մոդելները
- Ներդնել կորպորատիվ, բնապահպանական և սոցիալական նախագծեր

1.1.9. Ակտիվների որակը

Ակտիվների համարժեքությունը. Համաձայն աուդիտ անցած տվյալների, 2023թ. Բանկի զուտ շահույթը կազմել է 14,623.7 մլն ՀՀ դրամ, իսկ կապիտալի շահութաբերությունը (զուտ շահույթի հարաբերությունը կապիտալի միջին մեծությանը)՝ 21.2%: Ընդհանուր կապիտալի հարաբերությունն ընդհանուր ակտիվներին կազմել է 14.94%:

Ակտիվների որակը. 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի համախառն վարկային պորտֆելը կազմել է 278.84 մլրդ ՀՀ դրամ: Բանկի կողմից առաջարկվող վարկային պրոդուկտները առավել մրցունակ դարձնելու նպատակով, սկսած 2016 թվականից շարունակական վերանայվում են ինչպես ֆիզիկական, այնպես էլ իրավաբանական անձանց վարկերի տրամադրման պայմաններն ու վարկերի տրամադրման գործընթացը: Վերջիններիս կիրառման, և Բանկի՝ շուկայում զբաղեցրած դիրքի, վարկավորման ներուժի ամբողջական օգտագործման արդյունքում իրատեսական են վարկավորման ծավալների աճի նախանշված նպատակները: Միաժամանակ մեծ ուշադրություն է դարձվում պորտֆելի որակի կառավարմանը: Վարկերը տրամադրվում են այն հաճախորդներին, ովքեր բավարարում են Բանկի կողմից սահմանված չափանիշներին:

Ակտիվների իրացվելիությունը. Բանկի նպատակն է ապահովել ֆինանսավորման աղբյուրների կայուն և տարբերակված կառուցվածք, ինչը կապահովի իրացվելիության չկանխատեսված պահանջների արագ և քիչ ծախսատար ապահովումը: ՀՀ ԿԲ իրացվելիության նորմատիվները հետևյալն են (հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին ամսվա միջին ցուցանիշ)՝

Նորմատիվներ	ՀՀ ԿԲ սահմանած մեծություններ	Փաստացի մեծություն	Փաստացի մեծություն	Փաստացի մեծություն
		2023	2022	2021
Ն ₂ ^{1*}	15%	44.42%	46.92%	38.04%
Ն ₂ ^{2**}	60%	114.60%	106.22%	105.50%

* Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների նվազագույն հարաբերակցություն

** Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների նվազագույն հարաբերակցություն

1.2. Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

1.2.1. Թողարկողին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Թողարկողին առնչվող ռիսկերի մանրամասն նկարագրությունը կարող եք տեսնել Ծրագրային ազդագրի 3.2 կետում:

Բարձր մրցակցության մակարդակ. Բանկային ոլորտին բնորոշ է բարձր մրցակցությունը, հետևաբար շուկայում մրցակիցների ակտիվության բարձրացումը կարող է բացասաբար անդրադառնալ Թողարկողի տնտեսական և ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Վարկային ռիսկ. Բանկի գործունեությունն ենթարկվում է վարկային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարման հետ, որի արդյունքում Բանկը կարող է

վնասներ կրել: Վարկային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում:

Գործառնական ռիսկ. Գործառնական ռիսկ է համարվում ոչ ադեկվատ կամ սխալ ներքին գործընթացների, մարդկային գործոնի, համակարգերի և արտաքին միջավայրի ազդեցության հետևանքով կորուստի առաջացման հավանականությունը կամ առաջացած ուղղակի կորուստը, որը բացասական ազդեցություն կունենա բանկի կապիտալի և շահույթի վրա:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկ. Աշխարհաքաղաքական, տարածաշրջանային և ներքաղաքական իրավիճակի անբարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում հնարավոր է առաջ գան այնպիսի բացասական գործոններ, որոնք կարող են անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ ընդհանուր մակրոտնտեսական իրավիճակի վրա, որն իր հերթին կարող է մեծացնել չաշխատող վարկերի տեսակարար կշիռը, ավելացնել պահուստավորման ծախսերը ու իջեցնել Բանկի շահութաբերությունը:

Նորմատիվային և օրենսդրական դաշտի փոփոխությունների ռիսկ. Թողարկողը գործում է ՀՀ տնտեսության կարգավորվող ոլորտներից մեկում: Նորմատիվային դաշտի փոփոխությունները կարող են դրական կամ բացասական ազդեցություն ունենալ բանկի գործունեության և ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Շուկայական ռիսկը տոկոսադրույքների, արժեթղթերի գների և (կամ) արժույթային փոխարժեքների տատանումների արդյունքում վնաս կրելու հավանականությունն է: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների:

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա, ըստ այդմ, Բանկը մշտապես կրում է շուկայական տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների ռիսկը:

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը նախատեսում է արտարժույթային ռիսկերի սահմանափակում՝ ոչ սպեկուլյատիվ քաղաքականության արդյունքում:

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում:

Տվյալ ռիսկը զսպելու նպատակով իրականացվում է ակտիվների և պարտավորությունների կառավարում՝ ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն, ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների ապահովում՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի:

Իրավական ռիսկ. Իրավական ռիսկի զսպման նպատակով՝ բոլոր ստանդարտ պայմանագրերի օրինակելի ձևերը մշակվում են Իրավաբանական վարչության կողմից համապատասխան ստորաբաժանման հետ համագործակցության միջոցով:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների (SS) հետ առնչվող ռիսկերը կառավարվում են Բանկում գործող ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

1.2.3. Բանկի կանոնադրական կապիտալը

Բանկի կանոնադրական կապիտալը բաղկացած է սովորական և արտոնյալ բաժնետոմսերից: Բանկի բաժնետերերն են.

"Ըղվանսոյ Գլոբալ Ինվեսթմենթս" ԷԼԷՍԻ

Սեփականության ձևը՝ ոչ պետական
Բաժնետոմսի տեսակը՝ արտոնյալ փոխարկելի՝ 333 հատ, յուրաքանչյուրը 100 (Մեկ հարյուր)
ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և սովորական
Ռեզիդենտություն՝ ոչ ռեզիդենտ
Մասնակցության չափը. Սովորական բաժնետոմսերի 72.89%

ՀայՓոստ Թրասթ Մենեջմենթ Ս. Ա. Ռ. Լ.

Սեփականության ձևը՝ ոչ պետական
Բաժնետոմսի տեսակը՝ սովորական
Ռեզիդենտություն՝ ոչ ռեզիդենտ
Մասնակցության չափը. Սովորական բաժնետոմսերի 22.11%

Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի՝ ի դեմս Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի

Սեփականության ձևը՝ ոչ պետական
Բաժնետոմսի տեսակը՝ սովորական
Ռեզիդենտություն՝ ռեզիդենտ
Մասնակցության չափը. Սովորական բաժնետոմսերի 5%

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ կողմից մինչ այժմ թողարկվել և տեղաբաշխվել է 66,492 (Վաթսունվեց հազար չորս հարյուր իննսուներկու) հատ սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 300,000 (Երեք հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 333 (Երեք հարյուր երեսուներեք) հատ արտոնյալ փոխարկելի բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 (Մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, որոնք էլ ձևավորում են Բանկի կանոնադրական կապիտալը:

1.2.2. Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի մանրամասն նկարագրին կարող եք ծանոթանալ սույն Ծրագրային ազդագրի 2.1 կետում:

Շուկայական ռիսկ. շուկայական փոփոխականների (տոկոսադրույքներ, արտարժույթային փոխարժեքներ կամ տոկոսադրույքներ) տատանման հետևանքով ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ իրական արժեքի տատանման և դրա հետևանքով վնաս կրելու հավանականությունն է: Այն կարող է ի հայտ գալ տնտեսությունում պարտատոմսերի գնի վրա ազգող գործոնների փոփոխության արդյունքում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ. Հայաստանի ֆինանսական շուկայում առկա տոկոսադրույքների տատանումը կարող է բացասաբար ազդել պարտատոմսերի եկամտաբերության և իրացվելիության ցուցանիշների վրա:

Արտարժույթային ռիսկ. Առաջանում է ազգային արժույթի փոխարժեքի տատանումների արդյունքում և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի՝ պարտատոմսերից ստացված եկամտի վրա, երբ ներդրողը եկամուտը գնահատում է դրամով:

Իրացվելիության ռիսկ. Շուկայական իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման արդյունքում կարող է առաջանալ իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը պարտատոմսերի իրացվելիությունը ապահովելու համար նախատեսում է գործողությունների պլան, սակայն չի կարող երաշխավորել, որ դրանք երկրորդային շուկայում ցանկացած պահին հնարավոր կլինի վաճառել կամ գնել ցանկալի գնով:

Գնաճի ռիսկ. Այն կորստի հավանականությունն է, որն առաջանում է ակտիվի կամ եկամտի նվազմամբ ներքին արժույթի արժեզրկման, ապա նաև գնաճի կտրուկ աճի արդյունքում:

Վերաներդրման ռիսկ. Այն ներդրողները, ովքեր պարտատոմսերը ձեռք են բերում դրանք մինչև մարումը պահելու նպատակով, պետք է հաշվի առնեն, որ իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկը, որը պայմանավորված է թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք

եկամտաբերությամբ ներդրում կատարելու հնարավորության հավանական բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ. Ներդրողները կորպորատիվ պարտատոմս ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնների վճարման կամ պարտատոմսերի մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Վարկանիշի փոփոխության ռիսկ. Այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսերի գինը սովորաբար ուղղակի կախվածության մեջ է Թողարկողի և/կամ պարտատոմսի վարկային ռիսկը բնութագրող վարկանիշից (S&P, Moody's, Fitch): Վարկանիշի իջեցման արդյունքում, սովորաբար ընկնում է նաև պարտատոմսի գինը:

1.3. Բանկի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Բանկի էական բիզնես ուղղությունների զարգացման, թվայնացման մակարդակի բարելավման, հաճախորդների սպասարկման որակի բարձրացման, կայուն շահութաբերության ապահովման, գործառնական արդյունավետության բարելավման, ինչպես նաև բնապահպանական, սոցիալական և կառավարման միջազգային պահանջներին ու չափորոշիչներին Բանկի քաղաքականության համապատասխանեցման նպատակով Բանկը ձեռնամուխ է լինելու հետևյալ նպատակների իրագործմանը.

- Ապահովել բիզնես ուղղությունների՝ առնվազն շուկային համադրելի աճ
- Նվազագույնը պահպանել հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների գծով դիրքերը շուկայում
- Բարելավել ծառայությունների որակի գնահատման մեխանիզմները
- Ապահովել հաճախորդների բազայի աճ
- Գործարկել թվային հարթակների նոր թարմացումներ և ընդլայնել առաջարկվող ֆունկցիոնալը
- Ավելացնել «Converse Mobile»-ի ամսական ակտիվ օգտատերերի (MAU) քանակը
- Բարելավել առաջարկվող հիմնական ծառայությունների Offloading Ratio-ները

- Իրականացնել հաճախորդների գոհունակության հարցումներ և բարելավել գոհունակության ցուցանիշները
- Դիվերսիֆիկացնել եկամտի աղբյուրները՝ գործարկելով եկամտաբեր նոր պրոդուկտներ
- Բարելավել «Ծախսեր/Եկամուտներ» (CIR) ցուցանիշը
- Ավելացնել որոշումների կայացման ավտոմատացված համակարգերի միջոցով տրամադրվող վարկային պրոդուկտները
- Բարելավել ռիսկերի կառավարումը՝ ներդնելով կառավարման ժամանակակից և ավելի արդյունավետ համակարգեր
- Վերանայել Բանկի կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվության և բնապահպանական ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը
- Հստակեցնել և զարգացնել Բանկի համար անհրաժեշտ ESG ներդրման մոդելը:

1.4. Համառոտ տեղեկություններ Բանկի աուդիտն իրականացնող անձանց մասին

2020-2022 թթ-ի ընթացքում Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացրել է «Էրնսթ Ընդ Յանգ» ՓԲԸ-ն:

Բանկի ֆինանսական գործունեության աուդիտն 2023 թ.-ին իրականացրել է «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ-ն: Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին 3 տարվա ընթացքում թողարկողի աուդիտն իրականացրած անձանց կողմից աշխատանքից հրաժարման, վերընտրությանը չմասնակցելու, աշխատանքից ազատման դեպքեր չեն եղել:

1.5. Բանկի կառավարման մարմինների կազմի վերաբերյալ տեղեկատվություն

1.5.1. Բանկի բաժնետերերը

<p style="text-align: center;">«Ըղվանտդ Գլոբալ Ինվեսթմենթս» ԷԼԷՍԻ</p> <p style="text-align: center;">ՀայՓոստ Թրասթ Մենեջմենթ Ս.Ա.Ռ.Լ.</p> <p style="text-align: right;">Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի՝ ի դեմս Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի</p>			
Սեփականության ձևը	ոչ պետական	ոչ պետական	ոչ պետական
Բաժնետոմսի տեսակը	արտոնյալ փոխարկելի՝ 333 հատ, յուրաքանչյուրը 100 (Մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և սովորական	սովորական	սովորական
Ռեզիդենտություն	ոչ ռեզիդենտ	ոչ ռեզիդենտ	ռեզիդենտ
Մասնակցության չափը	Սովորական բաժնետոմսերի 72.89%	Սովորական բաժնետոմսերի 22.11%	Սովորական բաժնետոմսերի 5%

Բանկը մինչ այժմ թողարկել և տեղաբաշխել է 66.492 (Վաթսունվեց հազար չորս հարյուր իննսուներկու) հատ սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 300,000 (Երեք հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, և 333 (Երեք հարյուր երեսուներեք) հատ արտոնյալ փոխարկելի բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 100 (Մեկ հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, որոնք էլ ձևավորում են Բանկի կանոնադրական կապիտալը:

Հաշվի առնելով Բանկի կազմակերպարավական ձևը՝ Բանկի կողմից թողարկված բաժնետոմսերը չեն շրջանառվում կարգավորող շուկայում: Բանկի բաժնետոմսերը թողարկված են անժամկետ:

1.5.2. Բանկի կառավարման մարմինները

Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են կառավարման հետևյալ մարմինները՝

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողով, այսուհետ նաև Ժողով,
- Բանկի խորհուրդ,
- Գործադիր մարմին. Բանկի Գլխավոր գործադիր տնօրեն և Բանկի Տնօրինություն:

Անուն Ազգանուն	Պաշտոն
Մարսելո Վենդե	Խորհրդի նախագահ
Մարտին Ֆրանցիսկո Էռնեսկյան	Խորհրդի անդամ
Արսեն Գամաղեյան (Տեր Հովել քահանա)	Խորհրդի անդամ
Դանիել Գիլերմո Սիմոնտի	Խորհրդի անդամ

20.09.2024 թվականին կայացած Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի թիվ 8 որոշմամբ խորհրդի անդամ է ընտրվել Պեդրո Միգել Վայսը:

Բանկի գործադիր մարմինը բաղկացած է ինը անդամից.

Անուն Ազգանուն	Պաշտոն
Անդրանիկ Գրիգորյան	Գլխավոր գործադիր Տնօրեն, Տնօրինության նախագահ
Հրանտ Հակոբյան	Գլխավոր գործադիր Տնօրենի տեղակալ, Ֆինանսական տնօրեն, Տնօրինության անդամ
Դավիթ Ազատյան	Հաշվապահական հաշվառման վարչության պետ, Գլխավոր հաշվապահ, Տնօրինության անդամ
Գրիգորի Զաքարյան	Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն, Տնօրինության անդամ

Վահագն Մելիք-Փասրադանյան	Ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտի տնօրեն, Տնօրինության անդամ
Արթուր Մխիթարյան	Գործառնական դեպարտամենտի տնօրեն, Տնօրինության անդամ
Բենիամին Թադևոսյան	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և թվայնացման դեպարտամենտի տնօրեն, Տնօրինության անդամ
Սարգիս Խաչատրյան	Կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրեն, Տնօրինության անդամ
Արամ Բալոյան	Մանրաձախ բիզնեսի գծով տնօրեն, Տնօրինության անդամ

1.6. Առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական վիճակագրական տվյալները

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ի (այսուհետ նաև՝ Բանկ) թողարկվող պարտատոմսերը անվանական, ոչ փաստաթղթային, արժեկտրոնային, միջնաժամկետ պարտատոմսեր են և պետք է տեղաբաշխվեն 3 կամ ավելի տրանշով: Պարտատոմսերի վերջին տրանշի տեղաբաշխումն ավարտվում է ոչ ուշ, քան ՀՀ ԿԲ կողմից պարտատոմսերի ազդագիրը հաստատելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում:

Թողարկվող պարտատոմսերը տեղաբաշխվում և մարվում են՝ ԱՄՆ դոլարով թողարկվածները՝ ԱՄՆ դոլարով, ՀՀ դրամով թողարկվածները՝ ՀՀ դրամով: Ե՛վ ԱՄՆ դոլարով, և՛ ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնների վճարումը կատարվում է ՀՀ դրամով:

Արժեթղթերի տեսակը՝	Անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	Ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝	100 (Մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, 50,000 (Հիսուն հազար) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի թողարկման ընդհանուր քանակը՝	150,000 (Հարյուր հիսուն հազար) հատ ԱՄՆ դոլարով, 200,000 (Երկու հարյուր հազար) հատ ՀՀ դրամով
Արժեթղթերի թողարկման ընդհանուր ծավալը՝	15,000,000 (Տասնհինգ միլիոն) ԱՄՆ դոլար, 10,000,000,000 (Տաս միլիարդ) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման ծավալը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Արժեթղթերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման քանակը՝	Համապատասխան յուրաքանչյուր տրանշի ծավալի և անվանական արժեքի
Արժեթղթերի արժեկտրոնի տարեկան եկամտաբերությունը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Արժեթղթերի շրջանառության ժամկետը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Արժեկտրոնների վճարման հաճախականությունը՝	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ յուրաքանչյուր տրանշի համար
Տեղաբաշխման ձևը՝	Չերաշխավորված

1.7. Պարտատոմսերի առաջարկի ծրագրի համակողմանի նկարագիրը

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից՝ տեղաբաշխման յուրաքանչյուր տրանջի համար:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.conversebank.am տեղաբաշխումից առնվազն 2 (երկու) օր առաջ:

Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

Բանկի կողմից թողարկվող Պարտատոմսերը ապահովված չեն:

1.8. Այլ էական տեղեկություններ

Համաձայն «ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի գ կետի Բանկի թողարկած անվանական արժեթղթերով ներգրավված դրամական միջոցները համարվում են բանկային ավանդ, ուստի ֆիզիկական անձանց, այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատերերի ներդրումները Բանկի կողմից թողարկված անվանական պարտատոմսերում, ինչպես նաև պարտատոմսերից ստացվող տոկոսները երաշխավորված են նույն չափով և կարգով, ինչպես ավանդները:

Արժեկտրոնի գումարը Բանկը վճարում է պարտատոմսերի սեփականատերերին, արժեկտրոնի հաշվարկման օրը: Եթե արժեկտրոնի հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա վճարման օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Արժեկտրոնների վճարումը կատարվում է ՀՀ դրամով: ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի արժեկտրոնի հաշվարկման համար հիմք է ընդունվում արժեկտրոնների հաշվարկմանը նախորդող օրվա ՀՀ ԿԲ հրապարակած ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ միջին շուկայական փոխարժեքը:

1.9. Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

Բանկի ամփոփ ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը ներկայացված են Հավելված 4-ում:

հազար ՀՀ դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	31/12/2023	31/12/2022	31/12/2021
	(աուդիտ անցած)	(աուդիտ անցած)	(աուդիտ անցած)
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	14,623,669	14,098,293	4,126,909
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	69,313,882	56,189,344	49,500,475
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	21.10%	25.09%	8.34%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	14,623,669	14,098,293	4,126,909
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	480,344,021	415,396,894	359,146,407
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	3.04%	3.39%	1.15%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	14,623,669	14,098,293	4,126,909
Գործառնական եկամուտ	34,788,430	32,849,952	19,286,804

Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	42.04%	42.92%	21.40%
Գործառնական եկամուտ	34,788,430	32,849,952	19,286,804
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	480,344,021	415,396,894	359,146,407
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	7.24%	7.91%	5.37%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	480,344,021	415,396,894	359,146,407
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	69,313,882	56,189,344	49,500,475
Սեփական կապիտալի մուտիպլիկատոր (EM)	6.93	7.39	7.26
Զուտ տոկոսային եկամուտ	21,596,227	16,123,507	14,389,814
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	414,307,882	341,419,001	293,434,485
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM) (%)	5.21%	4.72%	4.90%
Տոկոսային եկամուտ	37,539,060	30,275,417	26,602,293

Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	414,307,882	341,419,001	293,434,485
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն (%)	9.06%	8.87%	9.07%
Տոկոսային ծախսեր	15,942,833	14,151,910	12,212,479
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	423,018,641	395,182,592	322,606,533
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր (%)	3.77%	3.58%	3.79%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	14,623,669	14,098,293	4,126,909
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	66492.00	66492.00	66492.00
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	219.93	212.03	62.07
Սպրեդ (%)	5.29%	5.29%	5.28%

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ: ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ

ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ: ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹՈՒՄ ՊԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ ԼԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՄԱՍՈՎ) ԿՐՈՒՄ Է ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ, ԵԹԵ ԱՅՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ Է ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՄՅՈՒՍ ՄԱՍԵՐԻ ՀԵՏ ԴԻՏԱՐԿԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ:

ԲԱԺԻՆ 3. ԲԱՆԿԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.8. Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

3.8.2. Տեղեկություններ թողարկողի կառավարմանը մասնակցող յուրաքանչյուր անձի վերաբերյալ

Անուն ազգանուն	Պաշտոնը	Բնակության վայրը (հասցեն)	Մասնագիտությունը	վերջին 3 տարիներում զբաղեցրած պաշտոնները, այդ թվում համատեղությամբ
Մարսելո Վենդե	Խորհրդի նախագահ	ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 102., բն. 48		«Արմենիա» միջազգային օդանավակայաններՓ ԲԸ-ի գլխավոր մենեջեր մինչև 2019թ հոկտեմբեր «Արմենիա միջազգային օդանավակայաններ» ՓԲԸ-ի տնօրեն:

				<p>«Պրոջեքթ Ի» ՍՊԸ-ի տնօրեն «Զվարթնոց Հենդլինգ» ՓԲԸ-ի տնօրեն մինչև 2018թ մարտ</p> <p>«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ</p>
Արսեն Գամաղելյան (Տեր Հովել քահանա)	խորհրդի անդամ	Զվարթնոց 2. 15, բն. 18	Հոգևորական	<p>Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի ֆինանսական բաժնի հաշվապահ,</p> <p>Քահանա,</p> <p>«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ</p>
Դանիել Գիլերմո Սիմոնուսի	խորհրդի անդամ	Բուենոս Այրես, Հոնդուրասի փ., 5663-GA1	Հաշվապահ	<p>Ամերիկյան միջազգային օդանավակայանների (ԱՄՕ)՝ Զվարթնոց միջազգային օդանավակայան (Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն) և Կարասկո միջազգային օդանավակայան (Մոնտեվիդեո, Ուրուգվայի Հանրապետություն) կոնցեսիոներ կազմակերպությունների գործունեությունը վերահսկող կորպորացիայի</p>

				գլխավոր Ֆինանսական տնօրեն. «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ
Մարտին Ֆրանցիսկո Էռնեսկյան	խորհրդի անդամ	<u>Ուրուգվայի Հանրապետությ ուն, ք. Մոնտեվիդեո, Ռուտա 101</u>	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների մասնագետ	Ամերիկյան միջազգային օդանավակայանների գործադիր տնօրեն, Կարասկո միջազգային օդանավակայան (Մոնտեվիդեո, Ուրուգվայի Հանրապետություն) կոնցեսիոներ կազմակերպություննե րի տնօրեն,
Անդրանիկ Գրիգորյան	Գլխավոր գործադիր Տնօրեն, Տնօրինությա ն նախագահ	ք. Երևան, Սասնա Ծռեր 3, բն. 25	Տնտեսագետ	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Գլխավոր գործադիր տնօրեն, Տնօրինության նախագահ Տնօրեն, Ֆինանսական համակարգի կայունության և կարգավորման դեպարտամենտ, Գործադիր կոմիտեի անդամ, Հայաստանի կենտրոնական բանկ 2019թ. դեկտեմբերից

				մինչև 2022թ հունվարի 3:
Դավիթ Ազատյան	Հաշվապահական հաշվառման վարչության պետ, Գլխավոր հաշվապահ, Տնօրինության անդամ	ք. Աշտարակ, Ուջան 3 փ, տուն 11	Ճարտարագետ	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Հաշվապահական հաշվառման վարչության պետ-գլխավոր հաշվապահ
Հրանտ Հակոբյան	Գլխավոր գործադիր Տնօրենի տեղակալ, Ֆինանսական տնօրեն, Տնօրինության անդամ	ք. Երևան Այգեստան 9փ., տուն 45	Տնտեսագետ	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Ֆինանսական դեպարտամենտի տնօրեն «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ 01.08.2019թ. Ֆինանսական դեպարտամենտի տնօրեն-գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ: 2008-2019.թ.թ հանդիսացել է "Հայփոստ" ՓԲԸ-ի տնօրենների խորհրդի անդամ
Գրիգորի Զաքարյան	Ներդրումային դեպարտամենտի	ք.Երևան Տոլբուխինի 2.34, բն 20,	Տնտեսագետ	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Գանձապետարան, դիլինգ և

	տնօրեն, Տնօրինության անդամ			<p>Ֆինանսական շուկաների վարչության պետ</p> <p>09.01.2017-08.08.22թթ.</p> <p>«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ</p> <p>Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն</p> <p>09.08.22թ-մինչ օրս</p>
Վահագն Մելիք-Փասրադանյան	Ռիսկերի դեպարտամենտի տնօրեն, Տնօրինության անդամ	ք. Երևան Բակունցի 1-ին նրբ., 2.5, բն 54	Տնտեսագետ	<p>ՀՀ ԿԲ Ներքին շուկաներում ռիսկերի կառավարման բաժնի պետ 11.12-12.19թթ</p> <p>ՀՀ ԿԲ Ռիսկերի կառավարման վարչության պետ 01.20-04.22թթ</p> <p>«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ ԳԳՏ Խորհրդական 04.22.-08.22թթ</p> <p>«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ ՖԴՏ տեղակալ-Ռազմավարության և պլանավորման վարչության պետ 08.22-12.23թթ</p> <p>«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Ռիսկերի</p>

				կառավարման դեպարտամենտի տնօրեն 12.23-մինչ օրս
Բենիամին Թադևոսյան	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և թվայնացման դեպարտամենտի տնօրեն, Տնօրինության անդամ	ք. Երևան Մուշ Թադ.122	Ֆինանսներ և վարկ	«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ SS և ավտոմատացման վարչության ղեկավար 15.01.2008- 04.06.2018թթ «ՎՏԲ Բանկ Հայաստան» SS Դեպարտամենտի Տնօրեն 23.02.2021- 01.12.2021թթ «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ SS Դեպարտամենտի Տնօրեն 25.04.22-մինչ օրս
Արամ Բալոյան	Մանրաձախ բիզնեսի գծով տնօրեն, Տնօրինության անդամ	ք.Երևան Նանսենի փ., 15շ, 55բն.	Քաղաքային տնտեսության էկոնոմիկա և կառավարում	Վելոքս Միություն, Գործադիր տնօրեն 2019-2022թթ. «Ֆաստ Կրեդիտ Կապիտալ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն

				<p>ՓԲԸ 2020 փետրվար-2020 հուլիս,</p> <p>«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Մանրածախ բիզնեսի գծով տնօրեն 03.03.22թ-մինչ օրս</p>
Արթուր Մխիթարյան	Գործառնական դեպարտամենտի տնօրեն, Տնօրինության անդամ	ք.Երևան Շովրոյան 14, բն 6	Ընդհանուր տնտեսագիտություն	<p>«Արդշինբանկ» ՓԲԸ</p> <p>Հեռահար վաճառքների վարչության պետ 04.18-12.19թթ.</p> <p>«Իզիփեյ» ՍՊԸ Տնօրեն 12.19-05.21թթ.</p> <p>«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ ԳԳՏ Խորհրդական 16.08.21-08.03.22թթ</p> <p>«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Գործառնությունների և ծառայությունների գծով տնօրեն 09.03.22թ-մինչ օրս</p>

Սարգիս Խաչատրյան	Կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրեն, Տնօրինության անդամ	Ք. Երևան, Շերամի 105, բն 69	Տնտեսագետ	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ՝ կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրենի տեղակալ-խոշոր բիզնեսի ֆինանսավորման վարչության պետ «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ՝ կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրեն
Կարեն Ղահրամանյան	Ներքին աուդիտի ղեկավար	Ք. Երևան. Գայի 2, բն. 130	Տնտեսագետ	«Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ Ներքին վերահսկողության ղեկարտամենտի տնօրեն

20.09.2024 թվականին կայացած Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի թիվ 8 որոշմամբ խորհրդի 5-րդ անդամ է ընտրվել Պետրո Միգել Վայսը (մասնագիտությունը՝ բիզնեսի կառավարում, վերջին 3 տարում զբաղեցրած պաշտոնները՝ Raiffeisen Bank (Romania) S.A.՝ խորհրդի անդամ, HD Insurance Ltd՝ խորհրդի անդամ, Printec Group՝ խորհրդատուների խորհրդի անդամ, United Way The Netherlands՝ խորհրդի նախագահ): Խորհրդի նոր անդամին գրանցելու համար ԿԲ կներկայացվի համապատասխան միջնորդություն:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

Հավելված 1. «ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական իրավաբանական անձանց համար

Լրացվում է Ներդրողի կողմից

Հայտը Բանկ ներկայացման ամսաթիվը և ժամը (օր, ամիս, տարի, ժամ)	
Իրավաբանական անձի անվանումը (ֆիրմային անվանում, կազմակերպատիրավական ձև)	
Պետական գրանցման տվյալները (գրանցման վկայականի համար, ամսաթիվ)	
Գրանցման և գտնվելու վայրը (գրանցման և գտնվելու վայրի հասցեները)	
ՀՎՀՀ	
Ռեզիդենտությունը (ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)	

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում եմ «ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) առաջարկը, որով և ցանկություն եմ հայտնում ձեռք բերել թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսի ԱՄՏԾ (ISIN)	
Պարտատոմսերի թողարկման արժույթ	
1 պարտատոմսի ձեռքբերման գինը (թվերով/տառերով)	
Պարտատոմսերի քանակը՝ հատ (թվերով/տառերով)	
Պարտատոմսերի դիմաց վճարվելիք ընդհանուր գումարը (թվերով/տառերով)	
Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ելքագրվող բանկային հաշվեհամարը	
Պարտատոմսերից ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների և մարման գումարի ստացման բանկային հաշվեհամարը	
Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը	
Արժեթղթերի հաշվի համարը	

Սույնով, հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ, ծանոթացել եմ վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի Ծրագրային ազդագրին, ընդունում և համաձայն եմ դրանում նշված պայմաններին, ստանձնում եմ այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Հաստատում եմ, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Հաստատում եմ, որ սույն հայտ-հանձնարարականի հաստատման պահից այն կհանդիսանա Կողմերի միջև կնքված և ուժի մեջ մտած պայմանագիր:

Լրացվում է Բանկի կողմից

Հայտի ընդունման ամսաթիվը և ժամը (օր, ամիս, տարի, ժամ)	
Հայտ ընդունող աշխատակցի ստորագրությունը և շտամպը	
Վաճառված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ (թվերով/տառերով)	
Վաճառված Պարտատոմսերի դիմաց գանձված ընդհանուր գումարը (թվերով/տառերով)	
Դրամական միջոցների փոխանցման/ մուտքագրման ամսաթիվը/ժամը (օր, ամիս, տարի, ժամ)	

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները 1930043129906501 (ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի համար), 1930043123398600 (ՀՀ դրամով պարտատոմսերի համար) հատուկ բանկային հաշվին են փոխանցվում մինչև տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները ստացված են համարվում այդ օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրվա 16:30-ից հետո, ապա դրանք ստացված են համարվում վճարման օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Հավելված 2. «ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական ֆիզիկական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի համար

Լրացվում է Ներդրողի կողմից

Հայտը Բանկ ներկայացման ամսաթիվը և ժամը (օր, ամիս, տարի, ժամ)	
Հայտ ներկայացնողի անունը (անուն, ազգանուն)	
Անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալներ (անձնագրի համար)	
Անձը հաստատող փաստաթղթի տրման Ամսաթիվը (անձնագրի տրման ամսաթիվը)	
Գրանցման վայրը (գրանցման վայրի հասցեն)	
Ռեզիդենտությունը (ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)	

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում եմ «ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) առաջարկը, որով և ցանկություն եմ հայտնում ձեռք բերել թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսի ԱՄՏԾ (ISIN)	
------------------------	--

Պարտատոմսերի թողարկման արժույթ	
1 պարտատոմսի ձեռքբերման գինը (թվերով/տառերով)	
Պարտատոմսերի քանակը՝ հատ (թվերով/տառերով)	
Պարտատոմսերի դիմաց վճարվելիք ընդհանուր գումարը (թվերով/տառերով)	
Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ելքագրվող հաշվեհամարը	
Պարտատոմսերից ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների և մարման գումարի ստացման հաշվեհամարը	
Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը	
Արժեթղթերի հաշվի համարը	

Հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ, ըստ էության, ծանոթացել եմ վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի Ազդագրին, ընդունում և համաձայն եմ դրանում նշված պայմաններին, ստանձնում եմ այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Տեղյակ եմ, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափերով երաշխավորված են ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով, ծանուցվել, ստացել և համաձայն եմ Ավանդների հատուցման երաշխավորման պայմաններին ու կարգին:

Հաստատում եմ, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ, ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Համաձայն եմ, որ Կողմերի միջև ծագած վեճերն ու տարաձայնություններն առաջնահերթության կարգով լուծվեն Կողմերի փոխադարձ բանակցությունների միջոցով, իսկ համաձայնության չգալու դեպքում՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Տեղեկացված եմ, որ տասը միլիոն ՀՀ դրամը կամ դրան համարժեք արտարժույթով գումարը չգերազանցող գույքային պահանջի դեպքում ծագած վեճերն ու տարաձայնությունները կարող են լուծվել ֆինանսական համակարգի հաշտարարի միջոցով*:

Բանկի և Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի գրասենյակի միջև կնքված համաձայնագրի համաձայն, Բանկը հրաժարվում է Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի որոշումները վիճարկելու իրավունքից միայն այն գույքային պահանջների մասով, որոնց չափը չի գերազանցում 250,000 (երկու հարյուր հիսուն հազար) ՀՀ դրամը կամ դրան համարժեք արտարժույթը, իսկ գործարքի գումարի չափը չի գերազանցում 500,000 (հինգ հարյուր հազար) ՀՀ դրամը կամ դրան համարժեք արտարժույթը:

Սույն հայտ-հանձնարարականի հաստատման ու պահից այն կհանդիսանա Կողմերի միջև կնքված և ուժի մեջ մտած պայմանագիր:

Ներդրողի ստորագրություն -----

Լրացվում է Բանկի կողմից

Հայտի ընդունման ամսաթիվը և ժամը (օր, ամիս, տարի, ժամ)	
Հայտ ընդունող աշխատակցի ստորագրությունը և շտամպը	
Վաճառված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ (թվերով/տառերով)	
Վաճառված Պարտատոմսերի դիմաց գանձված ընդհանուր գումարը (թվերով/տառերով)	

Դրամական միջոցների փոխանցման/ մուտքագրման ամսաթիվը (օր, ամիս, տարի)	
--	--

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները 1930043129906501 (ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի համար), 1930043123398600 (ՀՀ դրամով պարտատոմսերի համար) հատուկ բանկային հաշվին են փոխանցվում մինչև աշխատանքային օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են աշխատանքային օրվա 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

*ՀՀ օրենսդրության համաձայն, անհատ ձեռնարկատերը չի օգտվում իր պահանջները Ֆինանսական համակարգի հաշվարարին ներկայացնելու հնարավորությունից:

Հավելված 6. Թողարկման վերջնական պայմաններ

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

(Թողարկողի անվանումը)

անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային, ոչ փոխարկելի պարտատոմս

(արժեթղթերի տեսակը)

Թողարկողի և թողարկվող արժեթղթերի վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության ձեռքբերման համար անհրաժեշտ է համատեղ դիտարկել Ծրագրային ազդագիրը (գրանցված է ----- 2024թ.), դրա լրացումները և սույն թողարկման վերջնական պայմանները: Ծրագրային ազդագիրը, դրա լրացումները գտնվում են «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ում՝ Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք.Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1 հասցեում:

Ընդհանուր տեղեկություններ		
(Այն տեղեկությունները, որոնք կիրառելի չեն, նշվում է «ոչ կիրառելի»: Եթե միևնույն սերիայի ներքո տարբեր հիմնական պայմաններով (թողարկման արժույթ, առաջարկի գին, անվանական արժեք և այլն) արժեթղթեր են թողարկվում, ապա յուրաքանչյուր պայմանին բավարարող արժեթղթերի խմբի համար տարբերվող պայմանները ներկայացվում են տարանջատված:)		
1.	Թողարկողը (Թողարկողի անվանումը)	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ
2.	Երաշխավորողը	Նախատեսված չէ ներգրավել երաշխավոր
3.	Սերիան (տվյալ Ծրագրային ազդագրի հիման վրա իրականացվող հերթական թողարկման համարը և տարեթիվը,	

	օրինակ 2016 թ-ի 1-ին թողարկման համար՝ 2016-1)	
4.	Տվյալ սերիայի թողարկման ընդհանուր ծավալը	
5.	Արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն՝ թողարկողի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից (ստորադասությունը), ներառյալ՝ տվյալ սերիայի ներքո յուրաքանչյուր թողարկման ծավալը՝ ըստ ստորադասության	Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի միևնույն հերթի պարտատերերի/ սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո: «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ ենթակետի համաձայն՝ Բանկի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են երրորդ հերթին: Մանրամասն ներկայացված է Ծրագրային ազդագրի 2.3.6 կետում:
6.	Թողարկման արժույթը	ԱՄՆ դոլար, ՀՀ դրամ
7.	Առաջարկի գինը	Պարտատոմսի գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց տեղաբաշխման առաջին օրվանից հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով. $DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{t-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$

		<p>որտեղ.</p> $\tau = \frac{DSN}{DCC}$ <p>DP - պարտատոմսի գինն է (կլորացվում է ստորակետից հետո 4 նիշի ճշտությամբ թվաբանական կլորացման կանոնների համաձայն),</p> <p>DSN – գործարքի կատարման օրից մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,</p> <p>DCC- գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,</p> <p>f – արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է</p> <p>N – հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,</p> <p>C – տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց,</p> <p>y – մինչև մարում եկամտաբերություն:</p> <p>Յուրաքանչյուր տրանշի պարտատոմսերի տվյալ օրվա գինը տեղաբաշխման ողջ ընթացքի համար Բանկը պարտավորվում է հրապարակել իր ինտերնետային կայքում՝ www.conversebank.am:</p>
8.	Անվանական արժեքը	100 (Մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, 50,000 (Հիսուն հազար) ՀՀ դրամ
9.	Քանակը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից

10.	Առաջարկի իրականացման սկիզբը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից
11.	Առաջարկի իրականացման ավարտը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից
12.	Արժեթղթի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր	
13.	Թողարկման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշում ընդունած իրավասու մարմինը և որոշման ամսաթիվը (լրացվում է այն դեպքում, եթե տվյալ հրապարակային առաջարկի համար առանձին որոշում է ընդունվել,	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 12.03.2024 թ. թիվ 15 որոշում «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Տնօրինության __.__.____թ. թիվ ____ որոշում

	հակառակ դեպքում նշվում է «ոչ կիրառելի»)	
Արժեկտրոնի վերաբերյալ տեղեկություններ		
14.	Արժեկտրոնի հաշվարկման առաջին օրը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից և համընկնում է տեղաբաշխման սկզբի օրվա հետ
15.	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը, եթե արժեկտրոնի տոկոսադրույքը լողացող է, ապա ներկայացնել տեղեկատվություն, թե ինչ ցուցանիշից (դրա փոփոխությունից) է կախված տոկոսադրույքի մեծությունը, և որտեղ կարելի է ստանալ այդ ցուցանիշի/դրա փոփոխության մասին տեղեկատվություն	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից, Վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից
16.	Արժեկտրոնի վճարման հստակ օրերը (օր, ամիս, տարի)	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից

17.	Արժեկտրոնի օրերի հաշվարկման կարգը (օրինակ 30/360, Act/Act, Act/360 և այլն)	Փաստացի օրեր արժեկտրոնի փուլի ընթացքում/փաստացի օրեր տարվա ընթացքում (Actual/Actual)
18.	Լողացող արժեկտրոնի հաշվարկն իրականացնողը	«ոչ կիրառելի»
19.	Արժեկտրոնի հաշվարկման այլ էական պայմաններ	
20.	Զրոյական արժեկտրոնով (զեղչատոկոսային) արժեթղթերի վերաբերյալ դրույթ (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	«ոչ կիրառելի»
Մայր գումարի մարման վերաբերյալ տեղեկություններ		
21.	Մարման (մասնակի մարումների) ժամկետը	Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից
22.	Մարման (մասնակի մարումների) արժեքը, եթե հնարավոր չէ, ապա նշվում	100 (Մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար՝ 1 պարտատոմսի համար, 50,000 (Հիսուն հազար) ՀՀ դրամ՝ 1 պարտատոմսի համար

	է հաշվարկման մեթոդաբանությունը	
23.	Մարման արժեքի փոփոխությունը (լրացվում է այն բոլոր պայմանները, որոնց դեպքում հնարավոր է մարման արժեքի փոփոխություն)	Չի նախատեսվում
24.	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն թողարկողի նախաձեռնությանը/քոլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	«ոչ կիրառելի»
	1)ժամկետ(ներ)ը	
	2)Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում)	
	3)Մասնակի մարման հնարավորության դեպքում՝ նվազագույն և առավելագույն մարման արժեքը	

	4)Այլ տեղեկություններ	
25.	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն ներդրողի նախաձեռնությամբ/փութ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	«ոչ կիրառելի»
	1)Ժամկետ(ներ)ը	
	2)Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում)	
	3)Այլ տեղեկություններ (տեղեկացման ժամանակաշրջանը)	
Տեղաբաշխման վերաբերյալ տեղեկություններ		
26.	Տեղաբաշխողի անվանումը, գտնվելու վայրը	«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ, Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք.Երևան, Հանրապետության հրապարակ, Վազգեն Սարգսյան 26/1

27.	Տեղաբաշխման պլանային (որոնք չեն ներառված ազդագրում)	
Այլ տեղեկություններ		
28.	Տվյալ դասի արժեթղթերի կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության առկայություն (նշվում է համապատասխան կարգավորվող շուկաների անվանումները, թույլտվության ամսաթիվը)	Արժեթղթերը դեռ չեն թույլատրված կարգավորվող շուկայում առևտրի
29.	Եթե առաջարկվող արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն, ապա նշվում է տեղեկություններ այդ մասին (շուկայի անվանումը, նաև դրույթ, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է չբավարարվել, առևտրին թույլտվության սպասվող ամսաթիվը (հնարավորության դեպքում))	Թողարկողը պարտադիր դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն ստանալու համար, և համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության թույլտվություն ստանալու դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորվող շուկայում: Կարգավորվող շուկա ասելով Թողարկողը նկատի ունի «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ն: Առևտրի թույլտվության հայցը կարող է չբավարարվել:

30.	Արժեթղթի վարկանիշը	Արժեթղթերը վարկանիշ չունեն
31.	<p>Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը</p>	<p>Վճարումը կատարվում է պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի պատշաճ կերպով Բանկ ներկայացման օրը, ոչ ուշ քան մինչև ժամը 16:30-ը, հատուկ թողարկման նպատակով Բանկում բացված թիվ 1930043129906501 (ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի համար), 1930043123398600 (ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերի համար), տարանցիկ հաշվին կանխիկ մուտքագրման կամ փոխանցման միջոցով: Ընդ որում, եթե հայտ-հանձնարարականի ներկայացումը և համապատասխան գումարի վճարումը կատարվել է մինչ տվյալ օրվա 16:30-ն ներառյալ, ապա պարտատոմսի գինը հաշվարկվում է տվյալ օրով: Ժամը 16:30-ից հետո ներկայացված և/կամ վճարված հայտի համար վճարվող գումարի չափը հաշվարկվում է տվյալ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա պարտատոմսի գնով:</p> <p>Պարտատոմսերի սեփականատերերը կարող են այդ պարտատոմսերի իրավունքներն ու պարտավորությունները հաշվառել օրենքով սահմանված կարգով լիցենզավորված Հաշվի օպերատորների մոտ՝ համապատասխան արժեթղթերի հաշիվ բացելու միջոցով: Պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքը փոխանցվում է ՀՀ օրենսդրությամբ և պահառուի ներքին կանոնակարգերով սահմանված կարգով: Պարտատոմսերի սեփականատերերն արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց Հաշվի օպերատորից:</p>

Թողարկողը պատասխանատու է սույն «Թողարկման վերջնական պայմաններ»-ում ներառված տեղեկությունների համար: Թողարկողը (երաշխավորողը) հավաստիացնում է, որ սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները համապատասխանում են այն տեղեկություններին (ներկայացված ընդհանուր մեթոդաբանությանը), որոնք ներառված են Ծրագրային ազդագրում, դրա լրացումներում, ինչպես նաև ճշգրիտ են (այնքանով, որքանով հայտնի են), և որևէ փաստ բաց չի թողնվել կամ խեղաթյուրվել:

Ստորագրող անձինք

_____	_____
Մարսելո Վենդե	(ամսաթիվ)
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի նախագահ	
_____	_____
Արսեն Գամաղելյան (Տեր Հովել քահանա)	(ամսաթիվ)
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ	
_____	_____
Դանիել Գիլերմո Սիմոնուտի	(ամսաթիվ)
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ	
_____	_____
Մարտին Ֆրանցիսկո Էռնեսկյան	(ամսաթիվ)
«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ	

Անդրանիկ Գրիգորյան

(ամսաթիվ)

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Գլխավոր գործադիր տնօրեն,
Տնօրինության նախագահ

Հրանտ Հակոբյան

(ամսաթիվ)

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Գլխավոր գործադիր տնօրենի
տեղակալ, Ֆինանսական դեպարտամենտի տնօրեն,
Տնօրինության անդամ

Դավիթ Ազատյան

(ամսաթիվ)

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Հաշվապահական հաշվառման
վարչության պետ, Գլխավոր հաշվապահ,
Տնօրինության անդամ

Գրիգորի Զաքարյան

(ամսաթիվ)

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Ներդրումային դեպարտամենտի
տնօրեն, Տնօրինության անդամ

Վահագն Մելիք-Փարսադանյան

(ամսաթիվ)

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ Ռիսկերի կառավարման

Դեպարտամենտի տնօրեն, Տնօրինության անդամ

Սարգիս Խաչատրյան

(ամսաթիվ)

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

Կորպորատիվ դեպարտամենտի տնօրեն,

Տնօրինության անդամ

Բենիամին Թադևոսյան

(ամսաթիվ)

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

ՏՏ և թվայնացման դեպարտամենտի տնօրեն,

Տնօրինության անդամ

Արթուր Մխիթարյան

(ամսաթիվ)

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

Գործառնական դեպարտամենտի տնօրեն,

Տնօրինության անդամ

Արամ Բալոյան

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ

Մանրածախ բիզնեսի գծով տնօրեն,

Տնօրինության անդամ

(ամսաթիվ)

Հավելված 7. Ֆինանսական հաշվետվություններ

«Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2024թ.-ի հունիսի 30-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի համար

Բովանդակություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	2
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	4
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	5

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն	6
2. Պատրաստման հիմունքներ	6
3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի մասեր	7
4. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն	17
5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	20
6. Առևտրային արժեթղթեր	20
7. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	20
8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	22
9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	22
10. Ներդրումային արժեթղթեր	29
11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	32
12. Ոչ նյութական ակտիվներ	33
13. Բռնագանձված ակտիվներ	34
14. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ	34
15. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	35
16. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	35
17. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	36
18. Հարկում	36
19. Այլ փոխառու միջոցներ	37
20. Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ	38
21. Սեփական կապիտալ	40
22. Չուտ տոկոսային եկամուտ	41
23. Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	41
24. Չուտ առևտրային եկամուտ	42
25. Այլ եկամուտ	42
26. Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ	42
27. Անձնակազմի զծով և այլ գործառնական ծախսեր	44
28. Ռիսկերի կառավարում	44
29. Իրական արժեքի չափում	59
30. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն	62
31. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	64
32. Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների փոփոխություններ	65
33. Կապիտալի համարժեքություն	66

**Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2024 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ճնշգ.	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	56,202,062	37,214,306
Առևտրային արժեթղթեր	6	1,030,636	970,372
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7	40,026,493	37,318,440
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	8	4,774	72,646
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9	288,028,019	271,831,024
Ներդրումային արժեթղթեր	10		
- Բանկի կողմից պահվող		85,862,347	133,475,489
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		37,567,635	7,927,279
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	11	11,033,502	11,095,293
Ոչ նյութական ակտիվներ	12	901,118	882,208
Բռնագանձված ակտիվներ	13	791,740	804,122
Այլ ակտիվներ	14	4,208,939	4,165,063
		525,657,265	505,756,242
Ընդամենը ակտիվներ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	15	35,379,506	4,175,967
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		30,619	31,110
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	16	343,145,201	359,249,656
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	18	947,501	2,675,304
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	17	19,821,387	20,367,348
Այլ փոխառու միջոցներ	19	37,330,116	37,251,747
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	32	1,900,483	1,942,813
Փոխատվության հանձնառությունների գծով պահուստներ	20	343,456	323,878
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	18	1,186,677	494,462
Այլ պարտավորություններ	14	4,094,350	3,546,225
		444,179,296	430,058,510
Ընդամենը պարտավորություններ			
Սեփական կապիտալ	21		
Կանոնադրական կապիտալ		19,947,633	19,947,633
Էմիսիոն եկամուտ		63,233	63,233
Գլխավոր պահուստ		8,848,182	8,848,182
Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ		3,523,613	3,572,171
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		1,080,892	(1,368,416)
Զբաղիված շահույթ		48,014,416	44,634,929
		81,477,969	75,697,732
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		525,657,265	505,756,242

Ստորագրվել և վավերացվել է Բանկի Տնօրինության կողմից 2024թ. հուլիսի 15-ին՝

Անդրանիկ Գրիգորյան

Գլխավոր գործադիր տնօրեն,
Տնօրինության նախագահ

Դավիթ Ազատյան

Գլխավոր հաշվապահ

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2024 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ**

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>Ծան.</i>	01/04/24- 30/06/24	01/01/24- 30/06/24	01/04/23- 30/06/23	01/01/23- 30/06/23
Տոկոսային եկամուտ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	22	10,935,370	21,964,518	8,840,107	17,428,920
Այլ տոկոսային եկամուտ	22	12,409	24,917	10,629	21,219
Տոկոսային ծախս	22	(4,775,488)	(9,564,979)	(3,723,513)	(7,333,018)
Ջուտ տոկոսային եկամուտ		6,172,291	12,424,456	5,127,223	10,117,121
Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ	26	15,509	278,461	(1,028,268)	(675,364)
Ջուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո		6,187,800	12,702,917	4,098,955	9,441,757
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	23	2,759,099	5,292,509	2,736,130	5,117,074
Միջնորդավճարների գծով ծախս	23	(1,780,657)	(3,583,411)	(1,774,359)	(3,195,497)
Ջուտ առևտրային եկամուտ	24	2,057,365	3,602,949	1,784,246	3,914,003
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ (վնաս)/օգուտ		(296,052)	(727,077)	329,531	957,908
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերից զուտ օգուտ		148,208	305,592	20,537	63,398
Այլ եկամուտ	25	222,177	439,986	6,095	337,139
Ոչ տոկոսային եկամուտ		3,110,140	5,330,548	3,102,180	7,194,025
Անձնակազմի գծով ծախսեր	27	(2,744,585)	(5,104,275)	(2,258,534)	(4,411,018)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	11	(344,872)	(672,222)	(300,918)	(582,879)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	12	(27,278)	(53,445)	(20,393)	(40,748)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր	27	(1,317,994)	(2,477,861)	(1,166,250)	(2,199,466)
Ոչ տոկոսային ծախսեր		(4,434,729)	(8,307,803)	(3,746,095)	(7,234,111)
Շահույթ մինչև շահութահարկ		4,863,211	9,725,662	3,455,040	9,401,671
Շահութահարկի գծով ծախս	18	(916,609)	(1,927,186)	(668,845)	(1,799,748)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ/(վնաս)		3,946,602	7,798,476	2,786,195	7,601,923

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

2024 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծնթգ.	01/04/24- 30/06/24	01/01/24- 30/06/24	01/04/23- 30/06/23	01/01/23- 30/06/23
Տարվա շահույթ		<u>3,946,602</u>	<u>7,798,476</u>	<u>2,786,195</u>	<u>7,601,923</u>
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը հետագայում չի վերադասակարգվում որպես շահույթ կամ վնաս					
Հիմնական միջոցների վերագնահատում		-	-	-	-
Շահութահարկի ազդեցություն		-	-	-	-
Չուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը հետագայում չի վերադասակարգվում որպես շահույթ կամ վնաս		-	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը վերադասակարգված է կամ կարող է հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով չիրացված օգուտ/(վնաս)		459,171	3,280,310	2,495,976	2,987,381
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով իրացված (վնաս)/օգուտ՝ վերադասակարգված շահույթ կամ վնաս		(148,208)	(305,592)	(20,537)	(63,398)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի փոփոխություններ		12,052	12,243	4,505	7,108
Շահութահարկի ազդեցություն	18	(58,143)	(537,653)	(446,390)	(527,596)
Չուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը վերադասակարգված է կամ կարող է հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս		<u>264,872</u>	<u>2,449,308</u>	<u>2,033,554</u>	<u>2,403,495</u>
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկի		<u>264,872</u>	<u>2,449,308</u>	<u>2,033,554</u>	<u>2,403,495</u>
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		<u>4,211,474</u>	<u>10,247,784</u>	<u>4,819,749</u>	<u>10,005,418</u>

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

2024 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	Հիմնական միջոցների գծով վերագնահատման պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդն առ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ/ստուգված/	19,947,633	63,233	8,848,182	(4,099,566)	3,669,287	34,346,235	62,775,004
Կանոնադրական կապիտալի համալրում							-
Հատկացում գլխավոր պահուստին						(4,432,091)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին							(4,432,091)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(4,432,091)	(4,432,091)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ/վնաս						7,601,923	7,601,923
Հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ շահույթ/վնաս				2,403,495		-	2,403,495
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	-	-	-	2,403,495	-	7,601,923	10,005,418
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա					(48,558)	48,558	-
Մնացորդը 2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	19,947,633	63,233	8,848,182	(1,696,071)	3,620,729	37,564,625	68,348,331
Մնացորդն առ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ/ստուգված/	19,947,633	63,233	8,848,182	(1,368,416)	3,572,171	44,634,929	75,697,732
Կանոնադրական կապիտալի համալրում							-
Հատկացում գլխավոր պահուստին							-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին						(4,467,547)	(4,467,547)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(4,467,547)	(4,467,547)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ/վնաս						7,798,476	7,798,476
Հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ շահույթ/վնաս				2,449,308		-	2,449,308
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	-	-	-	2,449,308	-	7,798,476	10,247,784
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա					(48,558)	48,558	-
Մնացորդը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	19,947,633	63,233	8,848,182	1,080,892	3,523,613	48,014,416	81,477,969

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն

2024 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ

(հազար ՀՀ դրամ)

	01/01/2024- 30/06/2024	01/01/2023- 30/06/2023
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ	21,078,614	16,136,326
Վճարված տոկոսներ	(9,545,357)	(7,423,476)
Ստացված միջնորդավճարներ	5,292,509	5,117,074
Վճարված միջնորդավճարներ	(3,583,411)	(2,960,727)
Չուտ առևտրային եկամուտ	3,319,425	5,057,656
Ստացված այլ եկամուտ	434,134	400,306
Աշխատակազմին վճարված գումարներ	(4,934,414)	(4,445,802)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր	(2,251,755)	(2,238,431)
Դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը	9,809,745	9,642,926
Գործառնական ակտիվների զուտ (ավելացում)/սվազում		
Առևտրային արժեթղթեր	(5,388)	33,064
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	(3,440,505)	6,758,950
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(19,981,777)	(10,648,910)
Բռնագանձված ակտիվներ	172,718	1,121,235
Այլ ակտիվներ	(107,879)	(3,828,838)
Գործառնական պարտավորությունների զուտ ավելացում/(սվազում)		
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	31,132,453	(54,009)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(7,009,602)	(16,024,239)
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	297,978	(1,043,949)
Այլ պարտավորություններ	161,973	4,479,426
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում մինչև շահութահարկը	11,029,714	(9,564,344)
Վճարված շահութահարկ/փոխհատուցում	(3,512,670)	(3,809,313)
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում	7,517,045	(13,373,657)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերումներ	(19,464,610)	(31,687,829)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից մուտքեր	38,868,314	37,061,631
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(543,501)	(609,434)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր	20,581	(74,133)
Ոչ կրթական ակտիվների ձեռքբերում	(72,355)	(166,896)
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված ներդրումային գործունեությունից / (օգտագործված ներդրումային գործունեությունում)	18,808,429	4,523,339
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Վճարված շահաբաժիններ	(4,467,547)	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր	8,855,989	5,295,222
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(8,914,400)	-
Այլ փոխառու միջոցներից մուտքեր	2,642,559	4,430,854
Այլ փոխառու միջոցների մարում	(2,536,839)	(2,725,811)
Ստորադաս փոխառությունների մարում	-	(276,346)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(254,850)	(290,868)
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ֆինանսավորման գործունեությունից	(4,675,088)	6,433,051
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	21,650,386	(2,417,267)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու տարվա սկզբում	37,214,306	50,293,614
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(2,662,365)	(2,316,763)
Ակնկալվող վարկային կորուստների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(264)	4,411
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	56,202,062	45,563,995

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն

(ա) Հիմնական գործունեությունը

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ «Բանկ») հիմնադրվել է 1994թ. որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն ՀՀ օրենսդրության համաձայն: Բանկը գործում է 1994թ. նոյեմբերի 28-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրամադրված ընդհանուր բանկային գործունեության լիցենզիայի շրջանակում և իր գործունեությունն իրականացնում է N 57 արտոնագրային համարով:

Բանկը բնակչությանից ընդունում է ավանդներ, տրամադրում է վարկեր և իրականացնում է դրամական փոխանցումներ ՀՀ տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս, իրականացնում է արտարժույթի փոխանակման գործարքներ, ինչպես նաև մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ իր հաճախորդ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց:

Բանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է Երևանում, իսկ 33 մասնաճյուղերը (2023թ-ին՝ 33)՝ Երևանում և տարբեր մարզերում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 26/1:

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն ուներ 902 աշխատակից (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 898):

2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

Բաժնետեր	2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ, %	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %
«Ընդվանդ Գլոբալ Ինվեստմենտ» ՍՊԸ	72.89	72.89
«ՀայՓոստ Թրասթ Մենեջմենթ» Ս.Ա.Ռ.Լ.	22.11	22.11
Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին	5.00	5.00
Ընդամենը	100.00	100.00

Բանկի վերջնական հսկող անձը արգենտինացի գործարար Էդուարդո Էռնեստյանն է:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված են Ծանոթագրություն 31-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Համապատասխանաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ է զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ակազա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների (ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտներ) համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով, և հողի ու շենքերի, որոնք ներկայացված են վերագնահատված արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

(հազար ՀՀ դրամ)

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է, քանի որ լավագույնս արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական Ենթյունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: 2024թ.հունիսի 30-ի դրությամբ և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 388.16 դրամ և 404.79 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և համապատասխանաբար 415.72 դրամ և 447.90 դրամ 1 եվրոյի համար:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը կատարել է դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ▶ ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չվարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 3,
- ▶ չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն – Ծանոթագրություն 28:

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրությունում.

- ▶ ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար – Ծանոթագրություն 28:

(ե) Հաշվապահական հաշվառման նոր կամ փոփոխված ստանդարտներ

Բանկը վաղաժամ չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած որևէ նոր ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- ▶ Պարտավորությունների դասակարգում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ դասերի և կովենանտներ ունեցող ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ)
- ▶ Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ (ՀՀՄՍ 7-ի և ՀՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)
- ▶ Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառքի և հետադարձ վարձակալություն գործարքների դեպքում (ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ)
- ▶ Փոխանակման հնարավորության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար և Բանկի կողմից:

(հազար ՀՀ դրամ)

(ա) Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչում

Ճանաչման ամսաթիվ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր կերպով գնումները ճանաչվում են առևտրի ամսաթվին, այսինքն՝ այն ամսաթվին, երբ Բանկը հանձնառություն է ստանձնում գնել ակտիվը կամ պարտավորությունը: Կանոնավոր կերպով գնումը կամ վաճառքը ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության գնումն է կամ վաճառքն է համաձայն պայմանագրի, որի դրույթները պահանջում են այդ ակտիվի և պարտավորության հանձնումը՝ տվյալ շուկայում սովորական կանոններով կամ ընդունված կարգով սահմանված ժամկետներում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, և գործարքի հետ կապված ծախսումներն ավելացվում են այդ գումարին կամ նվազեցվում են դրանից, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման դասեր

Բանկն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելնելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից՝ դրանք չափելով.

- ▶ ամորտիզացված արժեքով,
- ▶ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով,
- ▶ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Բանկն իր ներդրումները դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով: Ընկերությունը կարող է ֆինանսական գործիքները նախորոշել որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա վերացնում կամ էապես նվազեցնում է չափման կամ ճանաչման անհետևողականությունը:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի փոխառության հանձնառություններից և ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե պահվում են առևտրական նպատակներով, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով նախարոշումը:

Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ, հաճախորդներին տրված վարկեր, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Բանկը ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները և այլ ֆինանսական գործիքները չափում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չնարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այդ պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև.

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկն իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույնս արտացոլում է, թե ինչպես է այն կառավարում ֆինանսական ակտիվների խմբերն իր բիզնես նպատակներն իրագործելու համար:

Բանկի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ գնահատում է 31 պորտֆելների մակարդակով և հիմնվում է այնպիսի դիտելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- ▶ ինչպես է գնահատվում բիզնես մոդելի և դրա ներքո պահվող ֆինանսական ակտիվների կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը,
- ▶ բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելի ներքո պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ▶ ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):

(հազար ՀՀ դրամ)

- ▶ վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, որոնք նույնպես կարևոր գործոններ են Բանկի գնահատման համար:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամտորեն ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն դեպք» կամ «սթրեսային դեպք» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական հոսքերն իրացվում են Բանկի սկզբնական ակնկալիքներից տարբերվող եղանակով, Բանկը չի փոխում այդ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայում հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր սկզբնավորված կամ նոր գնված ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

(հազար ՀՀ դրամ)

Միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու գնահատում

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Բանկը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշները:

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի ժամկետի ընթացքում (օրինակ, եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ հավելավճարի/զեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պայմանագրում, սովորաբար, տոկոսի ամենանշանակալի տարրերն են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը և պարտքային ռիսկը: Միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու գնահատելու համար Բանկը կիրառում է դատողություններ և դիտարկում է համապատասխան գործոնները, օրինակ՝ արժույթը, որով արտահայտված է ֆինանսական ակտիվ, և ժամկետը, որի համար սահմանվում է տոկոսադրույքը:

Ի հակադրություն, պայմանագրային պայմանները, որոնց արդյունքում առաջանում է շատ աննշան ռիսկերին ենթարկվածություն կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի փոփոխականություն, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում պայմանագրային դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսի վճարումներ են: Այդպիսի դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Բանկը պարտքային գործիքները չափում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Գործիքը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու պահանջները:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և կորուստը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների համար: Ապաճանաչման պահին, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, որոնք շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում որպես կուտակված արժեքը կամ շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրամբ: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասն ակտիվի ապաճանաչումից հետո վերադասակարգվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը երբեմն որոշում է իր բաժնային ներդրումների մի մասը, առանց հետագա վերանայման հնարավորության, դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, եթե դրանք համապատասխանում են ՀՀՄՍ 32-ի «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» բաժնային գործիքի սահմանմանը և չեն պահվում առևտրական նպատակներով: Այդ դասակարգումը որոշվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր գործիքի համար:

Այդ բաժնային գործիքների գծով օգուտը կամ վնասը երբեք չի վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես այլ եկամուտ, երբ վճարումը ստանալու իրավունքը հաստատված է, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկն օգուտ է ստանում այդ մուտքերից՝ որպես գործիքի ինքնարժեքի մասի վերականգնում, որի դեպքում այդ օգուտները հաշվառվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքները ենթակա չեն գնահատման արժեքկման տեսանկյունից: Այդ գործիքների օտարումից հետո կուտակված վերազնահատման պահուստը փոխանցվում է չբաշխված շահույթ:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ

Բանկը թողարկում է ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և փոխատվության հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է ստացված հավելվածարը: Սկզբնական ճանաչումից հետո յուրաքանչյուր երաշխավորության գծով Բանկի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարներից ամենաբարձրով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան, և ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստից:

Չօգտագործված փոխատվության հանձնառությունները և ակրեդիտիվները պարտավորություններ են, որոնց շրջանակում հանձնառության տևողության ընթացքում Բանկը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի դեպքում, այդ պայմանագրերի նկատմամբ կիրառվում է ակնկալվող պարտքային կորուստներին վերաբերող պահանջները:

Պարտականությունների կատարման երաշխավորություններ

Պարտականությունների կատարման երաշխավորությունները պայմանագրեր են, որոնց համաձայն տրամադրվում է հատուցում, եթե դիմող կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտականությունը: Պարտականությունների կատարման երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ռիսկը հավանականությունն է, որ մյուս կողմը չի կատարի պայմանագրային պարտականությունը: Բանկն ունի դիմող կողմից կանխավճար ստանալու պայմանագրով սահմանված իրավունք՝ որպես շահառուին կատարված ցանկացած վճարման հատուցում, և, հետևաբար, Բանկը գտնում է, որ չի ընդունել որևէ ապահովագրական ռիսկ: Բանկը գտնում է, որ պայմանագրի առաջնային նպատակ և բնույթը ֆինանսավորում տրամադրելն է և դիմողի պարտքային ռիսկն ընդունելն է:

Պարտականությունների կատարման երաշխավորությունները ճանաչվում են ինչպես և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը՝ հետևյալ գումարներից չամորտիզացված սկզբնական միջնորդավճարից և կորստի պահուստից ամենաբարձրով:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգում

Բանկը չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ բացառիկ հանգամանքների, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում: Բանկը չի վերադասակարգել ոչ մի ֆինանսական ակտիվ կամ պարտավորություն 2024թ-ին և 2023թ-ին:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող թղթակցային հաշիվների մնացորդները (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոզիտային գումարների), ներառյալ ՀՀ դրամով արտահայտված պարտադիր պահուստների մասը, և այլ բանկերում պահվող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ):

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր և արժեթղթերի փոխատվություն

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը («ռեպո») հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ: Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի այդ արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, վերադասակարգվում են որպես վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունը ներկայացվում է բանկի և հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների կազմում:

Հետդարձ վաճառքի պայմանագրով («հակադարձ ռեպո») ձեռքբերված արժեթղթերն արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների կազմում և չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(դ) Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կնքում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ ֆորվարդների, ֆյուչերսների, սվոպերի և օպցիոնների պայմանագրեր արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում: Այդ ֆինանսական գործիքները պահվում են առևտրական նպատակներով և հաշվառվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայում գնանշված գների կամ գնորոշման մոդելների հիման վրա, որոնք դիտարկում են հիմքում ընկած գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային գները և այլ գործոնները: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները պարտավորությունների կազմում: Այդ գործիքներից ստացվող օգուտը և վնասը ներառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես զուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից կամ զուտ օգուտ/(կորուստ) փոխարժեքային տարբերություններից՝ կախված գործիքների բնույթից:

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու գնահատման հիման վրա:

(ե) Վերակազմակերպված վարկեր

Հնարավորության դեպքում Բանկը ձգտում է վերակազմակերպել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Վերակազմակերպումը կարող է տեղի ունենալ մարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագիր կնքելու միջոցով:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, օրինակ՝ հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմանները այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարկ, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես օգուտ կամ վնաս ապաճանաչումից այնքանով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման նպատակով դասվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված: Երբ Բանկը գնահատում է, արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, ի թիվս այնևի, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- ▶ վարկի արժույթի փոփոխությունը,
- ▶ պայմանագրային կողմի փոփոխությունը,
- ▶ արդյոք փոփոխությունը այնպիսին է, որ գործիքը այլևս չի համապատասխանի միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշին:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում նշանակալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխության արդյունքում ապաճանաչում տեղի չի ունենում: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթով գեղջված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, Բանկը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույթով, այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի հաշվառվել:

(զ) Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի լինելու դեպքում, ֆինանսական ակտիվի մասը, կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների Բանկի մասը) ապաճանաչվում է, երբ՝

- ▶ ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը,
- ▶ Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, սակայն պարտավորվում է այդ դրամական հոսքերն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացումների փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով և,
- ▶ Բանկը կամ (ա) փոխանցել է ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ (բ) ոչ փոխանցել և ոչ էլ պահպանել է ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իր իրավունքը, ոչ փոխանցել է, ոչ էլ պահպանել է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և ոչ էլ փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, ակտիվը ճանաչվում է այդ ֆինանսական ակտիվում Բանկի շարունակվող ներգրավվածության չափով: Փոխանցված ակտիվի երաշխավորման ձև ստացած շարունակվող ներգրավվածությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և հատուցման առավելագույն գումարը, որը կարող է պահանջվել Բանկից:

Երբ Բանկի շարունակվող ներգրավվածությունը ստանում է փոխանցված ակտիվի գծով տրված և/կամ ձեռք բերված օպցիոնի (ներառյալ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոնի կամ համանման այլ դրույթի) ձև, ապա Բանկի շարունակվող ներգրավվածության չափը փոխանցված ակտիվի այն արժեքն է, որը Բանկը կարող է հետ գնել:

(հազար ՀՀ դրամ)

իրական արժեքով չափվող ակտիվի գծով տրված վաճառքի օպցիոնի դեպքում (ներառյալ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոնը կամ համանման այլ դրույթը) Բանկի շարունակվող ներգրավվածության չափը սահմանափակված է փոխանցված ակտիվի իրական արժեքից և օպցիոնի իրագործման արժեքից նվազագույնով:

(հազար ՀՀ դրամ)

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ Բանկը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորստի պահուստը, տարբերությունը նախ հաշվառվում է որպես պահուստի ավելացվում, որն այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ: Բոլոր հետագա վերականգնումները հաշվանցվում են պարտքային կորուստների գծով ծախսերի հետ: Դուրս գրումը հանդիսանում է ապաճանաչում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Եթե գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է նույն վարկատուի նկատմամբ մեկ այլ պարտավորությամբ՝ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով, կամ եթե գոյություն ունեցող պարտավորության պայմանները նշանակալիորեն վերափոխվում են, այդպիսի փոխարինումը կամ վերափոխումը դիտարկվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(Է) Հարկում

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված հողվածներին, որի դեպքում այն ճանաչվում է սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել կամ ստանալ տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակումը հաստատվում է մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացումը, հարկվող շահույթը կամ վնասը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկի հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի վճարում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում նման պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային մարմինների կողմից իրականացվող ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիները: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են ժամանակավոր տարբերությունների գծով՝ օգտագործելով պարտավորությունների մեթոդը: Հետաձգված շահութահարկը հաշվարկվում է բոլոր ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների իարկման բազաներ և ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ հետաձգված շահութահարկն առաջանում է գուղվիլի կամ ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ բիզնեսի միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում, որն ազդեցություն չունի ոչ հաշվապահական և ոչ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն այն ժամանակաշրջանում, երբ ակտիվները կիրացվեն կամ պարտավորությունները կմարվեն՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված շահութահարկը հաշվեգրվում է նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր ընկերությունների, ասոցիացված ընկերությունների կամ համատեղ ձեռնարկությունների ներդրումներից, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման ժամկետները կարող են հսկվել, և հավանական է, որ դրանք չեն հակադարձվի մոտ ապագայում:

Հայաստանի Հանրապետությունում գործում են նաև այլ հարկեր, որոնք վերաբերում են Բանկի գործունեությանը: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

(հազար ՀՀ դրամ)

(ը) Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած ամենօրյա սպասարկման ծախսերը, կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումը: Ակնկալվող օգտակար ծառայության ժամկետի փոփոխությունները հաշվառվում են փոփոխելով ամորտիզացիոն ժամանակաշրջանը կամ մեթոդաբանությունը և դիտարկվում որպես հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխություններ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները հիմնական միջոցների հետ միասին ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Ինքնարժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո շենքերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, որը իրական արժեքն է վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած ցանկացած հետագա կուտակված մաշվածությունը և հետագա կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Գնահատումներն իրականացվում են բավարար հաճախականությամբ՝ ապահովելու համար, որ վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքն էականորեն չտարբերվի դրա հաշվեկշռային արժեքից: Վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ կուտակված մաշվածությունը հանվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից, իսկ զուտ արժեքը վերահաշվարկվում է մինչև ակտիվի վերագնահատված արժեքը: Վերագնահատումից առաջացած ցանկացած ան ավելացվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներառված հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այն հակադարձում է նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված Նույն ակտիվի վերագնահատումից նվազումը, որի դեպքում աճը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վերագնահատումից նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Նույն ակտիվի նախկին աճը ուղղակիորեն հաշվանցող նվազումը ուղղակիորեն հաշվանցվում է հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում ճանաչված աճի հետ:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստից փոխանցումը չբաշխված շահույթ կատարվում է ակտիվների վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերության համար: Օտարումից հետո վաճառված որոշակի ակտիվի հետ կապված ցանկացած վերագնահատման պահուստ փոխանցվում է չբաշխված շահույթ:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում կիրառելով հետևյալ դրույքները՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարի)	Դրույք (%)
Շենքեր	50	2
Համակարգիչներ	3	33.3
Ցանցային հարմարանքներ	8	12.5
Փոխադրամիջոցներ	8	12.5
Սարքավորումներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների բարելավումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետից և հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնի ընթացքում:

Հողը և շենքերը վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով առնվազն 3 տարին մեկ: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և հաշվեկշռային արժեքի միջև էական անհամապատասխանության դեպքում իրականացվում է լրացուցիչ վերագնահատում: Վերագնահատումն իրականացվում է հիմնական միջոցների ամբողջ դասի համար:

(թ) Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած իրացման հետ կապված ծախսերը, նվազագույնով:

(ժ) Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և հայեցողական շահաբաժիններով չնարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկման ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը, բացառությամբ բիզնեսի միավորման դեպքերի, սեփական կապիտալում արտացոլվում են որպես նվազեցում մուտքերից: Գումարը, որով ստացված հատուցման իրական արժեքը գերազանցում է թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, ճանաչվում է որպես լրացուցիչ կապիտալ:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված հավելավճարը: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ, նվազեցվում է Էմիսիոն եկամուտից:

(հազար ՀՀ դրամ)

Շահաբաժիններ

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն և նվազեցվում են սեփական կապիտալից հաշվետու ամսաթվի դրությամբ միայն այն դեպքում, եթե հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը կամ հաշվետու ամսաթվին: Շահաբաժինները բացահայտվում են, եթե առաջարկվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը, կամ առաջարկվել կամ հայտարարվել են հաշվետու ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման համար հաստատման ամսաթիվը:

(h) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնականություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ մանրածախ բանկային գործունեություն, կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն:

(i) Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ և ծախսեր

Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, բացառությամբ պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի կամ կիրառելի լինելու դեպքում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը գեղջում է ճիշտ մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման հնարավորությունը), միջնորդավճարները կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են գործիքին և կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, սակայն չեն դիտարկվում ապագա պարտքային կորուստները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է Բանկի կողմից ելքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ճշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը գրանցվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է պարտքային առումով արժեզրկված, Բանկը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար Բանկը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով պարտքային առումով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Պարտքային առումով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ գնահատված ապագա դրամական հսքերը (ներառյալ պարտքային կորուստները) գեղջում է մինչև ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքը:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում «Այլ տոկոսային եկամուտ» հոդվածում՝ օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

(h) Արտարժույթի վերահաշվարկ

Արտարժույթով գործառնականությունները սկզբնապես գրանցվում են ֆունկցիոնալ արժույթով և վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնականության ամսաթվի փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով գործառնականությունների վերահաշվարկից առաջացող օգուտը և կորուստը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ որպես օգուտ կամ կորուստ փոխարժեքային տարբերություններից: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնականության ամսաթվի փոխարժեքով: Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարչական նպատակների համար Բանկի գործունեությունը բաժանված է հետևյալ երեք գործառնական սեզմենտների՝ հիմք ընդունելով մատուցվող պրոդուկտները և ծառայությունները:

Ստորև ներկայացված է Բանկի վերլուծությունն ըստ հիմնական գործառնական միավորների:

Մանրածախ բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց ավանդների սպասարկում, սպառողական վարկերի օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի փոքր և միկրո վարկերի տրամադրում:
Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի և վարկային գծերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների սպասարկում:
Ներդրումային բանկային գործունեություն	Գանձապետական և ֆինանսական, վարձակալության և այլ կենտրոնական գործառնություններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված տեղեկատվություն Բանկի գործառնական սեգմենտների եկամտի և շահույթի, որոշ ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ:

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ				
Տոկոսային եկամուտ	10,819,735	4,800,057	6,369,643	21,989,435
Տոկոսային ծախս	(4,345,975)	(2,315,059)	(2,903,945)	(9,564,979)
Միջսեգմենտային եկամուտ	280,755	1,546,670	(1,827,425)	-
Չուտ տոկոսային եկամուտ	6,754,515	4,031,668	1,638,273	12,424,456
Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ ծախս	(416,047)	712,286	(17,778)	278,461
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	4,524,719	500,868	266,921	5,292,509
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	(3,456,827)	(72,057)	(54,527)	(3,583,411)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	991,388	872,230	1,757,832	3,621,450
Ոչ տոկոսային ծախս	(4,724,584)	(2,545,381)	(1,037,838)	(8,307,803)
Գործառնական միավորի գծով շահույթ	3,673,164	3,499,614	2,552,883	9,725,662
Շահութահարկի գծով ծախս	(722,390)	(698,898)	(505,897)	(1,927,186)
Հաշվետու տարվա շահույթ	2,950,774	2,800,716	2,046,986	7,798,476

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ				
Տոկոսային եկամուտ	8,088,574	3,631,688	5,729,877	17,450,139
Տոկոսային ծախս	(3,298,172)	(2,046,439)	(1,988,407)	(7,333,018)
Միջսեգմենտային եկամուտ	277,854	2,160,826	(2,438,680)	-
Չուտ տոկոսային եկամուտ	5,068,256	3,746,075	1,302,790	10,117,121
Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ	(430,041)	(259,018)	13,695	(675,364)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	4,322,723	454,655	339,697	5,117,074
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	(2,922,455)	(176,775)	(96,267)	(3,195,497)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	843,033	1,213,763	3,215,652	5,272,448
Ոչ տոկոսային ծախս	(4,122,971)	(2,201,068)	(910,072)	(7,234,111)
Գործառնական միավորի գծով շահույթ	2,758,545	2,777,632	3,865,495	9,401,671
Շահութահարկի գծով ծախս	(515,412)	(526,373)	(757,963)	(1,799,748)
Հաշվետու տարվա շահույթ	2,243,133	2,251,259	3,107,532	7,601,923

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված Բանկի գործառնական միավորների ակտիվները:

	2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ					
	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Տոկոսակիր գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ոչ տոկոսակիր	Ընդամենը
Ակտիվներ	174,421,689	113,606,330	141,752,409	95,876,837	8,129,011	525,657,265
Պարտավորություններ	163,390,615	180,098,042	92,561,628	8,129,011		444,179,296

	2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ					
	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Տոկոսակիր գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ոչ տոկոսակիր	Ընդամենը
Ակտիվներ	141,155,196	92,241,655	139,792,470	87,454,549	10,768,416	460,643,870
Պարտավորություններ	157,985,338	166,626,047	56,915,738	10,768,416		392,295,539

(հազար ՀՀ դրամ)

Տոկոսակիր ակտիվները ներառում են շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները, ներդրումային արժեթղթերը, բանկերին նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները:

Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները, Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը, ստորագրած և այլ փոխառությունները:

Զբաղիված ոչ տոկոսակիր մնացորդները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, հիմնական միջոցները, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, ոչ նյութական ակտիվները, բռնագանձված ակտիվները, այլ ակտիվները, ընթացիկ և հետաձգված հարկային պարտավորությունները, վարձակալության գծով պարտավորությունները և այլ պարտավորությունները:

Աշխարհագրական տեղեկատվություն

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի ակտիվները հիմնականում գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում:

Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից

Ստորև ներկայացված է ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում գտնվող հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացված հասույթի բացվածքն ըստ գործառնական միավորների 2024թ. հունիսի 30-ին և 2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված տարիների համար:

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ				
Վճարային քարտերով գործառնություններ	4,194,749	25,606	3,264	4,223,619
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	144,659	198,017	9,010	351,686
Հաշվարկային գործառնություններ	57,389	26,358	66,762	150,509
Վարկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	19,616	58,625	-	78,241
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	-	-	29,802	29,802
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	-	83,957	-	83,957
Վճարների տեսքով այլ եկամուտ	108,306	108,306	158,083	374,695
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	4,524,719	500,868	266,921	5,292,509

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ				
Վճարային քարտերով գործառնություններ	3,728,981	21,030	1,935	3,751,946
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	154,343	191,551	6,872	352,766
Հաշվարկային գործառնություններ	80,513	31,506	95,887	207,906
Վարկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	244,779	36,824	-	281,603
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	-	-	110,734	110,734
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	-	59,638	-	59,638
Վճարների տեսքով այլ եկամուտ	114,106	114,106	124,269	352,481
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	4,322,722	454,656	339,697	5,117,074

2024թ. հունիսի 30-ին և 2023թ. հունիսի 30-ին ոչ մի արտաքին հաճախորդի կամ պայմանագրային կողմի հետ գործարքներին բաժին չէր ընկնում Բանկի ընդհանուր հասույթի 10%-ից ավելին:

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են՝

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	9,598,813	8,961,815
Նոստրո հաշիվներ ԿԲ-ում, ներառյալ պարտադիր պահուստները ՀՀ դրամով	28,492,806	12,591,359
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	18,113,903	15,664,327
	56,205,522	37,217,501
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(3,459)	(3,195)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	56,202,062	37,214,306

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար 4%-ի չափով (2023թ-ին՝ 4%) և արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար 18%-ի չափով (2023թ-ին՝ 18%):

Բանկերը պարտավոր են արտարժույթով ներգրավված գումարների 6%-ը (2023թ-ին՝ 6%) պահել ՀՀ ԿԲ-ում որպես ՀՀ դրամով դեպոզիտային միջոցներ և 12%-ը (2023թ-ին՝ 12%)՝ արտարժույթով: Բանկերի՝ արտարժույթով պահուստավորված միջոցների էլքազրման հնարավորությունը սահմանափակված է: Հետևաբար, Բանկը արտարժույթով պահուստավորված միջոցները դասակարգում է որպես «Պահանջներ բանկերի նկատմամբ» (Ծանոթագրություն 7):

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ 16,892,762 հազար դրամ գումարով (93.3%) այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցները կենտրոնացված են վեց բանկում (2023թ-ին՝ 14,798,805 հազար դրամ գումարով (94.5%) կենտրոնացված են վեց բանկում):

6. Առևտրային արժեթղթեր

Առևտրային արժեթղթերը ներառում են՝

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր	670,627	646,747
Ներդրումներ հիմնադրամներում	351,942	323,625
Կորպորատիվ պարտատուներ	8,067	-
Առևտրային արժեթղթեր	1,030,636	970,372

7. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պահանջները ներառում են՝

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Արտարժույթով պարտադիր պահուստներ ՀՀ ԿԲ-ում (Ծնթգ. 4)	22,734,702	24,981,465
Բանկերին տրված վարկեր և ավանդներ	8,808,860	6,836,741
ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտային միջոցներ	1,507,500	2,305,000
Դեբիտորական պարտքեր վճարահաշվարկային ծառայությունների գծով	2,039,236	1,975,202
Այլ դեպոզիտային միջոցներ	3,015,692	1,244,533
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	1,941,715	-
	40,047,705	37,342,941
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(21,212)	(24,501)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	40,026,493	37,318,440

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին 2,126,647 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական պարտատուները (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի ունեցել հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ):

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ բանկերին տրված վարկերը և ավանդները ներառում են չորս պայմանագրային կողմի մնացորդները (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու պայմանագրային կողմի մնացորդներ):

(հազար ՀՀ դրամ)

ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտացված գումարն իրենից ներկայացնում է ԱրՁա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդը:

Բանկերին նկատմամբ պահանջները ժամկետանց չեն կամ արժեզրկված չեն, ամբողջության դասված են 1-ին փուլ: Բանկերի նկատմամբ բոլոր պահանջները չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի արժույթային սվոփեր:

Բանկն իրականացնում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով գործարքներ առևտրային նպատակների համար: Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են որպես ակտիվներ կամ պարտավորություններ գրանցված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները:

	30 հունիսի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Իրական արժեք		Իրական արժեք	
Արտարժույթով պայմանագրեր	Ակտիվ	Պարտավորություն	Ակտիվ	Պարտավորություն
Ածանցյալ ակտիվներ (արժույթային սվոփեր)	4,774	-	72,646	-
Ածանցյալ պարտավորություններ (արժույթային սվոփեր)	-	30,619	-	31,110

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հաճախորդներին տրված վարկեր	284,039,944	269,106,364
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	7,793,247	7,400,589
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	2,710,933	2,333,812
	294,544,124	278,840,765
Հանած՝ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը	(6,516,105)	(7,009,741)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	288,028,019	271,831,024

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Խոշոր բիզնես վարկեր, ներառյալ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները	74,616,922	72,547,698
ՓՄՁ վարկեր, ներառյալ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները	38,384,190	36,090,995
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	113,001,112	108,638,693
Հիփոթեքային վարկեր	89,737,264	84,098,149
Սպառողական վարկեր	58,944,270	56,070,539
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	25,068,231	22,632,795
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	173,749,765	162,801,483
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	7,793,247	7,400,589
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	294,544,124	278,840,765
Հանած՝ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը	(6,516,105)	(7,009,741)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	288,028,019	271,831,024

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման գծով պահուստ

Ստորև ներկայացված է 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2024թ.	101,055,932	705,696	6,877,065	108,638,693
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	20,614,948	-	-	20,614,948
Մարված ակտիվներ	(14,995,062)	(212,378)	(940,939)	(16,148,378)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	197,164	(156,979)	(40,186)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(942,779)	1,169,431	(226,652)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(357,446)	(158,816)	516,262	-
Վերականգնումներ	-	-	46,500	46,500
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(150,651)	(150,651)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	105,572,758	1,346,954	6,081,399	113,001,112

(հազար ՀՀ դրամ)

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	722,135	140,861	3,367,411	4,230,407
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	254,539	-	-	254,539
Մարված ակտիվներ	(150,628)	(32,372)	(358,469)	(541,470)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	72,213	(47,279)	(24,934)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(30,167)	67,038	(36,870)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(4,853)	(35,146)	39,999	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	(14,695)	63,771	221,221	270,297
Չեղջի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	-	-	10,473	10,473
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(77,123)	(12,724)	(732,835)	(822,683)
Վերականգնումներ	-	-	46,500	46,500
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(150,651)	(150,651)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	771,421	144,149	2,381,844	3,297,413

Ստորև ներկայացված է 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2024թ.	157,924,688	2,157,429	2,719,366	162,801,483
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	35,898,496	-	-	35,898,496
Մարված ակտիվներ	(23,848,840)	(346,329)	(654,312)	(24,849,481)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	558,527	(456,130)	(102,397)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,121,683)	1,169,797	(48,114)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(818,161)	(518,110)	1,336,271	-
Վերականգնումներ	-	-	591,579	591,579
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(692,312)	(692,312)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	168,593,028	2,006,657	3,150,081	173,749,765

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	808,889	418,027	1,552,418	2,779,334
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	208,996	-	-	208,996
Մարված ակտիվներ	(120,320)	(54,887)	(425,476)	(600,683)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	139,120	(81,207)	(57,913)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(17,453)	46,774	(29,321)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(29,524)	(117,267)	146,792	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	(81,945)	152,843	901,217	972,115
Չեղջի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	-	-	23,646	23,646
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(45,287)	(14,639)	(4,055)	(63,982)
Վերականգնումներ	-	-	591,579	591,579
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(692,312)	(692,312)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	862,476	349,642	2,006,574	3,218,692

Ստորև ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2023թ.	82,491,951	1,262,757	7,825,951	91,580,659
Դուրսգրման քաղաքականության փոփոխություն և այլ ուղղումներ*	(513)	74,217	292,068	365,772
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	52,265,634	-	-	52,265,634

(հազար ՀՀ դրամ)

Մարված ակտիվներ	(34,438,158)	(93,047)	(2,872,378)	(37,403,583)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	467,610	(197,714)	(269,896)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(220,811)	455,715	(234,904)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(989,803)	(647,210)	1,637,013	-
Վերականգնումներ	-	-	529,200	529,200
Դուրսգրված գումարներ**	-	(158,267)	(183,737)	(342,004)
Փոխարժեքային տարբերություններ	1,480,022	9,245	153,748	1,643,015
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	101,055,932	705,696	6,877,065	108,638,693

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	561,941	308,761	2,072,916	2,943,618
Դուրսգրման քաղաքականության փոփոխություն և այլ ուղղումներ*	146,440	34,325	272,602	453,367
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	439,108	-	-	439,108
Մարված ակտիվներ	(283,550)	(209,992)	(972,554)	(1,466,096)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	132,140	(19,177)	(112,963)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,313)	57,956	(55,643)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(13,615)	(63,084)	76,699	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը	-	-	-	-
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա Չեղջի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	(127,473)	35,679	645,719	553,925
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	-	-	53,769	53,769
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(140,995)	153,519	1,015,921	1,028,445
Վերականգնումներ	-	-	529,200	529,200
Դուրսգրված գումարներ**	-	(158,267)	(183,737)	(342,004)
Փոխարժեքային տարբերություններ	10,452	1,141	25,482	37,075
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	722,135	140,861	3,367,411	4,230,407

Ստորև ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2023թ.	124,081,377	3,878,967	3,506,111	131,466,455
Դուրսգրման քաղաքականության փոփոխություն և այլ ուղղումներ*	824	1,015,213	1,098,043	2,114,080
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	68,265,270	-	-	68,265,270
Մարված ակտիվներ	(35,490,341)	(2,278,523)	(1,761,037)	(39,529,901)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	1,437,040	(642,880)	(794,160)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(699,787)	1,269,204	(569,417)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(555,790)	(425,592)	981,382	-
Վերականգնումներ	-	-	1,635,326	1,635,326
Դուրսգրված գումարներ**	-	(683,641)	(1,441,435)	(2,125,076)
Փոխարժեքային տարբերություններ	886,095	24,681	64,553	975,329
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	157,924,688	2,157,429	2,719,366	162,801,483

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	438,940	1,115,850	1,245,873	2,800,663
Դուրսգրման քաղաքականության փոփոխություն և այլ ուղղումներ*	309,813	267,581	1,449,090	2,026,484
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	600,109	-	-	600,109
Մարված ակտիվներ	(431,316)	(883,179)	(1,824,144)	(3,138,639)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	576,737	(93,966)	(482,771)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(11,650)	281,544	(269,894)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(8,081)	(220,454)	228,535	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը	-	-	-	-
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա Չեղջի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	(569,901)	(61,633)	981,737	350,203
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(99,050)	689,405	(54,280)	536,075
Վերականգնումներ	-	-	1,635,326	1,635,326
Դուրսգրված գումարներ**	-	(683,641)	(1,441,435)	(2,125,076)
Փոխարժեքային տարբերություններ	3,288	6,520	28,625	38,433
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	808,889	418,027	1,552,418	2,779,334

(հազար ՀՀ դրամ)

Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը վարկեր
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Խոշոր բիզնես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	70,049,687	527,026	-	78,369,959
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- 31-90 օր ժամկետանց	-	-	856,172	856,172
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	3,184,037	3,184,037
Ընդամենը համախառն վարկեր	70,049,687	527,026	4,040,209	74,616,922
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(265,304)	(16,316)	(1,493,577)	(1,775,197)
Ընդամենը զուտ վարկեր	69,784,382	510,710	2,546,632	72,841,724
ՓՄՁ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	35,400,079	513,999	235,153	36,149,231
- մինչև 30 օր ժամկետանց	122,992	73,617	94,269	290,878
- 31-90 օր ժամկետանց	-	232,312	282,518	514,831
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	465,952	465,952
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	365,457	365,457
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	597,841	597,841
Ընդամենը համախառն վարկեր	35,523,071	819,928	2,041,190	38,384,190
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(506,116)	(127,833)	(888,267)	(1,522,216)
Ընդամենը զուտ վարկեր	35,016,955	692,096	1,152,923	36,861,974
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	87,778,632	670,283	523,577	88,972,492
- մինչև 30 օր ժամկետանց	112,567	40,596	46,923	200,086
- 31-90 օր ժամկետանց	-	90,307	42,065	132,372
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	112,772	112,772
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	114,068	114,068
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	205,474	205,474
Ընդամենը համախառն վարկեր	87,891,199	801,186	1,044,878	89,737,264
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(231,277)	(139,203)	(647,997)	(1,018,477)
Ընդամենը զուտ վարկեր	87,659,923	661,984	396,881	88,718,787
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը վարկեր
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	55,669,018	613,177	752,202	57,034,398
- մինչև 30 օր ժամկետանց	305,976	61,946	121,898	489,820
- 31-90 օր ժամկետանց	-	303,388	97,461	400,849
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	400,305	400,305
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	503,777	503,777
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	115,122	115,122
Ընդամենը համախառն վարկեր	55,974,994	978,511	1,990,765	58,944,270
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(617,159)	(193,913)	(1,265,118)	(2,076,190)
Ընդամենը զուտ վարկեր	55,357,835	784,598	725,647	56,868,081
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	24,646,251	135,310	30,409	24,811,970
- մինչև 30 օր ժամկետանց	80,584	17,129	30,180	127,893
- 31-90 օր ժամկետանց	-	74,521	21,720	96,240
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	17,954	17,954

(հազար ՀՀ դրամ)

- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	13,182	13,182
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	993	993
Ընդամենը համախառն վարկեր	24,726,834	226,960	114,437	25,068,231
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(14,040)	(16,527)	(93,459)	(124,026)
Ընդամենը զուտ վարկեր	24,712,794	210,433	20,978	24,944,205
Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը համախառն վարկեր	105,572,758	1,346,954	6,081,399	113,001,112
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(771,421)	(144,149)	(2,381,844)	(3,297,413)
Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը զուտ վարկեր	104,801,337	1,202,806	3,699,555	109,703,698
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը համախառն վարկեր	168,593,028	2,006,657	3,150,081	173,749,765
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(862,476)	(349,642)	(2,006,574)	(3,218,692)
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը զուտ վարկեր	167,730,552	1,657,014	1,143,506	170,531,073
Ընդամենը համախառն վարկեր	274,165,786	3,353,611	9,231,480	286,750,877
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(1,633,896)	(493,791)	(4,388,418)	(6,516,105)
Ընդամենը զուտ վարկեր	272,531,890	2,859,820	4,843,062	280,234,771

Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը վարկեր
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Խոշոր բիզնես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	67,740,398	-	170,651	67,911,049
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	213,248	213,248
- 31-90 օր ժամկետանց	-	-	581,313	581,313
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	470,597	470,597
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	3,371,491	3,371,491
Ընդամենը համախառն վարկեր	67,740,398	-	4,807,300	72,547,698
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(249,260)	-	(2,388,666)	(2,637,926)
Ընդամենը զուտ վարկեր	67,491,138	-	2,418,634	69,909,772
ՓՍՁ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	33,280,418	398,719	719,949	34,399,086
- մինչև 30 օր ժամկետանց	35,116	62,202	44,400	141,718
- 31-90 օր ժամկետանց	-	244,775	69,020	313,795
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	376,339	376,339
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	355,320	355,320
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	504,737	504,737
Ընդամենը համախառն վարկեր	33,315,534	705,696	2,069,765	36,090,995
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(472,875)	(140,861)	(978,745)	(1,592,481)
Ընդամենը զուտ վարկեր	32,842,659	564,835	1,091,020	34,498,514
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	82,285,154	882,349	422,721	83,590,224
- մինչև 30 օր ժամկետանց	47,861	8,125	19,086	75,072
- 31-90 օր ժամկետանց	-	25,614	96,394	122,008
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	25,398	25,398
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	18,311	18,311
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	267,136	267,136
Ընդամենը համախառն վարկեր	82,333,015	916,088	849,046	84,098,149

(հազար ՀՀ դրամ)

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(216,058)	(171,003)	(407,911)	(794,972)
Ընդամենը զուտ վարկեր	82,116,957	745,085	441,135	83,303,177
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը վարկեր
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	52,999,404	865,389	587,217	54,452,010
- մինչև 30 օր ժամկետանց	159,636	51,756	43,517	254,909
- 31-90 օր ժամկետանց	-	179,782	128,047	307,829
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	352,499	352,499
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	342,315	342,315
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	360,977	360,977
Ընդամենը համախառն վարկեր	53,159,040	1,096,927	1,814,572	56,070,539
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(580,227)	(236,505)	(1,103,969)	(1,920,701)
Ընդամենը զուտ վարկեր	52,578,813	860,422	710,603	54,149,838
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	22,389,233	109,512	10,191	22,508,936
- մինչև 30 օր ժամկետանց	43,400	4,445	3,677	51,522
- 31-90 օր ժամկետանց	-	30,457	3,140	33,597
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	17,771	17,771
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	20,877	20,877
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	92	92
Ընդամենը համախառն վարկեր	22,432,633	144,414	55,748	22,632,795
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(12,604)	(10,519)	(40,538)	(63,661)
Ընդամենը զուտ վարկեր	22,420,029	133,895	15,210	22,569,134
Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը համախառն վարկեր	101,055,932	705,696	6,877,065	108,638,693
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(722,135)	(140,861)	(3,367,411)	(4,230,407)
Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը զուտ վարկեր	100,333,797	564,835	3,509,654	104,408,286
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը համախառն վարկեր	157,924,688	2,157,429	2,719,366	162,801,483
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(808,889)	(418,027)	(1,552,418)	(2,779,334)
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը զուտ վարկեր	157,115,799	1,739,402	1,166,948	160,022,149
Ընդամենը համախառն վարկեր	258,980,620	2,863,125	9,596,431	271,440,176
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(1,531,024)	(558,888)	(4,919,829)	(7,009,741)
Ընդամենը զուտ վարկեր	257,449,596	2,304,237	4,676,602	264,430,435

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների համակենտրոնացում

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի տասը խոշոր վարկառուների խմբերին տրամադրված 48,109,558 հազար դրամ ընդհանուր գումարով վարկեր (ընդհանուր վարկային պորտֆելի 16.33%) (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 48,993,284 հազար ՀՀ դրամ կամ ընդհանուր վարկային պորտֆելի 17.57%): Այդ վարկերի գծով ձևավորվել է 1,298,143 հազար դրամի չափով արժեզրկման պահուստ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,939,571 հազար դրամ):

Վարկերն առավելապես տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում՝

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հիփոթեքային վարկեր	89,737,264	84,098,149
Սպառողական և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր ֆիզիկական անձանց կռևտուր	84,012,501	78,703,334
Շինարարություն	36,326,607	34,694,238
Շինարարություն	25,992,513	24,075,833
Գյուղատնտեսություն (ներառյալ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերը)	11,944,981	11,663,851
Արդյունաբերություն	6,036,538	7,397,313
Ծառայությունների ոլորտ	4,692,321	4,198,867

(հազար ՀՀ դրամ)

Էներգետիկայի բնագավառ	2,821,214	2,998,568
Տրանսպորտ և կապ	1,979,310	2,093,145
Ֆինանսական ծառայություններ	10,189,262	10,305,840
Այլ	13,018,364	11,211,038
Ընդամենը վարկային պորտֆել	286,750,875	271,440,176
Արժեզրկման գծով պահուստ	(6,516,105)	(7,009,741)
Ընդամենը	280,234,770	264,430,435

(հազար ՀՀ դրամ)

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելում ներառված են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները: Ստորև ներկայացված է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների վերլուծությունը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ		
Մինչև 1 տարի	983,163	773,364
1-2 տարի	985,164	773,445
2-3 տարի	739,731	717,664
3-4 տարի	483,637	399,775
4-5 տարի	116,367	194,238
5 տարուց ավելի	61,307	5,756
	3,369,369	2,864,242
Այլազգա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով	(658,436)	(530,430)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	2,710,933	2,333,812
Արժեզրկման գծով պահուստ	(31,821)	(23,973)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	2,679,112	2,309,839

Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված են 8,113,401 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական և կորպորատիվ պարտատոմսերը (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 7,400,602 հազար դրամ):

10. Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը՝ ներառյալ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը, բաղկացած են՝

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկի կողմից պահվող Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	4,012,885	6,531,648
Օտարերկրյա պետական պարտատոմսեր	-	4,016,352
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	-
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(7,077)	(10,217)
Բանկի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	4,005,808	10,537,783
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	54,840,852	84,542,756
Օտարերկրյա պետական պարտատոմսեր	18,467,521	28,870,511
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	7,104,022	8,230,943
Միջազգային կազմակերպությունների պարտատոմսեր	1,163,589	1,212,941
Բանկի կողմից պահվող իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	81,575,984	122,857,151
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային արժեթղթեր		
ՏՀԶԿ անդամ երկրների ընկերությունների բաժնային արժեթղթեր	5,333	5,333
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր ՀՀ ընկերություններում	275,222	75,222
Բանկի կողմից պահվող իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային արժեթղթեր	280,555	80,555
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող ներդրումային արժեթղթեր	85,862,347	133,475,489
Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով գրավադրված		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	37,567,635	7,927,279
Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	37,567,635	7,927,279

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև ներկայացված Է ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերի, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերի, համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2024թ.	10,548,000	10,548,000
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	-	-
Մարված ակտիվներ	(6,530,074)	(6,530,074)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(5,042)	(5,042)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	4,012,885	4,012,885

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	10,217	10,217
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	-	-
Մարված ակտիվներ	(1,767)	(1,767)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(1,373)	(1,373)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	7,077	7,077

Ստորև ներկայացված Է ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2023թ.	18,407,917	18,407,917
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	5,802,473	5,802,473
Մարված ակտիվներ	(12,471,121)	(12,471,121)
Դուրսգրված գումարներ	(1,253,325)	(1,253,325)
Փոխարժեքային տարբերություններ	62,056	62,056
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	10,548,000	10,548,000

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	15,339	15,339
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,340	1,340
Մարված ակտիվներ	(5,920)	(5,920)
Դուրսգրված գումարներ	(1,253,325)	(1,253,325)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	1,252,783	1,252,783
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	10,217	10,217

Ստորև ներկայացված Է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերի, համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2023թ.	130,784,430	130,784,430
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	34,708,616	34,708,616
Մարված ակտիվներ	(36,891,435)	(36,891,435)
Վաճառված ակտիվներ	(10,887,842)	(10,887,842)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	3,280,309	3,280,309
Փոխարժեքային տարբերություններ	(1,850,459)	(1,850,459)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	119,143,619	119,143,619

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	212,725	212,725
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	60,280	60,280
Մարված ակտիվներ	(13,522)	(13,522)
Վաճառված ակտիվներ	(26,751)	(26,751)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(7,765)	(7,765)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	224,967	224,967

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև ներկայացված է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

	1-ին փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2023թ.	106,889,636	106,889,636
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	71,615,859	71,615,859
Մարված ակտիվներ	(34,103,306)	(34,103,306)
Վաճառված ակտիվներ	(18,949,114)	(18,949,114)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	3,496,537	3,496,537
Փոխարժեքային տարբերություններ	1,834,818	1,834,818
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	130,784,430	130,784,430

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	183,014	183,014
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	102,757	102,757
Մարված ակտիվներ	(15,071)	(15,071)
Վաճառված ակտիվներ	(42,204)	(42,204)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(15,771)	(15,771)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	212,725	212,725

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Հիմնական միջոցների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	Հող և շենքեր	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Համակարգիչներ և ցանցային հարմարանքներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Վարձակալված հիմնական միջոցների բարելավում	Անավարտ շինարարություն	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,308,998	792,009	301,710	6,179,839	1,189,593	2,209,111	97,964	4,031,491	20,110,715
Ավելացումներ	3,914	161,525	9,724	276,649	30,457	61,232	1,755	63,262	608,518
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(79,911)	-	(43,749)	(10,321)	(17,681)	-	(1,011)	(152,673)
Ներքին տեղաշարժ	-	-	-	-	-	-	(18,091)	-	(18,091)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	5,312,912	873,623	311,434	6,412,739	1,209,729	2,252,662	81,628	4,093,742	20,548,469
Կուտակված մաշվածություն									
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	144,971	645,765	163,264	3,931,779	774,676	1,174,536	-	2,180,431	9,015,422
Մաշվածության ծախս	72,588	22,480	11,016	281,944	35,206	74,772	-	174,216	672,222
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(70,470)	-	(41,040)	(8,093)	(17,681)	-	(35,393)	(172,677)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	217,559	597,775	174,280	4,172,683	801,789	1,231,627	-	2,319,254	9,514,967
Չուտ հաշվեկշռային արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,164,027	146,244	138,446	2,248,060	414,917	1,034,575	97,964	1,851,060	11,095,293
Առ 30 հունիսի 2024թ.	5,095,353	275,848	137,154	2,240,056	407,940	1,021,035	81,628	1,774,488	11,033,502

	Հող և շենքեր	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Համակարգիչներ և ցանցային հարմարանքներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Վարձակալված հիմնական միջոցների բարելավում	Անավարտ շինարարություն	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	5,305,397	774,130	265,321	4,723,663	873,019	1,493,369	390,410	2,989,747	16,815,056
Ավելացումներ	3,601	50,941	72,044	1,494,162	222,450	758,866	-	1,210,101	3,812,165
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(33,062)	(35,655)	(97,607)	(28,900)	(91,784)	(61,141)	(168,357)	(516,506)
Ներքին տեղաշարժ	-	-	-	59,621	123,024	48,660	(231,305)	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,308,998	792,009	301,710	6,179,839	1,189,593	2,209,111	97,964	4,031,491	20,110,715
Կուտակված մաշվածություն									
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	636,649	182,814	3,538,146	767,042	1,177,009	-	1,738,055	8,039,715
Մաշվածության ծախս	144,971	41,102	15,279	477,999	34,201	83,282	-	454,079	1,250,913
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(31,986)	(34,829)	(84,366)	(26,567)	(85,755)	-	(11,703)	(275,206)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	144,971	645,765	163,264	3,931,779	774,676	1,174,536	-	2,180,431	9,015,422
Չուտ հաշվեկշռային արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	5,305,397	137,481	82,507	1,185,517	105,977	316,360	390,410	1,251,692	8,775,341
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,164,027	146,244	138,446	2,248,060	414,917	1,034,575	97,964	1,851,060	11,095,293

Ակտիվների վերագնահատում

Հողի և շենքերի իրական արժեքը վերջին անգամ որոշվել է գրանցվել է 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով անկախ լիցենզավորված գնահատողի կողմից իրականացված գնահատումը: Իրական արժեքը որոշվել է համեմատական (65%) և եկամտային (35%) մեթոդներով: Գնահատումը հիմնված է օգտագործման, տարիքի, գտնվելու վայրի և վիճակի առումով նմանատիպ գույքի համար հայտարարված վաճառքի գների վրա՝ կիրառելով 5%-ից 25% տիրույթում գտնվող գործակիցներ՝ էլակետային գներն օգտագործման, տարիքի, գտնվելու վայրի և

(հազար ՀՀ դրամ)

վիճակի առումով տարբերությունների մասով (առկայության դեպքում) ճշգրտելու համար: Կիրառված կապիտալացման դրույքը կազմում է 5%:

Հողերի և շենքերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակ՝ կիրառված գնահատման մեթոդի դիտելի ելակտեային տվյալների նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումների (գործակիցների) պատճառով: Հիմնվելով անշարժ գույքի գների փոփոխությունների վերլուծության վրա՝ ղեկավարությունը գտնում է, որ հողերի և շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է դրանց հաշվեկշռային արժեքին 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 3,811,697 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,726,632 հազար դրամ):

Տեղադրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված տեղադրման փուլում գտնվող ակտիվները կազմում են 680,306 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 610,892 հազար դրամ):

Գրավադրված հիմնական միջոցներ

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի գրավադրված հիմնական միջոցներ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդպիսի հիմնական միջոցներ չկային):

12. Ոչ նյութական ակտիվներ

	<i>Լիցենզիաներ</i>	<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>Այլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք				
Առ 1 հունվարի 2024թ.	1,067,886	259,668	676,965	2,004,519
Ավելացումներ	551	6,100	65,704	72,355
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	-	-	-
Առ 30 հունիսի 2024թ.	1,068,437	265,768	742,669	2,076,874
Կուտակված ամորտիզացիա և արժեզրկում				
Առ 1 հունվարի 2024թ.	833,003	69,459	219,849	1,122,311
Ամորտիզացիայի ծախս	22,244	6,599	24,602	53,445
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	-	-	-
Առ 30 հունիսի 2024թ.	855,247	76,058	244,451	1,175,756
Չուտ հաշվեկշռային արժեք				
Առ 1 հունվարի 2024թ.	234,883	190,209	457,116	882,208
Առ 30 հունիսի 2024թ.	213,190	189,710	498,218	901,118
	<i>Լիցենզիաներ</i>	<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>Այլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք				
Առ 1 հունվարի 2023թ.	1,021,215	149,709	518,859	1,689,783
Ավելացումներ	46,671	110,163	158,356	315,190
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(204)	(250)	(454)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	1,067,886	259,668	676,965	2,004,519
Կուտակված ամորտիզացիա և արժեզրկում				
Առ 1 հունվարի 2023թ.	798,386	63,326	174,830	1,036,542
Ամորտիզացիայի ծախս	34,617	6,133	45,269	86,019
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	-	(250)	(250)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	833,003	69,459	219,849	1,122,311
Չուտ հաշվեկշռային արժեք				
Առ 1 հունվարի 2023թ.	222,829	86,383	344,029	653,241
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	234,883	190,209	457,116	882,208

Ամբողջությամբ ամորտիզացված ակտիվներ

(հազար ՀՀ դրամ)

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվներում ներառված ամբողջությամբ ամորտիզացված ոչ նյութական ակտիվները կազմում են 798,432 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 798,043 հազար դրամ):

13. Բռնագանձված ակտիվներ

2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների համար ապահովվածություն հանդիսացող գրավների բռնագանձման արդյունքում ձեռք բերված ակտիվները ներկայացված են ստորև.

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հող և շենքեր	946,120	1,033,211
Այլ ակտիվներ	90,036	15,327
	1,025,295	1,048,538
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(244,416)	(244,416)
Ընդամենը բռնագանձված գրավ	791,740	804,122

Բանկի քաղաքականությունը նախատեսում է գրավի ժամանակին իրացում՝ սահմանված կարգով: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ դրամային գրավները իր սեփական գործառնությունների համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, նվազագույնով: 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկի բռնագանձված ակտիվների արժեքը կազմել է 59,795 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 194,752 հազար դրամ), իսկ վաճառված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 142,213 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 1,673,285 հազար ՀՀ դրամ):

14. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ

Այլ ակտիվները ներառում են.

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Դեբիտորական պարտքեր	929,860	940,083
Դրամական փոխանցումների գծով ստացվելիք գումարներ	399,303	242,274
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,329,163	1,182,357
Հանած՝ այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստ	(45,619)	(28,363)
Ընդամենը զուտ այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,283,544	1,153,994
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Կանխավճարներ մատակարարներին	1,932,385	816,236
Թանկարժեք մետաղներ	250,685	1,514,469
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	398,820	389,881
Պաշարներ	317,365	249,532
Ապահովագրության գծով հավելավճարի չամորտիզացված մաս	19,768	32,940
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	4,507	6,146
Այլ	1,865	1,865
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	2,925,395	3,011,069
Ընդամենը այլ ակտիվներ	4,208,939	4,165,063

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. հունիսի 30-ի համար:

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	28,284	30	49	28,363
Տեղափոխում 1-ին փուլ	12	(6)	(6)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(6)	6	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(484)	(10)	494	-
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախս	17,717	34	1,001	18,752
Վերականգնումներ	-	-	4,049	4,049
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,545)	(5,545)
Առ 30 հունիսի 2024թ.	45,522	54	42	45,619

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները				
առ 1 հունվարի 2023թ.	29,804	25	348	30,177
Տեղափոխում 1-ին փուլ	5	-	(5)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(4)	(15)	19	-
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախս	(1,521)	20	(792)	(2,293)
Վերականգնումներ	-	-	16,496	16,496
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(16,022)	(16,022)
Փոխարժեքային տարբերություններ	-	-	5	5
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	28,284	30	49	28,363

Այլ պարտավորությունները ներառում են.

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	1,948,327	1,780,104
Կրեդիտորական պարտքեր	906,253	751,242
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,854,580	2,531,346
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Վճարվելիք հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	1,229,515	1,003,409
Ակտիվների վերաբերող շնորհներ	10,256	11,468
Այլ	2	2
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	1,239,773	1,014,879
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	4,094,353	3,546,225

15. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են.

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հետգնման պայմանագրեր ՀՀ ԿԲ-ի հետ	34,040,625	3,933,642
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	1,324,859	177,448
Բանկերից ստացված վարկեր	-	61,600
Այլ պարտավորություններ	14,022	3,277
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	35,379,506	4,175,967

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի վարկեր բանկերից (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ մեկ բանկից):

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվների 95.3%-ը կենտրոնացված է երկու բանկում (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 95.7%՝ երեք բանկում):

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի հետ հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների դիմաց գրավադրված են 36,550,219 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական պարտատոմսերը (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,012,295 հազար դրամ):

16. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդներին նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են.

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Իրավաբանական անձիք		
Հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	961,757	3,806,274
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	83,589,461	92,270,849
Ժամկետային ավանդներ	95,546,824	95,372,741
	180,098,042	191,449,864
Ֆիզիկական անձիք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	71,575,597	75,383,637
Ժամկետային ավանդներ	91,471,562	92,416,155
	163,047,159	167,799,792
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	343,145,201	359,249,656

(հազար ՀՀ դրամ)

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորություններում ներառված են 36,661,128 հազար դրամ գումարով ավանդները, որոնք ծառայում են որպես ապահովվածություն տրամադրված վարկերի, ակրեդիտիվների, երաշխավորությունների և պայմանական պարտավորությունների հետ այլ գործարքների համար (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 39,061,851 հազար դրամ):

2024թ. հունիսի 30-դրությամբ Բանկի ամենախոշոր տասը հաճախորդների միջոցների մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 116,759,229 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 120,718,599 հազար դրամ) կամ հաճախորդներից ներգրավված միջոցների ընդհանուր գումարի 34.12% (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 33.6%):

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների դիմաց գրավադրված են 1,017,415 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական պարտատոմսերը (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,914,984 հազար դրամ):

17. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը ներառում են.

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ԱՄՆ դոլարով	11,684,444	12,235,398
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ՀՀ դրամով	<u>8,136,943</u>	<u>8,131,950</u>
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	<u>19,821,387</u>	<u>20,367,348</u>

ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերը ենթակա են մարման 2024-2027թթ.՝ պայմանագրերի համաձայն: ՀՀ դրամով պարտատոմսերի դեպքում արժեկտրոնի տոկոսադրույքը կազմում է 10.25%-10.5%, ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի դեպքում՝ 3.75%-4.75% :

18. Հարկում

Շահութահարկը ներառում է.

	2024թ. հունիսի 30	2023թ. հունիսի 30
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	1,772,623	2,137,000
Նախորդ տարիների ընթացիկ շահութահարկի ճշգրտում	-	-
Հետաձգված հարկի գծով ծախս՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	154,563	(337,252)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	<u>1,927,186</u>	<u>1,799,748</u>

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ շահութահարկը Հայաստանի Հանրապետությունում գանձվում է 18% դրույքաչափով (2023թ-ին՝ 18%): ՖՀՄՍ և ՀՀ հարկային օրենսդրության միջև տարբերություններն առաջացնում են որոշ ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև:

Հաշվապահական շահույթի և հարկային ծախսերի միջև թվաբանական համադրումը ներկայացված է ստորև.

	2024թ. հունիսի 30		2023թ. հունիսի 30	
Շահույթ մինչև հարկումը	<u>9,725,662</u>		<u>9,401,671</u>	
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	1,750,619	18%	1,692,301	18%
Չնվազեցվող ծախսեր	176,567	2%	107,447	1%
Նախորդ տարիների ընթացիկ շահութահարկի ճշգրտում	-		-	
Շահութահարկի գծով ծախս	<u>1,927,186</u>	<u>20%</u>	<u>1,799,748</u>	<u>19%</u>

(հազար ՀՀ դրամ)

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց փոփոխությունները համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև՝

	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Մնացորդը առ 30 հունիսի 2024թ.
	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(1,118,024)	191,740	-	(926,284)	(125,996)	-	(1,052,280)
Ներդրումային արժեթղթեր	930,595	4,426	(599,520)	335,501	1,639	(537,653)	(200,513)
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(592,254)	(86,747)	-	(679,001)	(12,371)	-	(691,372)
Բռնագանձված ակտիվներ	81,110	14,024	-	95,134	-	-	95,134
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(7,140)	(3,170)	-	(10,310)	-	-	(10,310)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	273,873	75,834	-	349,706	-	-	349,706
Այլ արժեզրկում և պահուստներ	7,966	22,646	-	30,612	-	-	30,612
Այլ պարտավորություններ	285,080	25,100	-	310,180	(17,834)	-	292,346
2024 թ. հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(138,794)	243,852	(599,520)	(494,462)	(154,562)	(537,653)	(1,186,677)

19. Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցները ներառում են.

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Վարկեր վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից	30,593,579	29,632,386
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	5,517,958	5,717,504
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	1,197,452	1,874,052
Վարկեր ՀՀ կառավարությունից	21,127	27,805
Այլ փոխառու միջոցներ	37,330,116	37,251,747

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ից ստացված վարկերն իրենցից ներկայացնում են «Գերմանահայկական հիմնադրամից» ստացված վարկերը՝ հետադարձ ֆինանսավորման միջոցով փոքր և միջին բիզնեսին, սպառողական և այլ նպատակներով վարկեր տրամադրելու համար:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը ներառում են Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկից ստացված վարկերը:

Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերը ներառում են «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՎՎԿ-ից և «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ-ից ներգրավված վարկերը:

Վերաֆինանսավորվող վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկը և ՀՀ ԿԲ-ից ստացված վարկերն օգտագործվում են համապատասխան պահանջները բավարարող վարկառուներին ենթավարկավորելու համար: Տեստության որոշակի ճյուղերում գործող փոքր և միջին չափի ձեռնարկություններին աջակցելու և հիփոթեքային շուկան զարգացնելու նպատակով տեղական և միջազգային ոչ պետական կազմակերպությունների կողմից տրամադրվող այս տեսակի ֆինանսավորման համար փաստացի շուկա չի գործում: Այդ վարկերն իրենցից ներկայացնում են շուկայի առանձին սեգմենտ, և սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը դրանք չի գեղչում:

Սահմանափակումներ (կովենանտներ)

2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չէր խախտել ոչ մի սահմանափակում:

(հազար ՀՀ դրամ)

20. Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային միջավայր

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները: Ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է օրենսդրության պահանջների համաձայն և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ վերջնական պատասխանատվության չափը, եթե այդպիսին լինի, որը կարող է առաջանալ Բանկի դեմ հարուցված հայցերի և ներկայացված բողոքների արդյունքում, էական բացասական ազդեցություն չի ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Փոխատվության հանձնառություններ, երաշխավորություններ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանդես է գալիս որպես հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքների պայմանագրային կողմ՝ իր հաճախորդների պահանջները բավարարելու համար: Այդ ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, արտացոլված չեն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ

2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հանձնառությունները և պայմանական պարտավորությունները ներառում են.

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Փոխատվության հանձնառություններ		
Չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ	11,407,254	14,457,798
Ֆինանսական երաշխավորություններ	9,434,401	8,494,788
Ակրեդիտիվներ	3,119,985	-
	23,961,640	22,952,586
Փոխատվության հանձնառություններ գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(343,457)	(323,878)

Ստորև ներկայացված է ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

Չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	195,601	195,601
Նոր վարկային գծեր	43,240	43,240
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(63,676)	(63,676)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(20,878)	(20,878)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	-	-
Առ 30 հունիսի 2024թ.	154,287	154,287
Ֆինանսական երաշխավորություններ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	128,277	128,277
Նոր վարկային գծեր	87,121	87,121
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(72,583)	(72,583)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(661)	(661)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	-	-
Առ 30 հունիսի 2024թ.	142,154	142,154

(հազար ՀՀ դրամ)

Ակրեդիտիվներ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	-	-
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	47,015	47,015
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	-	-
Առ 30 հունիսի 2024թ.	47,015	47,015

Ստորև ներկայացված է ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Զօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	49,584	49,584
Նոր վարկային գծեր	114,792	114,792
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(10,215)	(10,215)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	39,683	39,683
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	1,757	1,757
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	195,601	195,601

Ֆինանսական երաշխավորություններ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	89,321	89,321
Նոր վարկային գծեր	78,853	78,853
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(36,481)	(36,481)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(3,971)	(3,971)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	555	555
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	128,277	128,277

Ակրեդիտիվներ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	4,158	4,158
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(4,276)	(4,276)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	118	118
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	-

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Այսուամենայնիվ, 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների (ևս ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն), շենքերի և շինությունների, շահագործվող գույքի, բանկոմատների, բանկային ռիսկերի, էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործությունների, տնօրենների և ղեկավարների պատասխանատվության ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը ձեռք չի բերել ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

21. Սեփական կապիտալ

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի հայտարարված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 19,947,633 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 19,947,633 հազար դրամ):

Բանկի կանոնադրության համաձայն՝ բաժնետիրական կապիտալը կազմված է 66,492 սովորական բաժնետոմսերից և 333 արտոնյալ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 300,000 դրամ և 100 դրամ անվանական արժեքներով (2023թ.՝ 66,492 սովորական բաժնետոմսեր և 333 արտոնյալ բաժնետոմսեր):

2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

	30 հունիսի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)
«Ըղվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ՍՊԸ	14,539,800	72.89	14,539,800	72.89
«Ըղվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ՍՊԸ (արտոնյալ բաժնետոմսեր)	33	-	33	-
«Հայփոստ Թրասթ Մենեջմենթ» Ս.Ա.Ռ.Լ.	4,410,600	22.11	4,410,600	22.11
Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի՝ ի դեմս Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի	997,200	5.00	997,200	5.00
	19,947,633	100.00	19,947,633	100.00

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

Բանկի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն իրավասու մարմնի կողմից շահաբաժիններ վճարելու մասին որոշման կայացման դեպքում ստանալ տարեկան շահաբաժին իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի 20%-ի չափով:

2024թ. հունիսի 20-ի Բաժնետերերի ժողովի որոշման համաձայն՝ Բանկի կողմից հայտարարված և վճարված շահաբաժինները կազմել են 4,467,540 հազար դրամ սովորական բաժնետոմսերի համար և 6.6 հազար դրամ արտոնյալ բաժնետոմսերի համար (2023թ-ին՝ 4,432,084 հազար դրամ սովորական բաժնետոմսերի համար և 6.6 հազար դրամ արտոնյալ բաժնետոմսերի համար): Շահաբաժինների հայտարարման օրվա դրությամբ մեկ սովորական բաժնետոմսի դիմաց շահաբաժինները կազմել են 67,189 դրամ, իսկ մեկ արտոնյալ բաժնետոմսի դիմաց՝ 19,8 դրամ (2023թ-ին՝ 66,656 դրամ մեկ սովորական բաժնետոմսի դիմաց և 19.8 դրամ մեկ արտոնյալ բաժնետոմսի դիմաց):

Բանկի բաժնետիրական կապիտալը ձևավորվել է բաժնետերերի դրամական ներդրումներից, բաժնետերերն ունեն ՀՀ դրամով շահաբաժիններ և կապիտալի բաշխումներ ստանալու իրավունք:

Բաշխման ենթակա պահուստների գումարը հավասար է ՀՀ օրենսդրության համաձայն հաշվարկված չբաշխված շահույթին: Բաշխման ոչ ենթակա պահուստներն իրենցից ներկայացված են գլխավոր պահուստը: Գլխավոր պահուստը ձևավորվել է Բանկի կանոնադրության համաձայն:

Գլխավոր պահուստ

Գլխավոր պահուստը ձևավորվել է Հայաստանի Հանրապետության կանոնակարգերի պահանջներին համաձայն՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերի, այդ թվում՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ պայմանական դեպքերի հետ կապված: Պահուստը ձևավորվել է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը պահանջում է գլխավոր պահուստի ստեղծում:

Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ

Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճն օգտագործվում է հողի և շենքերի իրական արժեքի աճը և նվազումը գրանցելու համար այնքանով, որքանով այդ նվազումը վերաբերում է նախկինում սեփական կապիտալում ճանաչված՝ Նույն ակտիվի աճին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը գրանցում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի

(հազար ՀՀ դրամ)

միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի և ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունները:

22. Չուստ տոկոսային եկամուտ

Չուստ տոկոսային եկամուտը ներառում է.

	01/04/24- 30/06/24	01/01/24- 30/06/24	01/04/23- 30/06/23	01/01/23- 30/06/23
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	8,009,644	15,880,826	6,261,125	12,256,940
Ներդրումային արժեթղթեր	133,859	314,883	184,349	422,673
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	167,667	399,232	58,796	154,248
Դրամական համարժեքներ	16,511	29,813	9,501	14,605
Ֆինանսական վարձակալություն	63,286	128,985	24,414	37,647
Այլ տոկոսային եկամուտ	4,073	8,083	3,413	6,724
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	2,540,330	5,202,696	2,298,509	4,536,083
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	10,935,370	21,964,518	8,840,107	17,428,920
Առևտրային արժեթղթեր	12,409	24,917	10,629	21,219
Այլ տոկոսային եկամուտ	12,409	24,917	10,629	21,219
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	10,947,779	21,989,435	8,850,736	17,450,139
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3,366,791	6,781,599	2,665,891	5,320,903
Այլ փոխառու միջոցներ	611,669	1,220,078	597,236	1,179,029
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	320,385	650,056	325,177	616,622
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	418,825	798,711	93,188	133,359
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	57,818	114,535	42,021	82,687
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	418
Ընդամենը տոկոսային ծախս	4,775,488	9,564,979	3,723,513	7,333,018
Չուստ տոկոսային եկամուտ	6,172,291	12,424,456	5,127,223	10,117,121

23. Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը ներառում է.

	01/04/24- 30/06/24	01/01/24- 30/06/24	01/04/23- 30/06/23	01/01/23- 30/06/23
Վճարային քարտերով գործառնություններ	2,200,657	4,223,619	2,004,220	3,751,946
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	182,570	351,686	184,349	352,766
Վարկերի վաղաժամ մարման գծով միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ	34,877	78,241	226,431	281,603
Հաշվարկային գործառնություններ	86,081	150,509	94,129	207,906
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	10,560	29,802	15,105	110,734
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	46,332	83,957	31,387	59,638
Վճարների տեսքով այլ եկամուտ	198,023	374,695	180,509	352,481
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	2,759,099	5,292,509	2,736,130	5,117,074
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,396,748	2,865,604	1,500,959	2,609,192
Արմենիան Զարդ վճարային համակարգի գծով ծախսեր	248,243	465,443	123,096	234,770
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	17,171	36,462	39,792	69,036
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	33,107	72,372	33,520	71,272
Հաշվարկային գործառնություններ	15,148	18,065	16,901	27,231
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	4,026	4,537	8,652	20,136
Վճարների տեսքով այլ ծախս	66,214	120,928	51,439	163,860
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	1,780,657	3,583,411	1,774,359	3,195,497
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ	978,442	1,709,098	961,771	1,921,577

Կատարման պարտականություններ և հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը չափվում է հաճախորդի հետ կնքված պայմանագրով սահմանված հատուցման հիման վրա: Բանկը ճանաչում է հասույթը, երբ հաճախորդին է փոխանցում ծառայության նկատմամբ հսկողությունը: Պայմանավորված ծառայությունների բնույթով՝ Բանկը չունի Եական պայմանագրի գծով ակտիվներ և պարտավորություններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ծառայության տեսակը	Կատարման պարտականությունների բնույթը և կատարման ժամկետները, ներառյալ վճարման նշանակալի պայմանները	Հասույթի ճանաչումը ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն
Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող բանկային ծառայություններ	<p>Բանկը մատուցում է բանկային ծառայություններ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, այդ թվում՝ հաշիվների կառավարման, վարկային քարտերի և հաշիվների սպասարկման, փոխանցումների ծառայություններ:</p> <p>Հաշիվների ընթացիկ կառավարման և սպասարկման վճարները գանձվում են հաճախորդի հաշվից ամսական կտրվածքով: Բանկը կանոնավոր կերպով սահմանում է դրույքաչափեր ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող բանկային ծառայությունների համար առանձին հիմունքով:</p> <p>Գործարքների վճարները, ներառյալ դրամական փոխանցումների և գործարքների մշակման վճարները գանձվում են հաճախորդի հաշվից՝ գործարքն իրականացնելիս կամ ծառայությունը մատուցելիս:</p>	<p>Հաշիվների վարումից ստացվող հասույթը ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում՝ ծառայությունների մատուցմանը զուգընթաց:</p> <p>Գործարքների և գործարքների մշակման վճարները ճանաչվում են ժամանակի որոշակի պահին՝ գործարքն իրականացնելիս կամ ծառայությունը մատուցելիս:</p>

24. Չուտ առևտրային եկամուտ

	01/04/24-30/06/24	01/01/24-30/06/24	01/04/23-30/06/23	01/01/23-30/06/23
Չուտ օգուտ արտարժույթով գործառնություններից	1,747,958	3,082,091	2,123,195	5,043,018
Չուտ եկամուտ/(վնաս) թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից	16,783	21,666	(5,766)	59,159
Չուտ օգուտ առևտրային արժեթղթերից	13,239	54,876	32,055	78,693
Չուտ օգուտ/վնաս ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից	279,385	444,316	(365,238)	(1,266,867)
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	2,057,365	3,602,949	1,784,246	3,914,003

25. Այլ եկամուտ

	01/04/24-30/06/24	01/01/24-30/06/24	01/04/23-30/06/23	01/01/23-30/06/23
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	142,692	292,849	103,991	250,935
Եկամուտ ինկասսոցիայի ծառայություններից	-	-	6,394	10,681
Եկամուտ շահաբաժիններից	-	-	-	-
Եկամուտ շնորհներից	606	1,212	606	1,212
Այլ եկամուտ	78,879	145,925	(104,896)	74,311
Ընդամենը այլ եկամուտ	222,177	439,986	6,095	337,139

26. Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներառված՝ ֆինանսական գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախսերը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	Ծնթց.	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	264	-	-	264
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7	(3,289)	-	-	(3,289)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9	(26,467)	101,990	(398,398)	(322,875)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(3,140)	-	-	(3,140)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	12,242	-	-	12,242
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	14	17,239	24	1,489	18,752
Ֆինանսական երաշխավորություններ	19	13,877	-	-	13,877

(հազար ՀՀ դրամ)

Փոխառվողական հանձնառություններ	19	(41,306)	-	-	(41,306)
Ակրեդիտիվներ	19	47,015	-	-	47,015
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս(վերադարձ)		16,434	102,014	(396,909)	(278,461)

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներառված՝ ֆինանսական գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախսերը 2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Total
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	(4,411)	-	-	(4,411)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7	(5,409)	-	-	(5,409)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	(93,574)	443,679	323,524	673,629
Անորոշիվացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(199)	-	-	(199)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	7,108	-	-	7,108
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	14	6,776	(21)	(2,711)	4,043
Ֆինանսական երաշխիքներ	19	11,889	-	-	11,889
Փոխատվության հանձնառություններ	19	(7,126)	-	-	(7,126)
Ակրեդիտիվներ	19	(4,158)	-	-	(4,158)
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս		(89,104)	443,657	320,813	675,364

27. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր

Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսերը ներառում են.

	01/04/24- 30/06/24	01/01/24- 30/06/24	01/04/23- 30/06/23	01/01/23- 30/06/23
Աշխատավարձ	2,702,050	5,001,970	2,228,946	4,310,562
Այլ ծախսեր	42,535	102,305	29,588	100,456
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	2,744,585	5,104,275	2,258,534	4,411,018
Ծրագրային ապահովման ծախսեր	299,417	577,457	285,625	539,942
Գովազդ և ներկայացուցչական ծախսեր	297,808	531,729	186,342	363,359
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	114,335	229,957	121,722	233,550
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	63,225	125,610	63,301	132,260
Հաղորդակցություն	64,546	109,494	55,821	106,851
Անվտանգություն	57,620	106,775	53,015	105,630
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	47,916	115,521	73,541	125,530
Գրասենյակային պարագաներ և պահպանության ծախսեր	77,249	110,666	65,185	98,760
Խորհրդատվական ծառայություններ	42,662	58,408	55,291	77,651
Առևտրի գծով ծախսեր	23,100	46,200	10,500	21,000
Ապահովագրության գծով ծախսեր	35,492	72,374	31,021	61,462
Կոմունալ ծախսեր	37,229	76,583	19,356	64,275
Գործուղման ծախսեր	20,639	30,092	16,449	32,818
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	12,663	25,325	11,554	23,109
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	3,759	10,883	13,983	25,644
Այլ ծախսեր	120,334	250,787	103,544	187,625
Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր	1,317,994	2,477,861	1,166,250	2,199,466

28. Ռիսկերի կառավարում

Ներածություն

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնելիս ենթարկվում է բազմազան ֆինանսական ռիսկեր, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի կամ համադրության վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Բանկի առաքելությանը, հիմնական ու միջանկյալ նպատակներին համահունչ և ուղղված է Բանկի ֆինանսական վիճակի բարելավմանը և հեղինակության բարձրացմանը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ռիսկերի կառավարման գործընթացի նպատակն է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների, սահմանաչափերի և ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում օժանդակել Բանկի ղեկավարությանը կայացնելու որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Բանկի և Բանկի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված ռիսկերը՝ ռիսկերով պայմանավորված հնարավոր կորուստները բացառելու կամ նվազագույնի հասցնելու, շահութաբերության, իրացվելիության և վճարունակության ընդունելի մակարդակ ապահովելու միջոցով: Ռիսկերի կառավարումը հիմնվում է Բանկի իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ընթացակարգերի, կարգերի, նորմատիվների և սահմանաչափերի վրա: Բանկի ռիսկերի բացահայտումը, չափումը, վերահսկումը և մոնիտորինգը կրում են պարբերական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերի վերլուծությունը հանդիսանում է Բանկի ռազմավարական պլանավորման և ներդրումային ծրագրերի գնահատման մաս: Բանկի ռիսկերի կառավարման սկզբունքները ներառում են ճգնաժամային իրավիճակներում ռիսկերի կառավարման ոչ ստանդարտ ընթացակարգերի օգտագործումը, ֆինանսական կայունության ստուգման նպատակով սթրես սցենարների պարբերաբար կիրառումը, ակտիվներում և վարկային պորտֆելում բիզնես գործընթացների կենտրոնացումից խուսափելը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դիվերսիֆիկացումը, Բանկի կողմից ստանձնած ռիսկերին համապատասխանող հաճախականությամբ մոնիտորինգի իրականացումը, ռիսկերի կենտրոնացումների կառավարումը, ռիսկերի կառավարման վարչության և այլ ստորաբաժանումների միջև անընդհատ համագործակցությունը:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի կառավարումը կազմակերպվում և համակարգվում է Գործադիր տնօրենի կողմից՝ Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է բոլոր բիզնես գործընթացների համար հստակ և փաստաթղթավորված կերպով՝ ներքին իրավական ակտերի և բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի միջոցով:

Բանկի խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող այլ քաղաքականությունների հաստատման համար, որոնց հիման վրա Բանկի Գործադիր տնօրենը կազմակերպում է ռիսկերի կառավարումը՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի կառավարման սահմանաչափերը և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները:

Վարչություն

Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակով Բանկի Վարչությունը՝

- ▶ հաստատում է համալիր միջոցառումները՝ խորհրդի համաձայնությամբ, Բանկի ռիսկերի կառավարման համար, որոնք կապված են ճգնաժամային իրավիճակներում Բանկի եկամտաբերության, ինչպես նաև գործառնական, ռազմավարական, հեղինակության և իրավական ռիսկերի հետ,
- ▶ սահմանում է արգելքներ որոշակի գործարքների համար,
- ▶ սահմանում է միջբանկային շուկայում առանց ապահովվածության իրականացվող գործառնությունների սահմանաչափերը,
- ▶ սահմանում է բանկային ռիսկերի կարգավորման և վերահսկման ներքին նորմատիվները:

Վարչությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ամբողջ ֆինանսական համակարգի համար: Վարչությունը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության հետ կապված ֆինանսական ռիսկերի համար: Վարչությանն են վերապահված Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի գործառնությունները:

Ռիսկերի կառավարման վարչություն

Ռիսկերի կառավարման վարչության հիմնական գործառնություններն են՝

- ▶ Խմբում ռիսկերի կառավարման գործուն մեխանիզմների և գործընթացների մշակումը և ներդրումը, դրանց ներդրման նկատմամբ հսկողության իրականացումը,
- ▶ Բանկի կողմից տրամադրվող վարկերի ռիսկայնության վերլուծությունը և ծրագրերի շրջանակում վարկերի տրամադրման գործընթացի նկատմամբ հսկողությունը,
- ▶ տրամադրված վարկերի մոնիտորինգը, խնդիրների բացահայտումը և դրանց վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը,
- ▶ գրավադրվող գույքի գնահատումների նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը և գրավադրված գույքի պարբերական վերագնահատումների իրականացումը,
- ▶ Բանկի սեփականությունը հանդիսացող գույքի ապահովագրության գործընթացի կազմակերպումը,
- ▶ խնդրահարույց վարկային պորտֆելի կառավարումը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունն ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Ռիսկերի գնահատման և հաշվետվողականության համակարգ

Կախված տարատեսակ գործոններից՝ Բանկը բանկային ռիսկերը դասակարգում է արտաքին և ներքին ռիսկերի:

Արտաքին ռիսկերն են՝ երկրի, օրենսդրական, ֆորս մաժորային հանգամանքների, գնային և մրցակցային ռիսկերը:

Բանկի ներքին ռիսկերի դասին են պատկանում գործունեության հետ կապված ռիսկերը, որոնք են պարտքային, գործառնական, իրացվելիության, տոկոսադրույքի, արժույթային, հեղինակության, կապիտալի նվազման, անձնակազմի և փողերի լվացման ռիսկերը:

Երկրի ռիսկը Բանկը կառավարում է օգտվելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, S&P, Fitch) կողմից միջազգային բանկերին և կազմակերպություններին շնորհված վարկանիշներից: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը իրականացնում է Բանկի գործընկեր արտասահմանյան բանկերի վարկանիշների մոնիտորինգ և եռամսյակը մեկ Բանկի Վարչության հաստատմանն է ներկայացնում այդ բանկերի և ֆինանսական հաստատությունների գծով սահմանաչափերը:

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում՝ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում, հնարավոր կորուստների գնահատում ամսական կտրվածքով սթրես թեստերի միջոցով, ֆինանսական գործիքների գծով սահմանաչափերի (ըստ արժեթղթերով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերի, ըստ թողարկողի) սահմանում, արժեթղթերի պորտֆելի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Մրցակցային ռիսկի կառավարումը իրականացվում է բիզնես ստորաբաժանումների և շուկայավարման բաժնի կողմից՝ Բանկի և վերջինիս մրցակիցների կողմից առաջարկվող ծառայությունների և պայմանների պարբերաբար իրականացվող համեմատության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկը կառավարվում է Բանկի Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, մշակելով և կիրառելով տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման մեխանիզմներ/մոդելներ, որոնց հիման վրա էլ Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կողմից կայացվում են որոշումներ: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը որոշել է օգտագործել մոդելներ տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի, տևողության և բազային ռիսկի համար: Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի և տևողության մոդելները կիրառվում են սթրես սցենարների միջոցով ամսական կտրվածքով: Տոկոսադրույքի բազային ռիսկը կառավարվում է սթրես սցենարի միջոցով՝ կիրառելով տարբեր խստության սցենարներ եռամսյակային կտրվածքով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով իրականացվում են ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային կառուցվածք և իրացվելիության ճեղքվածքի ամենօրյա քննարկումներ, ինչպես նաև հսկողություն բարձր իրացվելի գործիքներում ներդրումների տեսակարար կշռի նկատմամբ: Իրացվելիության ռիսկի նվազեցման նպատակով Ռիսկերի կառավարման վարչությունը Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեին ամսական կտրվածքով ներկայացնում է Բանկի ակնկալվող մարումների, տրամադրվելիք միջոցների և դիրքի վերլուծությունը: Իրացվելիության ռիսկի կառավարումը ներառում է Բանկի ակտիվների գնագոյացման մեխանիզմների մշակումը, Բանկի կողմից ներգրավված գումարների սահմանաչափերը տեսակները կամ համախառն տոկոսային ծախսերը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար Բանկի կողմից օգտագործվող ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերը, փոխառությունների մարման ժամկետների դիվերսիֆիկացումը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար Բանկի կապակցված կողմերից ներգրավված փոխառությունների սահմանաչափերը, տոկոսադրույքի ռիսկի սահմանաչափը որոշելու սկզբունքները և մեթոդները՝ ներառյալ հետհաշվեկշռային հոդվածների հետ կապված տոկոսադրույքի ռիսկն ու սահմանաչափերը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակը, ֆինանսական միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշումների կայացման մեխանիզմները և ընթացակարգերը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքի թույլատրելի սահմանաչափերը, Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքի համակարգման եղանակները, որոնց գործառնությունները կարող են ազդեցություն ունենալ Բանկի իրացվելիության մակարդակի վրա, իրացվելիության արտաիերթ պահանջների (որոնք կարող են առաջանալ եկամուտների նվազման, չաշխատող ակտիվների աճի, ավանդների կենտրոնացման արդյունքում) իրականացման ծրագրերը, Խորհրդին և Բանկի գործադիր մարմնին իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ տրամադրվող հաշվետվությունների ձևերը:

Կապիտալի նվազման ռիսկի գնահատման մեխանիզմներ են հանդիսանում ներքին և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները (կապիտալի համարժեքության, մեկ փոխառուի գծով ռիսկը և այլն): Ամսական կտրվածքով իրականացվող սթրես թեստերը հնարավորություն են տալիս որոշել կապիտալի առավելագույն կորստի մեծությունը՝ կախված տարբեր հանգամանքներից:

(հազար ՀՀ դրամ)

Անձնակազմի ռիսկը կառավարվում է Անձնակազմի կառավարման բաժնի կողմից, որը պարբերաբար իրականացնում է ՀՀ բանկային համակարգում աշխատատեղերի և դրանց պայմանների ուսումնասիրություն, ինչպես նաև կազմակերպում է աշխատակիցների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացմանն ուղղված դասընթացներ՝ օգտագործելով ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին ռեսուրսները:

Փողերի լվացման ռիսկի կառավարումը իրականացվում է ֆինանսական դիտարկումների բաժնի կողմից, որը գործում է փողերի լվացման դեմ պայքարի օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Ռիսկի կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումներն առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունն իրականացվում է միևնույն աշխարհագրական շրջանում, կամ ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, որի հետևանքով տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմանների փոփոխությունները նույն կերպ են ազդում պայմանագրային պարտավորությունները կատարելու նրանց կարողության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումներն արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական տարածքի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, որոնք նպատակն է ապահովել ակտիվների տարբեր տեսակների, վարկային և արժեթղթերի պորտֆելների առկայություն:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկը վերահսկում և կառավարում է պարտքային ռիսկը՝ սահմանելով ռիսկի սահմանաչափերը, որոնք պատրաստ է ընդունել առանձին գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև մշտադիտարկելով ենթարկվածությունն այդ սահմանաչափերին:

Բանկը ներդրել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ գործընկերների վճարունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, այդ թվում՝ գրավների պարբերաբար վերանայումն ապահովելու համար: Պարտքային որակի ստուգման գործընթացը Բանկին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց այն ենթարկվում է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից առաջացող պարտքային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Փոխատվության հանձնառությունների հետ կապված ռիսկեր

Բանկը իր հաճախորդներին տրամադրում է երաշխավորություններ, որոնց հետ կապված Բանկից կարող է պահանջվել կատարել վճարումներ հաճախորդների անունից: Հաճախորդները այդ վճարումները հատուցում են Բանկին՝ ակրեդիտիվների տրամադրման պայմաններին համապատասխան: Բանկը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են պարտքային ռիսկերին և նվազեցվում են վերահսկողության նույն ընթացակարգերի և քաղաքականության միջոցով:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության տարրերի, այդ թվում՝ ածանցյալ գործիքների առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին, մինչև հիմնական հաշվանցման և գրավի պայմանագրերի միջոցով ռիսկի ազդեցության նվազեցումը, արտահայտված է դրանց հաշվեկշռային արժեքներով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքն արտահայտում է ընթացիկ, բայց ոչ առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին, որը կարող է առաջանալ ապագայում արժեքի փոփոխության արդյունքում:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր դասի պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Գրավի և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

Արժեզրկման գնահատում

Բանկն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասությունները՝ զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական պակասությունը պայմանագրին համապատասխան կազմակերպությանը հասանելիք բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և կազմակերպության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է՝ հաշվի առնելով հնարավոր պարտքային ռիսկը: Ստորև ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և հիմնական տարրերը:

Պարտազանցման հավանականության	Պարտազանցման հավանականությունը որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահին՝ գնահատված ժամանակահատվածի ընթացքում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին	Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:
Կորուստը պարտազանցման դեպքում	Կորուստը պարտազանցման դեպքում դա այն կորստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահին տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ելթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն պարտքային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ), եթե տեղի չի ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա: 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որն առաջանում է ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները և 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ կախված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի բնույթից:

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Վերը նշված գործընթացի հիման վրա Բանկը խմբավորում է իր վարկերն ըստ փուլերի՝ 1-ին փուլի, 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր, ինչպես ներկայացված է ստորև.

1-փուլ	Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը ճանաչում է պահուստ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: 1-ին փուլում ներառվում են նաև վարկերը, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
2-րդ փուլ	Երբ վարկի պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: 2-րդ փուլում ներառվում են նաև վարկերը, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
3-րդ փուլ	Վարկերը համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված: Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով:
Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Սկզբնական ճանաչման պահին ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է՝ կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում կամ ապաճանաչվում են այնքանով, որքանով հետագայում փոխվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները:

(հազար ՀՀ դրամ)

Պարտազանցման սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտազանցում և, հետևաբար, այն դասում է 3-րդ փուլ (պարտքային առումով արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պարտավորությունները դառնում են 91 օր ժամկետանց պայմանագրով նախատեսված ժամկետից:

Ֆինանսական գործիքը համարվում է նաև պարտքային առումով արժեզրկված՝ ելնելով նախապես սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններից, ինչպիսիք են կապակցված կողմերին տրվող վարկերի որակը, վերանայման վիճակը, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

Պարտազանցման հավանականության գնահատման գործընթաց

Պահառուական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի պահառուական և միջբանկային հարաբերությունների կողմեր և պայմանագրային կողմեր են հանդիսանում ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունները, բանկերը, բրոքերները և դիլերները, ֆոնդային բորսաները և քլիրինգային կազմակերպությունները: Այդ հարաբերությունների հետ կապված Բանկը վերլուծում է հրապարակայնորեն հասանելի, մասնավորապես, ֆինանսական տեղեկատվությունը և արտաքին աղբյուրներից ստացված այլ տվյալները, օրինակ՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Խմբավորում

1-ին և 2-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի և անհատապես ոչ նշանակալի 3-րդ փուլի վարկերի համար Բանկն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում պորտֆելի մակարդակով: Բանկն առանձնացնում է հետևյալ պորտֆելները.

- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր,
- ▶ ՓՄՁ վարկեր,
- ▶ Սպառողական վարկեր,
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր,
- ▶ Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով պարտազանցման հավանականությունը հիմնված է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվության վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցների միջոցով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվությունը: Հավանականությունը հաշվարկվում է որպես ժամանակաշրջանի սկզբից 12 ամսվա ընթացքում ընդհանուր վարկերից չկատարված պարտականություններով վարկերի դաս տեղափոխված վարկերի մասնաբաժին: Պարտազանցման հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ազդեցություն ունեն պարտազանցման հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Պարտազանցման հավանականության կանխատեսումները գնահատվում են հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշների վրա:

Հիմք ընդունելով ընտրված մակրոտնտեսական ցուցանիշների պատմական կանխատեսումների գնահատված շեղումները փաստացի միտումներից՝ պարտազանցման հավանականության վերջնական արդյունքին են ուղղված հեռանկարային մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականությամբ՝ համապատասխանելով լավագույն, բազային և վատագույն սցենարներին:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է արժեզրկման տեսանկյունից գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը՝ հաշվի առնելով թե պարտքի գումարը մեծացնելու հաճախորդի կարողությունն առաջիկա պարտազանցման դեպքում և թե հնարավոր վաղաժամ մարումը: 1-ին փուլի վարկի գծով պարտազանցման պահին պարտքի գումարը հաշվարկելու նպատակով՝ Բանկը գնահատում է 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելու համար: 2-րդ և 3-րդ փուլերի ֆինանսական գործիքների համար պարտազանցման պահին պարտքի գումարը դիտարկվում է գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված ֆինանսական ակտիվների համար պարտքի գումարը պարտազանցման պահին հավասար է այդ վարկերի համախառն արժեքին:

(հազար ՀՀ դրամ)

Կորուստը պարտազանցման դեպքում

Բանկը պարտազանցման դեպքում կորստի չափը հաշվարկելու համար օգտագործում է պարտազանցման ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալները չկատարված պարտականություններով բոլոր վարկերի կտրվածքով: Հավաքագրվում է պարտազանցման ամսաթվից հետո դրամական հոսքերի վերաբերյալ ամբողջ տեղեկատվությունը՝ ըստ պարտազանցման դեպքում կորստի խմբերի: Ժամանակային կտրվածքով չկատարված պարտականություններով վերջին վարկերի համար հնարավոր վերականգնման հավանականությունը գնահատվում է նախկինում չկատարված պարտականություններով վարկերի պոպուլյացիայի հիման վրա հաշվարկված զարգացման գործակիցով: Վերականգնումները գեղջվում են պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ՝ յուրաքանչյուր վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է չկատարված պարտականություններով վարկերի գծով ստացված բոլոր տեսակի դրամական միջոցները (վարկերի մարումից ստացված դրամական միջոցներ, երաշխավորողից ստացված դրամական միջոցներ, գրավի վաճառքից ստացված դրամական միջոցներ և այլն):

Անհատական հիմունքով նշանակալի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի վարկերի համար Բանկը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը հաշվարկում է առանձին հիմունքով՝ հաշվի առնելով ակնկալվող դրամական միջոցները, ներառյալ գրավի իրացումից ակնկալվող դրամական միջոցները:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Որպես հիմնական չափանիշ Բանկն օգտագործում է վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե ակտիվների գծով վճարումներն ավելի քան 30 օր ժամկետանց են:

Պարտքային ռիսկի աճը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը դիտարկում է նաև հետևյալ գործոնները՝

- ▶ տվյալ վարկառուի՝ Հայաստանի այլ ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված այլ վարկերի ժամկետանց օրերի քանակը,
- ▶ նախապես սահմանված կապակցված կողմերի ժամկետանց օրերը,
- ▶ վարկառուի ֆինանսական դժվարությունները,
- ▶ վարկի պայմանների վերանայումը վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման պատճառով:

3-րդ փուլ տեղափոխված վարկերը վերադարձվում են 2-րդ փուլ, եթե համապատասխանում են 2-րդ փուլի չափանիշներին առնվազն հետագա հաջորդական 6 ամիսների ընթացքում: Վարկերը 2-րդ փուլից տեղափոխվում են 1-ին փուլ, եթե համապատասխանում են 2-րդ փուլի չափանիշներին առնվազն 9 ամսվա ընթացքում, իսկ 1-ին փուլի չափանիշներին՝ վերջին հաջորդական 3 ամիսների ընթացքում:

Ապագայամետ տեղեկատվություն և տարբեր տնտեսական սցենարներ

Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելներում Բանկը որպես ապագայամետ տեղեկատվություն օգտագործում է ստորև ներկայացված մակրոտնտեսական ցուցանիշները՝

- ▶ Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ,
- ▶ ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք,
- ▶ Գործազրկության մակարդակ,
- ▶ Կառավարության հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում,
- ▶ Եկամտաբերության կոր:

Մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները Բանկը ստանում է երրորդ կողմ հանդիսացող աղբյուրներից (Արժույթի միջազգային հիմնադրամ և ՀՀ ԿԲ): Բանկի Պարտքային ռիսկի վարչության մասնագետները գնահատում են տարբեր սցենարներին վերագրելի կշիռները:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ֆինանսական ակտիվների դասերի պարտքային որակ

Ֆինանսական ակտիվների պարտքային որակը կառավարվում է Բանկի ներքին վարկանիշների հիման վրա, ինչպես նկարագրված է վերը: Բանկն իր վարկանիշային համակարգի համաձայն դասակարգում է իր ֆինանսական ակտիվներն ըստ բարձր, ստանդարտ, ստանդարտից ցածր, արժեզրկված վարկանիշների:

Միջազգային արտաքին վարկանշային գործակալության (Moody's, S&P, Fitch) վարկանիշ	Վարկանիշի նկարագիր
A3-ից Aaa/A- -ից AAA և ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ ապահովված են դրամական միջոցներով	Բարձր
Baa3-ից Baa1 / BBB- -ից BBB+, Ba3-ից Ba1 / BB- -ից BB+	Ստանդարտ
B3-ից B1 / B- -ից B+	Ստանդարտից ցածր
B3-ից ցածր / B-	Արժեզրկված

Ստորև ներկայացված աղյուսակում բարձր վարկանիշ ունեցող հաճախորդներին տրված վարկերն այն վարկերն են, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի նվազագույն մակարդակ և ամբողջությամբ ապահովված են դրամական միջոցներով և ավանդներով: Կայուն ֆինանսական վիճակով և պարտքերի սպասարկման լավ պատմություն ունեցող այլ վարկառուները ստանում են ստանդարտ վարկանիշ: Ստանդարտից ցածր վարկանիշը տրվում է վարկերին, որոնք գնահատված են ստանդարտից ցածր, բայց անհատական հիմունքով արժեզրկված չեն: Բանկերին և արժեթղթերին Բանկը ներքին վարկանիշը շնորհում է հիմք ընդունելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների կողմից տրված վարկանիշները:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է պարտքային որակն ըստ ակտիվների դասերի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության վարկերին վերաբերող տողերի, փոխառվության հանձնառությունների, երաշխավորությունների և այլ ֆինանսական միջոցների համար՝ հիմնվելով Բանկի վարկանիշային համակարգի վրա:

30 հունիսի 2024թ.	Ճնթգ.	Բարձր	Ստանդարտ	Ստանդարտից ցածր	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները, բացառությամբ կանխիկ միջոցների	5	1-ին փուլ	7,581,125	39,025,584	-	46,606,709
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7	1-ին փուլ	2,458,547	37,589,160	-	40,047,707
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր	9	1-ին փուլ				
Խոշոր բիզնես վարկեր, ներառյալ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները		1-ին փուլ 2-րդ փուլ 3-րդ փուլ	33,603,856 - -	44,239,078 - -	527,026	77,842,934 527,026
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10					
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող		1-ին փուլ	18,467,521	63,108,463		81,575,984
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող		1-ին փուլ	-	4,012,885		4,012,885
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		1-ին փուլ	-	37,567,635		37,567,635
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		1-ին փուլ 2-րդ փուլ 3-րդ փուլ	399,303	920,444.70	5,302	1,319,748 5,302
	14				4,113	4,113
Չօգտագործված փոխառվության հանձնառություններ	19	1-ին փուլ	-	11,407,254		11,407,254
Երաշխավորություններ	19	1-ին փուլ	-	9,434,401	0	9,434,401
Ակրեդիտիվներ	19	1-ին փուլ		3,119,985		3,119,985
Ընդամենը			62,510,352	242,631,643	532,328	4,044,322
						309,718,644

31 դեկտեմբերի 2023թ.	Ճնթգ.	Բարձր	Ստանդարտ	Ստանդարտից ցածր	Արժեզրկված	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները, բացառությամբ կանխիկ միջոցների	5	1-ին փուլ	2,714,771	25,540,915	-	28,255,686
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7	1-ին փուլ	938,175	36,404,766	-	37,342,941
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր	9	1-ին փուլ 1-ին փուլ				
			34,444,558	37,077,442	3,618,987	75,140,987

(հազար ՀՀ դրամ)

Խոշոր բիզնես վարկեր, ներառյալ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները	2-րդ փուլ	-	-	-	-
	3-րդ փուլ	-	-	-	4,807,300
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10				
- Իրական արժեթղթի՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	1-ին փուլ	26,646,948	96,210,203	-	122,857,151
- Անորոշագրված արժեթղթի չափվող	1-ին փուլ	4,016,352	6,531,648	-	10,548,000
- Իրական արժեթղթի՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված	1-ին փուլ	-	7,927,279	-	7,927,279
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1-ին փուլ	500,545	674,153	-	1,174,698
	2-րդ փուլ	-	-	2,895	2,895
	3-րդ փուլ	-	-	-	4,764
Զօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ	19	1-ին փուլ	-	14,457,798	-
Երաշխավորություններ	19	1-ին փուլ	-	8,494,788	-
Ընդամենը			69,261,349	233,318,992	3,621,882
					4,812,064
					311,014,287

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրությունը 9-ում:

Ֆինանսական երաշխավորությունները, ակրեդիտիվները և փոխատվության հանձնառությունները գնահատվում են և ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հաշվարկվում նույն ձևով ինչպես և վարկերի համար:

Հետևյալ աղյուսակներում ներկայացված է Բանկի պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը հաշվեկշռային արժեքներով՝ ըստ աշխարհագրական տարածքների 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	30 հունիսի 2024թ.			
	Հայաստան	ՏՀԶԿ անդամ չհանդիսացող այլ երկրներ	ՏՀԶԿ անդամ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	38,090,966	10,512,899	7,598,196	56,202,062
Առևտրային արժեթղթեր	1,030,636	-	-	1,030,636
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	27,395,694	2,620,445	10,010,353	40,026,493
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	4,774	-	4,774
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	254,672,273	33,216,452	139,294	288,028,019
Ներդրումային արժեթղթեր	66,221,648	197,417	19,443,281	85,862,347
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	37,567,635	-	-	37,567,635
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	883,351	844	399,348	1,283,544
	425,862,204	46,552,832	37,590,474	510,005,510
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	34,193,359	1,186,141	6	35,379,506
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	247	30,372	-	30,619
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	266,345,525	64,785,547	12,014,129	343,145,201
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	18,073,371	1,506,052	241,963	19,821,387
Այլ փոխառու միջոցներ	36,132,664	-	1,197,452	37,330,116
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,857,109	43,374	-	1,900,483
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,840,310	14,270	-	2,854,580
	359,442,585	67,565,753	13,453,551	440,461,888
Զուտ ակտիվներ/(պարտավորություններ)	66,419,620	(21,012,921)	24,136,923	69,543,622

	31 դեկտեմբերի 2023թ.			
	Հայաստան	ՏՀԶԿ անդամ չհանդիսացող այլ երկրներ	ՏՀԶԿ անդամ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,553,252	12,647,552	3,013,502	37,214,306
Առևտրային արժեթղթեր	970,372	-	-	970,372
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	28,645,172	3,076,325	5,596,943	37,318,440

(հազար ՀՀ դրամ)

Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	72,646	-	72,646
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	236,919,619	34,748,120	163,285	271,831,024
Ներդրումային արժեթղթեր	99,370,352	1,212,941	32,892,196	133,475,489
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	7,927,279	-	-	7,927,279
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	910,820	847	242,327	1,153,994
	396,296,866	51,758,431	41,908,253	489,963,550
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,106,870	2,264	66,833	4,175,967
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	31,110	-	31,110
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	283,649,520	66,029,504	9,570,632	359,249,656
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	18,125,307	1,691,969	550,072	20,367,348
Այլ փոխառու միջոցներ	35,377,695	-	1,874,052	37,251,747
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,894,332	48,481	-	1,942,813
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,245,913	-	285,433	2,531,346
	345,399,637	67,803,328	12,347,022	425,549,987
Զուտ ակտիվներ/(պարտավորություններ)	50,897,229	(16,044,897)	29,561,231	64,413,563

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը չի կարողանա կատարել իր պարտականությունները սահմանված ժամկետներում սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակներում: Այդ ռիսկը սահմանափակելու համար ղեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների առկայություն՝ ի լուրս արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի: Ղեկավարությունը կառավարում է ակտիվները՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, վերահսկում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունն օրական կտրվածքով: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների և բարձրակարգ գրավի առկայություն գնահատումը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ապահովելու համար:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և բազմաբնույթ ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ իրացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բացի այդ, Բանկը ՀՀ ԿԲ-ում ունի պարտադիր նվազագույն պահուստ ՀՀ դրամով պարտավորությունների 4%-ի, ՀՀ դրամով արտարժույթով արտահայտված պարտավորությունների 6%-ի և արտարժույթով պարտավորությունների 12%-ի չափով պահուստ: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների շրջանակում հաշվի առնելով շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես կապված սթրեսային գործոնները:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հասանելիությունը, անկանխատեսելի հանգամանքներում ֆինանսավորման պլանների առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանությունը կանոնակարգերի պահանջներին: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն: 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ ցուցանիշները կազմել են՝

		30 հունիսի 2024թ., % (Առդիտի չենթարկված)	31 դեկտեմբերի 2023թ., % (Առդիտի չենթարկված)
Սահմանային չափ			
Լ21 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	Նվազագույնը 15%	32,49	43.45
Լ22 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	Նվազագույնը 60%	106,69	114.26

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը՝ հիմք ընդունելով պայմանագրային չգեղջված մարման պարտականություններ: Այդ պարտավորությունների պայմանագրային մարման ժամկետները ներկայացված են Ծանոթագրություն 30-ում: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն, Բանկն ակնկալում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի մարումն այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվին, որին Բանկը

(հազար ՀՀ դրամ)

պարտավորված կլիևի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը, որոնք նշված են նախորդ ժամանակաշրջանների ավանդների պահպանման տեղեկատվությունում:

30 հունիսի 2024թ.

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս						
	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք	
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	35,376,534	0	0	0	58,224	35,434,758	35,379,506
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	172,904,958	25,480,207	103,654,437	50,591,134	1,160,108	353,790,844	343,145,201
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	0	0	9,205,731	12,718,523	0	21,924,254	19,821,388
Այլ փոխառու միջոցներ	620,505	481,863	4,521,485	22,374,048	20,529,454	48,527,355	37,330,116
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	66,721	131,988	548,310	1,977,063	884,076	3,608,157	1,900,483
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	208,968,718	26,094,058	117,929,963	87,660,768	22,631,862	463,285,368	437,576,694
Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ	23,961,640	-	-	-	-	23,961,640	23,961,640
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	477,875	-	-	-	-	477,875	477,875

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս						
	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք	
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,056,691	65,274	-	-	60,719	4,182,684	4,175,967
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	180,463,387	22,693,824	94,519,896	69,189,924	1,532,304	368,399,335	359,249,656
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	13,036,383	8,329,608	-	21,365,991	20,367,348
Այլ փոխառու միջոցներ	1,320,882	212,672	3,165,527	17,975,344	25,976,607	48,651,032	37,251,747
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	71,841	138,932	577,317	1,856,177	809,737	3,454,004	1,942,813
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	185,912,801	23,110,702	111,299,123	97,351,053	28,379,367	446,053,046	422,987,531
Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ	22,952,586	-	-	-	-	22,952,586	22,952,586
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	1,776,713	-	-	-	-	1,776,713	1,776,713

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական փոփոխականների, մասնավորապես, տոկոսադրույքների և արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության հետևանքով: Բանկը շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը դասակարգում է առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայնության վերլուծության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով: Բանկի հորիզոնը սահմանել է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափը որոշված ժամկետների համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այդ ակտիվների և պարտավորությունների միջև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2024թ. հունիսի 30			2023թ. դեկտեմբերի 31		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	0.02%-0.75%	-	-	0.45%-0.75%
Առևտրային արժեթղթեր	7.40%	-	-	7.49%	-	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	6.03%	3.59%	-	4.83%	3.54%
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	14.55%	8.38%	7.64%	14.28%	8.56%	7.26%
Ներդրումային արժեթղթեր	10.42%	5.7%	3.67%	9.62%	5.14%	3.14%
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	10.54%	-	-	10.16%	-	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	-	-	-	6.24%
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ						
- Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	9.11%	-	3.33%	9.43%	4.00%	3.13%
- Հաճախորդների ժամկետային ավանդներ	10.43%	3.44%	1.82%	9.84%	3.58%	1.92%
- Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ	1.41%	0.17%	0.01%	1.37%	0.14%	0.01%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.05%	4.20%	-	10.09%	4.33%	-
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	-	-
Այլ փոխառու միջոցներ	6.61%	-	-	6.54%	-	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	13.33%	-	-	12.82%	-	-

Արժույթային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, սակայն այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոփոխարժեքներ: ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ*	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31,448,872	11,554,982	2,448,974	10,749,235	56,202,063
Առևտրային արժեթղթեր	1,030,636	-	-	-	1,030,636
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	2,055,474	28,664,100	8,474,364	832,555	40,026,493
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	188,060,817	87,715,981	12,251,221	-	288,028,019
Ներդրումային արժեթղթեր	56,247,487	20,928,795	8,488,648	197,417	85,862,347
Ներդրումային արժեթղթեր/ Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	37,567,635	-	-	-	37,567,635
Այլ ակտիվներ	527,451	431,215	369,725	772	1,329,163
Ընդամենը ակտիվներ	316,938,372	149,295,073	32,032,932	11,779,979	510,046,356
Պարտավորություններ					

(հազար ՀՀ դրամ)

Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	34,074,539	1,180,371	4,495	120,101	35,379,506
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	165,674,692	134,583,536	32,076,187	10,810,786	343,145,201
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	8,136,943	11,684,444	-	-	19,821,387
Այլ փոխառու միջոցներ	37,330,116	-	-	-	37,330,116
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	2,851,146	1,924	1,419	87	2,854,576
Ընդամենը պարտավորություններ	248,067,436	147,450,275	32,082,101	10,930,974	438,530,786
Արտահաշվեկշիռ					
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը (արժույթային սվոփ)	-	226,296	-	(252,141)	(25,845)
Չուտ դիրքը	68,870,936	2,071,094	(49,169)	596,864	71,489,725

* Այլ արտարժույթը ներառում է ռուսական ռուբլով և ԱՄԷ դիրհամով մնացորդները:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ*	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դիմանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15,533,648	5,969,389	3,513,307	12,197,962	37,214,306
Առևտրային արժեթղթեր	970,372	-	-	-	970,372
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	3,079,747	24,242,355	9,547,954	448,384	37,318,440
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	168,899,593	90,051,192	12,880,239	-	271,831,024
Ներդրումային արժեթղթեր	88,529,536	35,891,647	9,054,306	-	133,475,489
Ներդրումային արժեթղթեր/ Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	7,927,279	-	-	-	7,927,279
Այլ ակտիվներ	553,718	399,101	225,014	4,524	1,182,357
Ընդամենը ակտիվներ	285,493,893	156,553,684	35,220,820	12,650,870	489,919,267
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	3,986,080	121,458	66,444	1,985	4,175,967
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	171,169,356	139,847,150	35,262,437	12,970,713	359,249,656
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	8,131,239	12,236,109	-	-	20,367,348
Այլ փոխառու միջոցներ	37,251,747	-	-	-	37,251,747
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	2,528,400	1,420	1,440	86	2,531,346
Ընդամենը պարտավորություններ	223,066,822	152,206,137	35,330,321	12,972,784	423,576,064
Արտահաշվեկշիռ					
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը (արժույթային սվոփ)	-	1,700,388	201,555	(1,860,407)	41,536
Զուտ դիրքը	62,427,071	6,047,935	92,054	(2,182,321)	66,384,739

* Այլ արտարժույթը ներառում է ռուսական ռուբլով և ԱՄԷ դիրհամով մնացորդները:

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կապելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի չեն առնվել հարկերը և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմասն անփոփոխ:

	2024թ. հունիսի 30	2023թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	207,109	604,794
ՀՀ դրամի նկատմամբ Եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(4,917)	9,205
ՀՀ դրամի նկատմամբ այլ արտարժույթների փոխարժեքի աճ 10%-ով	59,686	(218,232)

2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմասն անփոփոխ:

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկի կառավարման համար հսկողության մեխանիզմի մշակման և ներդրման համար պատասխանատու է Բանկի Վարչությունը: Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, աշխատակազմի կողմից թույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, հանգեցնել իրավական հետևանքների կամ ֆինանսական վնասների: Բանկը չի ակնկալում վերացնել բոլոր գործառնական ռիսկերը, սակայն ներքին հսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի հետ կապված համապատասխան քայլեր ձեռնարկելու միջոցով Բանկը կարող է կառավարել այդ ռիսկերը: Ներքին հսկողության համակարգը նախատեսում է պարտականությունների տարանջատում, մուտքի թույլատվության և հաստատման ընթացակարգեր, անձնակազմի վերապատրաստում և գնահատում, այդ թվում՝ ներքին աուդիտի գործառնայի օգտագործումը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Գործառնական ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով բոլոր բիզնես գործընթացների համար վերջիններս կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի և բոլոր գործարքների կրկնակի ստուգման մեխանիզմի միջոցով: Գործառնական ռիսկի կառավարման գործընթացը նկարագրված է ստորև:

Իրավական ռիսկ. Բանկի բոլոր ստանդարտ պայմանագրերի օրինակելի ձևերը մշակվում են Բանկի Իրավաբանական վարչության կողմից համապատասխան ստորաբաժանումների հետ համագործակցության միջոցով և հաստատվում են Բանկի Վարչության կողմից: Բանկի ամենօրյա գործունեության ընթացքում Բանկի և երրորդ անձանց հետ հարաբերությունները կարգավորող ոչ ստանդարտ պայմանագրերի կիրառումը թույլատրվում է միայն այդ պայմանագրերի վերաբերյալ Բանկի Իրավաբանական վարչության կողմից համապատասխան եզրակացությունը ստանալու դեպքում:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հետ կապված ռիսկերը կառավարվում են ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Գործընթացի հետ կապված ռիսկի նվազեցման համար կիրառվում են հետևյալ մեխանիզմները.

- ▶ բոլոր բիզնես գործընթացները կանոնակարգում ներքին իրավական ակտերի միջոցով,
- ▶ Բանկի ակտիվների և կենսական նշանակության փաստաթղթերի (այդ թվում՝ վարկային պայմանագիր) ֆիզիկական պաշտպանվածություն,
- ▶ սահմանաչափերի սահմանում և պահպանում,
- ▶ գույքի և գրառումների պահպանում,
- ▶ տվյալների գրանցամատյանների վարում և արխիվացում,
- ▶ գործարքների գրանցման ժամանակ կրկնակի հսկողության համակարգի կիրառում:

Ներքին աուդիտը պարբերաբար գնահատում է Բանկի ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետությունը և Բանկի ռիսկերին արձագանքելու կարողությունը և վերահսկում է Բանկի գործունեությունը և գործառնական ռիսկերը:

Բանկի՝ ստանդարտներին համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չեն ապաճանաչվում ամբողջական ծավալով

Հետզնման պայմանագրեր

Հետզնման պայմանագրերի շրջանակում վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Բանկը ստանում է դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ դրա դիմաց: Եթե արժեթղթերի արժեքն աճում է կամ նվազում է, Բանկը կարող է որոշակի հանգամանքներում պահանջել կամ Բանկից կարող է պահանջվել լրացուցիչ գրավ դրամական միջոցների տեսքով: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, որոնք ներառում են պարտքային, շուկայական, երկրի և գործառնական ռիսկերը և, այդ իսկ պատճառով, չի ապաճանաչել դրանք: Ստացված դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ֆինանսական պարտավորությունների դիմաց հաշվանցված ֆինանսական ակտիվները, ինչպես նաև հաշվանցման իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի և նմանատիպ պայմանագրերի ազդեցությունը, որոնք չեն հանգեցնում հաշվանցման ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք ենթակա են հաշվանցման, հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա: Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այդ պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ Բանկը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ֆին. ակտիվների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Ոչ դրամական միջոցներով ապահովված	Չուտ գումար
30 հունիսի 2024թ.						
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ – հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	7,793,247	-	7,793,247	7,793,247	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	7,793,247	-	7,793,247	7,793,247	-	-
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ – հետզնման պայմանագրեր ՀՀ ԿԲ-ի հետ	(34,040,625)	-	(34,040,625)	(34,040,625)	-	-
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ – հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	(961,757)	-	(961,757)	(961,757)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(35,964,139)	-	(35,964,139)	(35,964,139)	-	-

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ֆին. ակտիվների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Ոչ դրամական միջոցներով ապահովված	Չուտ գումար
31 դեկտեմբերի 2023թ.						
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ – հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	7,400,589	-	7,400,589	(7,400,589)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	7,400,589	-	7,400,589	(7,400,589)	-	-
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ – հետզնման պայմանագրեր ՀՀ ԿԲ-ի հետ	(3,933,642)	-	(3,933,642)	(3,933,642)	-	-
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ – հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	(3,806,274)	-	(3,806,274)	(3,806,274)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(7,739,916)	-	(7,739,916)	(7,739,916)	-	-

29. Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման ընթացակարգեր

Բանկի ղեկավարությունը սահմանում է իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականություն և ընթացակարգեր, օրինակ՝ առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի, ածանցյալ գործիքների համար, և իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականություն և ընթացակարգեր, օրինակ՝ բռնագանձված ակտիվների համար:

Արտաքին անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, օրինակ՝ անշարժ գույքի և բռնագանձված գույքի գնահատման համար: Անկախ գնահատողների ներգրավումը որոշվում է Խորհրդի կողմից յուրաքանչյուր տարի:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորություններ արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այդ վերլուծության համար ճշտվում են հիմնական ելակետային տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի տվյալների հետ: Ղեկավարությունը Բանկի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է նաև յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխությունը համապատասխան արտաքին աղբյուրների տվյալների հետ՝ որոշելու համար այդ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում իրական արժեքով չափվող ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացված են ստորև: Այս հիերարխիայի շրջանակում ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները դասվում են երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց

(հազար ՀՀ դրամ)

իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

- ▶ 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- ▶ 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող):
- ▶ 3-րդ մակարդակ. ակտիվների և պարտավորությունների ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների (ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ):

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և դրանց վերլուծությունն իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով:

30 հունիսի 2024թ.					
	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	265,517,272	265,517,272	288,028,019
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	4,067,312	-	4,067,312	4,005,808
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	343,894,407	343,894,407	343,145,201
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	35,654,012	35,654,012	37,330,116
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	19,592,394	-	19,592,394	19,821,387

31 դեկտեմբերի 2023թ.					
	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	262,030,598	262,030,598	271,831,024
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,015,412	6,532,346	-	10,547,758	10,537,783
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	360,247,244	360,247,244	359,249,656
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	35,744,907	35,744,907	37,251,747
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	20,082,581	-	20,082,581	20,367,348

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է հաշվեկշռային արժեքին

Իրացվելի կամ կարճ ժամկետայնությամբ (երեք ամսից պակաս) ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց իրական արժեքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Լողացող տոկոսադրույքով գործիքների իրական արժեքը սովորաբար դրանց հաշվեկշռային արժեքն է: Հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ՝ գեղչված նմանատիպ պարտքային ռիսկով և մինչև մարումը մնացած ժամկետով նոր գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվող գեղչման դրույքները կախված են պայմանագրային կողմի պարտքային ռիսկից և կազմում են տարեկան 3%-23% (2023թ-ին՝ տարեկան 3%-24%):

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք Բանկն ակնկալում է վճարել՝ գեղչված մինչև մարումը մնացած նմանատիպ ժամկետով և արժույթով նոր գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվող գեղչման դրույքները կախված են ժամկետայնությունից և կազմում են տարեկան 0.5%-10.82% (2023թ-ին՝ տարեկան 3%-10%):

(հազար ՀՀ դրամ)

Այլ փոխառու միջոցներ

Լողացող տոկոսադրույքով գործիքների իրական արժեքը որպես կանոն դրանց հաշվեկշռային արժեքն է: Հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք ակնկալվում են, որ կվճարվեն՝ զեղչված միջև մարումը մնացած նմանատիպ ժամկետով և արժույթով նոր գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվող զեղչման դրույքները կախված են ժամկետայնությունից և կազմում են տարեկան 4.5%-13% (2023թ-ին՝ տարեկան 4.6%-10.6%):

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	30 հունիսի 2024թ.		
	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային արժեթղթեր	-	1,030,636	1,030,636
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	4,774	4,774
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	18,468,291	63,388,248	81,856,539
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		37,567,635	37,567,635
Ընդամենը	18,468,291	101,991,293	120,459,584
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	30,619	30,619
Չուտ իրական արժեք	18,468,291	101,960,674	120,428,965

	31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային արժեթղթեր	-	970,372	970,372
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	72,646	72,646
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	26,646,948	96,290,758	122,937,706
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		7,927,279	7,927,279
Ընդամենը	26,646,948	105,261,055	131,908,003
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	31,110	31,110
Չուտ իրական արժեք	26,646,948	105,229,945	131,876,893

Իրական արժեքի չափման և գնահատման մեթոդները չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ: 2024թ-ի հունիսի 30-ին ավարտվող ժամանակահատվածի համար 1-ին և 2-րդ փուլերի միջև տեղափոխումներ չեն եղել (2023թ-ին այդպիսի տեղափոխումներ չեն եղել):

Ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափում իրական արժեքով

	30 հունիսի 2024թ.	
	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հող և շենքեր	5,095,353	5,095,353
Ընդամենը	5,095,353	5,095,353
	31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հող և շենքեր	5,164,027	5,164,027
Ընդամենը	5,164,027	5,164,027

Իրական արժեքի չափումը 3-րդ մակարդակում

3-րդ մակարդակ դասված Բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվները գնահատվում են ելնելով նշանակալի ելակետային տվյալներից, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների վրա: Այդ մակարդակի ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների տարեսկզբի և տարեվերջի դրությամբ մնացորդները կարելի է համադրել հետևյալ կերպ.

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	Հող և շենքեր	Ընդամենը
-------------------------------	---------------------	-----------------

(հազար ՀՀ դրամ)

Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	5,308,998	5,308,998
Ձեռքբերումներ	3,914	3,914
Մաշվածության գծով ծախս	(217,559)	(217,559)
Չուտ իրական արժեքը առ 30 հունիսի 2024թ.	5,095,353	5,095,353
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	Հող և շենքեր	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	5,305,397	5,305,397
Ձեռքբերումներ	3,601	3,601
Մաշվածության գծով ծախս	(144,971)	(144,971)
Չուտ իրական արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,164,027	5,164,027

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է անկախ, համապատասխան մասնագիտական որակավորում ունեցող գնահատողների կողմից իրականացված գնահատումների հիման վրա: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են ղեկավարության հետ խորհրդակցությամբ: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Գնահատումն իրականացվել է կիրառելով համեմատական և ծախսային մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքի շուկայում վերջերս տեղի ունեցած գործարքների գները և ներառում են ճշգրտումներ հողատարածքի չափի, գտնվելու վայրի, գրավադրված լինելու և ներկայիս օգտագործման նպատակի մասով:

Հողը և շենքերը վերագնահատվել են 2022թ-ին: Հողը և շենքերը նախորդ վերագնահատումն իրականացվել էր 2019թ-ին:

30. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	30 հունիսի 2024թ.							Ընդամենը
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ժամկետ անց	Անժամկետ	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	56,202,062	-	-	-	-	-	-	56,202,062
Առևտրային արժեթղթեր	385	-	500,588	7,682	521,981	-	-	1,030,636
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	10,340,557	871,387	1,556,654	-	-	-	27,257,895	40,026,493
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	4,774	-	-	-	-	-	-	4,774
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	12,227,145	34,691,428	41,777,688	103,102,801	94,760,171	1,468,785	-	288,028,019
Ներդրումային արժեթղթեր	2,108,186	12,911,785	21,541,371	27,569,470	21,450,789	-	280,744	85,862,347
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	-	-	1,600,313	12,431,128	23,536,193	-	-	37,567,634
Հիմնական միջոցներ	-	-	-	-	-	-	11,033,502	11,033,502
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	901,118	901,118
Բռնագանձված ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	791,740	791,740
Այլ ակտիվներ	3,073,309	391,905	698,939	3,200	39,721	-	1,865	4,208,939
Ընդամենը ակտիվներ	83,956,420	48,866,505	67,675,554	143,114,281	140,308,856	1,468,785	40,266,864	525,657,265
Պարտավորություններ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	35,321,282	-	-	-	-	-	58,224	35,379,506
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	30,619	-	-	-	-	-	-	30,619
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	170,802,944	23,194,709	98,311,896	49,686,735	1,148,917	-	-	343,145,201
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	-	947,501	-	-	-	-	947,501
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	0	0	7,102,865	12,718,523	-	-	-	19,821,388
Այլ փոխառու միջոցներ	559,295	221,797	2,834,456	15,933,791	17,780,777	-	-	37,330,116
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	33,191	66,382	278,010	1,049,924	472,976	-	-	1,900,483
Հանձնառությունների և պայմանական	343,456	-	-	-	-	-	-	343,456

(հազար ՀՀ դրամ)

պարտավորությունների գծով պահուստ								
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	1,186,677	-	-	-	1,186,677
Կլյ պարտավորություններ	1,017,773	178,470	1,657,730	1,229,515	10,862	-	-	4,094,350
Ընդամենը պարտավորություններ	208,108,559	23,661,359	111,132,458	81,805,165	19,413,532	-	58,224	444,179,297
Չուտ դիրք	(124,152,140)	25,205,147	(43,456,904)	61,309,117	120,895,324	1,468,785	40,208,640	81,477,968

Բացասական կարճաժամկետ իրացվելիության դիրքը կառավարելու համար Բանկը հիմնվում է ֆինանսական արժեթղթերի վրա, որոնք կարող են վաճառվել կամ գրավադրվել հետզման պայմանագրերով, և այն փաստի վրա, որ ժամկետային ավադների ժամկետը կերկարաձգվի մարման ժամկետից հետո:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	31 դեկտեմբերի 2023թ.							
	Ցայահանք և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ժամկետանց	Անժամկետ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	37,214,306	-	-	-	-	-	-	37,214,306
Նուստրային արժեթղթեր	-	-	48,524	499,276	422,572	-	-	970,372
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8,787,442	-	-	-	-	-	28,530,998	37,318,440
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	72,646	-	-	-	-	-	-	72,646
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	11,001,993	34,838,944	40,959,074	95,450,097	88,204,670	1,376,246	-	271,831,024
Ներդրումային արժեթղթեր	2,534,247	24,173,417	32,770,838	48,457,356	25,459,053	-	80,578	133,475,489
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	-	-	1,607,671	6,319,608	-	-	-	7,927,279
Հիմնական միջոցներ	-	-	-	-	-	-	11,095,293	11,095,293
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	882,208	882,208
Բռնագանձված ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	804,122	804,122
Կլյ ակտիվներ	3,048,832	16,970	805,618	250,526	41,251	-	1,866	4,165,063
Ընդամենը ակտիվներ	62,659,466	59,029,331	76,191,725	150,976,863	114,127,546	1,376,246	41,395,065	505,756,242
Պարտավորություններ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,053,648	61,600	-	-	-	-	60,719	4,175,967
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	31,110	-	-	-	-	-	-	31,110
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	179,994,800	21,893,507	91,386,739	64,790,678	1,183,932	-	-	359,249,656
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	-	2,675,304	-	-	-	-	2,675,304
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	12,528,916	7,838,432	-	-	-	20,367,348
Կլյ փոխառու միջոցներ	1,216,606	210,359	2,991,485	15,032,135	17,801,162	-	-	37,251,747
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	38,832	74,439	315,731	1,018,034	495,777	-	-	1,942,813
Հանձնառությունների և պայմանական պարտավորությունների գծով պահուստ	323,878	-	-	-	-	-	-	323,878
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	494,462	-	-	-	494,462
Կլյ պարտավորություններ	231,437	223,206	2,448,666	631,448	11,468	-	-	3,546,225
Ընդամենը պարտավորություններ	185,890,311	22,463,111	112,346,841	89,805,189	19,492,339	-	60,719	430,058,510
Չուտ դիրք	(123,230,845)	36,566,220	(36,155,116)	61,171,674	94,635,207	1,376,246	41,334,346	75,697,732

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» համաձայն՝ կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն իրականացնել հսկողություն մյուս կողմի նկատմամբ կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուս կողմի վրա՝ վերջինիս կողմից գործառնական և ֆինանսական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար կապակցված կողմերն են՝ մայր կազմակերպությունը, համատեղ հսկողության ներքո գտնվող ընկերությունները, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները: Բանկի վերջնական հսկող անձն է հանդիսանում արգենտինացի գործարար Է. Էռնեսկանը:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործարքներ կապակցված կողմերի հետ, որոնք ներառում են վարկերի տրամադրումը, ավանդները և այլ գործարքները: Ստորև ներկայացված են կապակցված կողմերի հետ գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և այդ գործարքների գծով տարվա եկամուտը և ծախսը:

	30 հունիսի 2024թ.			31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	Մայր կազմակերպություն	Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող ընկերություններ	Առանցքային կառավարչական անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ	Մայր կազմակերպություն	Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող ընկերություններ	Առանցքային կառավարչական անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն						
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ						
Վարկերի համախառն մնացորդը առ 1 հունվարի	13,549	31,466,748	257,150	11,719	30,103,012	230,755
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	28,074	3,939,347	610,814	54,104	15,911,861	1,055,639
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(41,040)	(4,660,360)	(639,364)	(52,274)	(14,548,125)	(1,029,244)
Վարկերի համախառն մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	583	30,745,735	228,600	13,549	31,466,748	257,150
Հանած՝ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը	(9)	(8,218)	(2,133)	(204)	(5,111)	(2,501)
Վարկերի գուտ մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	574	30,737,517	226,467	13,345	31,461,637	254,649
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ						
Ավանդների մնացորդը առ 1 հունվարի	60,249	49,810,797	1,351,464	219,593	38,071,478	1,110,438
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	6,270,711	73,017,248	7,171,640	6,852,465	152,653,381	9,893,988
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(3,252,753)	(70,309,848)	(7,228,115)	(7,011,809)	(140,914,062)	(9,652,962)
Ավանդների մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	3,078,207	52,518,197	1,294,989	60,249	49,810,797	1,351,464
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ – ստորադաս փոխառություններ						
Ստորադաս փոխառությունների մնացորդը առ 1 հունվարի	-	-	-	-	276,140	-
Ստորադաս փոխառության մարումներ	-	-	-	-	(276,346)	-
Արտարժույթի վերագնահատման գուտ արդյունք	-	-	-	-	849	-
Այլ փոփոխություններ	-	-	-	-	(643)	-
Ստորադաս փոխառությունների մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ						
Տրամադրված երաշխավորություններ	-	-	-	-	-	-
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն						
Տոկոսային եկամուտ	-	1,135,750	10,482	-	2,618,610	22,576
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	10	20,896	2,723	72	40,037	5,571
Այլ եկամուտ	31,216	44,608	2,847	21,543	86,098	5,808
Տոկոսային ծախս	(2,028)	(715,378)	(31,710)	(16,915)	(1,357,358)	(56,938)
Արժեզրկումից կորուստների գծով ծախս	195	(3,107)	368	(59)	42,576	(1,102)
Այլ ծախսեր	-	(19,792)	(16,495)	(3)	(29,148)	(50,430)

(հազար ՀՀ դրամ)

Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպությունների ԱՄՆ դոլարով ավանդների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 3.52%, մարման ժամկետն է 2024-2029թթ. (2023թ-ին՝ 3.79%, մարման ժամկետը՝ 2024-2029թթ.): Առանցքային կառավարչական անձնակազմի և նրանց ընտանիքի անդամների ՀՀ դրամով ավանդների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 9.96%, մարման ժամկետն է 2024-2026թթ., ԱՄՆ դոլարով ավանդների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 3.62% է, մարման ժամկետն է 2024-2025թթ., եվրոյով ավանդների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 1.11% է, մարման ժամկետն է 2024-2025թթ. (2023թ-ին՝ ՀՀ դրամով ավանդներ՝ 10.25%, մարման ժամկետ՝ 2024-2025թթ., ԱՄՆ դոլարով ավանդներ՝ 3.47%, մարման ժամկետ՝ 2023-2024թթ., եվրոյով ավանդների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 1.02% է, մարման ժամկետն է 2024-2025թթ.):

Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններին ՀՀ դրամով տրված վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 18,41%, մարման ժամկետն է 2026-2043թթ., ԱՄՆ դոլարով տրված վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 8.46% է, մարման ժամկետն է 2024-2044թթ., եվրոյով տրված վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 14% է, մարման ժամկետն է 2042թթ. (2023թ-ին՝ ՀՀ դրամով վարկեր՝ 17.36%, մարման ժամկետ՝ 2026-2042թթ., ԱՄՆ դոլարով վարկեր՝ 8.45%, մարման ժամկետ՝ 2024-2041թթ., եվրոյով վարկեր՝ 14%, մարման ժամկետ 2041թ.): Առանցքային կառավարչական անձնակազմի և նրանց ընտանիքի անդամների ՀՀ դրամով տրված վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 11,52%, մարման ժամկետն է 2025-2044թթ., ԱՄՆ դոլարով վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 7,85% է, մարման ժամկետն է 2033-2044թթ., եվրոյով վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 5,12% է, մարման ժամկետն է 2033-2042թթ. (2023թ-ին՝ ՀՀ դրամով վարկեր՝ 11.43%, մարման ժամկետ՝ 2025-2043թթ., ԱՄՆ դոլարով վարկեր՝ 7.90%, մարման ժամկետ՝ 2033-2043թթ., եվրոյով վարկեր՝ 5.04%, մարման ժամկետ՝ 2034-2041թթ.):

Կապակցված կողմերին տրամադրված ընդհանուր վարկերից 30,698,403 հազար դրամ գումարով վարկերն ապահովված են դրամական միջոցներով և ավանդներով (2023թ-ին 31,415,482 հազար դրամ գումարով վարկերն ապահովված էին դրամական միջոցներով և ավանդներով):

Առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրությունը ներառում է.

	30 հունիսի 2024թ.	30 հունիսի 2023թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ հատուցումներ	758,398	503,027
Ընդամենը առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրություն	758,398	503,027

32. Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների փոփոխություններ

	Ծնթյուն	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսավորման գործունեությունից
Հաշվեկշռային արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	17,19, 20	14,692,148	34,501,456	276,140	1,521,514	50,991,258
Մուտքեր թողարկումից		5,295,222	8,116,744	-	-	13,411,966
Մարումներ		-	(5,392,342)	(276,346)	(647,653)	(6,316,341)
Արտարժույթային փոխարկումներ		347,319	-	849	-	348,168
Ավելացումներ և վերափոխումներ		-	-	-	907,903	907,903
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով		-	-	-	156,685	156,685
Այլ		32,659	25,889	(643)	4,364	62,269
Հաշվեկշռային արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	17,19, 20	20,367,348	37,251,747	-	1,942,813	59,561,908
Մուտքեր թողարկումից		8,855,989	2,642,559	-	-	11,498,548
Մարումներ		(8,914,400)	(2,536,839)	-	(254,850)	(11,706,089)
Արտարժույթային փոխարկումներ		(482,729)	-	-	-	(482,729)
Ավելացումներ և վերափոխումներ		-	-	-	97,985	97,985

(հազար ՀՀ դրամ)

Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով	-	-	-	114,535	114,535
Այլ	(4,821)	(27,351)	-	-	(32,172)
Հաշվեկշռային արժեքը առ 30 հունիսի 2024թ.	17, 19, 20	19,821,387	37,330,116	-	1,900,483
					59,051,986

«Այլ» տողում ներառված է թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների և ստորադաս փոխառությունների գծով հաշվեգրված տոկոսների փոփոխության ազդեցությունը:

33. Կապիտալի համարժեքություն

Բանկն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով: Բանկի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ կիրառելով բանկային վերահսկողության Բազելի կոմիտեի կողմից սահմանված կանոնները և ցուցանիշները և Բանկի վերահսկման նպատակով ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել Բանկի կապիտալի համապատասխանությունը վերահսկողի կողմից սահմանած պահանջներին և Բանկի կողմից կայուն վարկանիշի և կապիտալի ցուցանիշների ապահովումը՝ գործունեությունն ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է համապատասխան ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել բաժնետոմսեր: Նախորդ տարիների համեմատ կապիտալի կառավարման նպատակները, քաղաքականությունը և գործընթացները չեն փոփոխվել:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է ՀՀ օրենսդրությամբ որպես բանկերի կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը, առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը և ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը (կապիտալի համարժեքության Ն1.1, Ն1.2 և Ն1 նորմատիվները կազմում են համապատասխանաբար 6.2%, 8.3% և 11%) բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի համարժեքության Ն1.1, Ն1.2 և Ն1 նորմատիվները կազմում են համապատասխանաբար 6.2%, 8.3% և 11%: 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված նորմատիվին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքը 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	30 հունիսի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ. (Աուդիտի չենթարկված)
1-ին մակարդակի հիմնական կապիտալ	71,662,185	69,846,025
2-րդ մակարդակի հիմնական կապիտալ	3,234,595	2,951,362
Ընդամենը կապիտալ	74,896,780	72,797,387
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	431,925,322	416,724,739
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.1	16.59%	16.76%
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն 1	17.34%	17.47%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգվում են ըստ պարտքային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի բնույթի և գնահատման:

2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը համապատասխանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ արտաքին մարմինների կողմից ներկայացվող բոլոր պահանջներին: